

AOSTA - Na 3. strani
Dvojezičnost: podpore in kritike
 Brez funkcije zdravica, ki ne zna francoščine

TRST - Na 5. strani
Silos: čiščenje v ponedeljek
 Po napovedih 75 beguncev zapustilo Trst

GORICA - Na 14. strani
800 prošenj iz Italije in 75 iz Slovenije
 Pipistrel bo zaposlil trideset ljudi

MAZZINI - Intervju
»Ljudje smo narejeni zato, da pripadamo«

TRST - Seja italijansko-slovenske tehnične komisije

Korak za čezmejni teran

TRST - Postavka finančnega zakona
Prispevek za glasbila (a ne za naše učence)

TRST - Italija in Slovenija nameravata še pred koncem letošnjega leta zaključiti postopke za čezmejno zaščito terana. To je glavno sporočilo z včerajšnjega tehničnega sestanka predstavnikov kmetijskih ministrstev Italije in Slovenije, deželne uprave in vinogradnikov z obeh strani meje. Sestanka se je udeležila tudi generalna konzulka Republike Slovenije Ingrid Sergaš.

Deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli je ocenil, da je šlo za »res pomemben dan«, ki priča o želji obeh držav, da kot nosilni element za zaščito terana določita »Kras, njegove značilnosti in njegovo zgodovino«. Državna sekretarka na slovenskem ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Tanja Strniša pa je dejala, da je tehnično srečanje, ki mu bo kmalu sledilo še drugo v Sloveniji, korak pri uresničitvi dogovora med italijanskim ministrom Michelejem Martino in slovenskim ministrom Dejanom Židanom.

Na 3. strani

NEMČIJA - Dogajanja v Kölnu in drugod
Silvestrsko nasilje odmeva v Evropi

Kmalu znan kandidat desne sredine v Trstu

Na 4. strani

V Trstu festival sodobne umetnosti

Na 8. strani

Ženske in njihovo mesto v družbi

Na 8. strani

Na goriškem Travniku osem tisoč drsalcev

Na 13. strani

GORICA - Kmalu bodo obvezni na vseh športnih dogodkih

Defibrilatorji velik zalogaj

Športna društva kar nekaj denarja odštejejo tudi za vzdrževanje naprav in za usposabljanje za njihovo uporabo

GORICA - Športnim delavcem nalaga nove odgovornosti tako imenovani odlok Balduzzi, ki uvaja uvaja obvezno prisotnost defibrilatorja na vseh športnih dogodkih in treningih, kar predstavlja za majhna društva izdaten strošek. Defibrilator stane med 800 in 2000 evrov, k temu znesku je treba prišteti stroške za njegovo vzdrževanje in posodabljanje; relativno visoko naložbo zahtevajo tudi tečajji za usposabljanje trenerjev in odbornikov za uporabo omenjenega aparata. Vsi se seveda zavedajo izrednega pomena, ki ga ima defibrilator, saj reši 80 odstotkov ljudi z motnjami srčnega utripa, po drugi strani pa vsebuje odlok Balduzzi kar nekaj nedorečenosti.

Na 12. strani

GORICA - Ovrednotenje goriške rože

Kmetje in podjetnik imajo različno vizijo

Na 13. strani

EVROPA

Aleksander Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Še dolga zgodba bo

Za zagovornike strpne Evrope, za tiste, ki sočustvujemo z bežečimi pred vojno in, ko se med njimi vrine falot ali morebiti celo terorist, opozarjamo, da je treba ločiti zrno od plevla, kazenska in moralna odgovornost pa je vedno individualna, nikoli kolektivna, sicer nas od brisanja identitet in »dokončnih rešitev« loči manj kot smo si pripravljene misliti, je bil teden, ki se izteka tako rekoč poln slabih novic. Sama voda na mlin populistom in desnici. In tudi islamskih skrajnežev. Ti nas vojaško ne morejo premagati, lahko pa nas naredijo sebi podobne. Nepredstavljivo hudo, zelo hudo je, če muslimanski fanatik pobije na desetine nedolžnih ljudi, to kar oni hočejo pa je, da evropski fanatik v Evropi pobije nedolžnega muslimana in se zaneti požar. Zato si tudi ne smemo zatiskati oči pred vprašanji integracije in se delati, da vprašanje varnosti ne obstaja. Vendar razumno, z občutkom za realne dimenzije problema in ne da bi izgubili glavo.

V morju slabih novic pa se je našla tudi dobra in sicer ta, da so v vrhu Evropske unije, kot kaže, vendarle prišli do spoznanja, da bi uvedba sistematičnih nadzorov na notranjih mejah med državami članicami skupnega prostora pomenila začetek konca Evrope, njene kredibilnosti, njene ureditve, s pogubnimi ekonomskimi posledicami vred. To je v četrtek potrdil tudi predsednik evropske komisije Juncker. A spoznanje še ni dovolj. Problem reguliranja prihoda migrantov, tudi nadzora nad njimi ostaja in se neizbežno seli na zunanje evropske meje in še dlje. Tam, kjer se je vse začelo. Na bližnjem vzhodu. Še dolga zgodba bo.

NEMČIJA - Posledice množičnega nasilja v Kölnu

Silvestrska dogajanja »odnesla« šefa policije

Do včeraj že več kot 170 kazenskih prijav - Izpustili dva osumljenca

KÖLN - Po silvestrskem dogajanju na trgu pred železniško postajo v Kölnu se kritike na račun tamkajšnje policije z dneva v dan krepijo in so včeraj očitno terjale prvo žrtev. To je načelnik kölnske policije Wolfgang Albers, ki je po novem začasno upokojen. Zahteve po odstavitvi Albersa so postajale vse glasnejše, nazadnje se je od njega distancirala tudi kölnska županja Henriette Reker, ki je sicer tudi sama tarča ostrih kritik. V vrtincu polemik se je znašla tudi kanclerka Angela Merkel.

Novico o tem, da je začasno razrešen svojih dolžnosti, je včeraj zjutraj prvi razkril kölnski časnik Kölner Stadt-Anzeiger. Notranji minister Severnega Porenja-Vestfalije Ralf Jäger je sinoči odločitev utemeljil s tem, da je treba povrniti zaupanje javnosti v sposobnost kölnske policije. Vodji policije v četrtem največjem nemškem mestu med drugim očitajo, da javnosti z napadi na silvestrovo namerano ni pravočasno seznanil ter je prikrival informacije o tujem poreklu osumljenec in dejstvu, da so med njimi prosilci za azil.

Na omenjenem kölnskem trgu je na silvestrovo potekala velika zabava. Ob tem se je zbralo kakih tisoč moških severnoafriškega in arabskega videza, ki so se razdelili v manjše skupine. Te so nato spolno nadlegovale, napadale in ropale ženske. Število kazenskih prijav je včeraj že preseglo 170, v kar dveh tretjinah primerov naj bi šlo za spolne napade. Podobno, a v manjših razsežnostih se je na silvestrovo dogajalo tudi v Hamburgu in Stuttgartu, pa tudi nekaterih drugih evropskih državah.

Ravnanje kölnske policije - ki naj bi bila povsem nepripravljena in nemočna, hkrati pa naj bi se bala krivdo pripisati pribežnikom, da ji ne bi

V Nemčiji se vrstijo demonstracije proti seksizmu in nasilnim dogajanjem v Kölnu

ANSA

očitali politične nekorektnosti - je tarča kritik z vseh strani, med drugim tudi s strani nemškega notranjega ministra Thomasa de Maiziera. Policija je v zvezi s spolnimi napadi včeraj aretirala še dva osumljenca, stara 16 in 23 let ter iz Maroka in Tunizije. Kot je poročal radio WDR, je pri njihju našla mobilni telefon z video posnetki napadov in nadlegovanja žensk, imela pa naj bi tudi kos papirja z arabsko-nemškimi prevodi fraz, kot so »lepe prsi«, »kubil te bom« in »želim seksati s teboj«. A kot poročajo nemški mediji, so osumljenca medtem že izpustili, domnevno zaradi pomanjkanja dokazov proti njima. (sta)

Slovaška zahteva izredni vrh EU

BRATISLAVA - Slovaški premier Robert Fico je včeraj v zvezi z vrsto spolnih napadov na ženske med silvestrovanji v Nemčiji pozval k izrednemu zasedanju vrha EU. Meni namreč, da je treba nujno pospešiti postopke za čimprejšnjo vzpostavitev zaščite schengenskih meja na ravni EU. »Presenečen sem, ko vidim, da opozicijski voditelji tudi nadalje - kljub napadom v Kölnu in drugih evropskih mestih - ne posvečajo pozornosti varnostnim tveganjem, povezanim z neurejenimi in nenadzorovanimi migracijami znotraj EU,« je med drugim povedal Fico.

»Pozivam predsednika Evropskega sveta, Donalda Tuska in predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja, da pregledata možnosti za pospešitev odločitve o vzpostavitvi evropske obalne straže in sil za nadzor meja,« je dejal. »Iz tega razloga je potrebno sklicati izredno zasedanje vrha,« je pojasnil.

»Morali bi upoštevati spremembe v novem časovnem urniku, saj ne moremo čakati do jeseni. Moramo prepričati države, ki imajo težave z vzpostavitvijo evropske mejne straže, da bodo razumele, da v kolikor niso sposobne zaščititi svojih meja same, mora biti za zaščito schengenske meje na voljo mednarodna zaščita,« je dodal slovaški premier. (sta)

ITALIJA - V Quartu naj bi kamora pomagala Grillovem gibanju do volilne zmage

Gibanje 5 zvezd pod udarom

Demokratska stranka vrača udarec za očitke o skorumpiranosti in zahteva odstop županje in razpust občinskega sveta

RIM - Italijansko politično sceno v teh dneh pretresa afera Quarto. Izsledki sodne preiskave kažejo, da se je v tej občini v Kampanji predstavnica Gibanja 5 zvezd Rosa Capuozzo na zadnjih občinskih volitvah zavihetela na županovo položaj tudi s pomočjo glasov krajevne kamore. Županje (še) ne preiskujejo, pač pa je pod drobnogledom protimafijskega pravdnštva njen svetniški kolega Giovanni De Robbio, ki naj bi bil povezan s krajevnim podzemljem in kamoristično družino Cesarono, ki mu je za izvolitev zagotovila lep paket preferenc na volitvah, k glasovanju za Grillovo gibanje pa nagovarjala vse svoje pristaše. Hkrati naj bi De Robbio skupaj s prijateljem geometrom izsiljeval tudi županjo zaradi nekih neprijavljenih del v njenem stanovanju.

Vladajoča Demokratska stranka, ki vse odkar je na oblasti, požira grenke pilule zaradi vrste obtožb Grillovih pristašev, da je ravno tako skorumpirana in kriva za vse slabega kar se dogaja v državi, kot njeni tradicionalni nasprotniki iz vrst desnice, če še ne bolj, zdaj vrača udarec. Moralizatorje političnega razreda obsipava z enakimi kritikami in pikrimi oznakami, kot jih je bila sama deležna. Zahteva odstop županje in razpust občinskega sveta. V vrhu Gibanja 5 zvezd se branijo, poudarjajo, da je De Robbio gnilo jabol-

Županja Rosa Capuozzo

ANSA

ko, ki so ga izključili iz stranke že pred izbruhom preiskave, da njegovi glasovi niso bilo odločilni za zmago gibanja na volitvah, zadrega je očitna, tudi strah, da bi bili izenačeni z drugimi. Posebej zato, ker je družina Cesarano lastnica pogrebne podjetja, ki je dobavilo pogrebni voz za megalomanski rimski pogreb mafijca Vittoria Casamonice. Zaradi afere »Mafia capitale« pa Grillovo gibanje proti Renzijeve stranki še zdaj strelja z velikimi kalibri.

Zato pomeni afera Quarto za Demokratsko stranko priložnost za medijsko maščevanje. V vrtincu polemik se je znašla tudi vzhajajoča zvezda gibanja Luigi Di Maio, eden od možnih kandidatov Gibanja 5 zvezd za premiera, ki je doma iz Kampanje in je politični boter Capuozzove.

Preiskava, ki jo vodi znani javni tožilec Woodcock, je še v polnem teku. Mor-da gre za vihar v kozarcu vode, a je zgodba poučna. (ansa, ak)

ITALIJA - Anketa Večina hoče spet nadzor na mejah

RIM - Uvedbi nadzora na notranji schengenski meji po zgledu Švedske in Danske je naklonjenih 84 odstotkov Italijanov, ki menijo, da bi s tem lahko zajezili nezakonite migracije. To izhaja iz javnomnenjske raziskave, ki jo je včeraj objavil institut Ixe. 14 odstotkov anketirancev ni naklonjenih ukrepom, za katere sta se odločili omenjeni skandinavski državi. Raziskava še kaže, da se 65 odstotkov Italijanov boji, da bo letos v njihovi državi prišlo do napadov islamskih skrajnežev. 32 odstotkov jih takšnih bojazni ne deli.

Po lanskih terorističnih napadih v Parizu je sicer vsak drugi Italijan zaskrbljen zaradi islamskega terorizma. 38 odstotkov jih je povedalo, da se terorizma bojijo bolj kot pred letom dni.

Spodletel atentat na hotel v Egiptu

KAIRO - Najmanj trije napadalci so včeraj popoldne napadli hotel v egiptovskem letovišču Hurgada in pri tem ranili dve turistki iz severne Evrope. Egiptovske varnostne sile so napad odbile, pri tem so ubili dva napadalca. Napaden je bil hotel Bella Vista v mestu, ki je ob Šarm el Šejku enemu glavnih egiptovskih letovišč ob Rdečem morju. Po navedbah egiptovskih medijev, ki se sklicujejo na varnostne vire, so napadalci prispeli z morja. V četrtek sta dva napadalca v Kairu streljala na hotel z večinomoma izraelskimi turisti. Ranjen ni bil nihče. Odgovornost za ta napad je prevzela skrajna islamistična skupina Islamska država.

Policist preživel strelski napad

PHILADELPHIA - Policist iz Philadelphie Jessie Hartnet je sedel v svojem vozilu pri enem od križišč, ko je k njemu pristopil za zdaj še neidentificirani moški in začel streljati. Policist je točo strelav preživel in celo nekajkrat zadel napadalca, ki so ga uspeli aretirati. Gre za simpatizerja skupine Islamska država. Napadalec je proti policistu poslal 13 strelav, vendar ga je zadel le trikrat v roko. Policist je vrnil uslugo in napadalca prav tako zadel najmanj trikrat, od tega enkrat v zadnjico, ko je bežal.

VINOGRADNIŠTVO - Seja italijansko-slovenske strokovne komisije

Ime teran je treba zagotoviti le vinu, ki je pridelano na Krasu

Čezmejno zaščito naj bi uredili po obstoječem slovenskem pravilniku

TRST - Italija in Slovenija nameravata še pred koncem letošnjega leta zaključiti postopke za čezmejno zaščito terana. To je glavno sporočilo z včerajšnjega tehničnega sestanka predstavnikov kmetijskih ministrstev Italije in Slovenije, deželne uprave in vinogradnikov z obeh strani meje. Sestanka se je udeležila tudi generalna konzulka Republike Slovenije Ingrid Sergaš.

Deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli je ocenil, da je šlo za »res pomemben dan«, ki priča o želji obeh držav, da kot nosilni element za zaščito terana določita »Kras, njegove značilnosti in njegovo zgodovino«. Državna sekretarka na slovenskem Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Tanja Strniša pa je dejala, da je tehnično srečanje, ki mu bo kmalu sledilo še drugo v Sloveniji, korak pri uresničitvi dogovora med italijanskim ministrom Michelejem Martino in slovenskim ministrom Dejanom Židanom.

Ministra sta se novembra dogovorila, da bosta obe državi podprli pobudo pridelovalcev z obeh strani meje za čezmejno zaščito terana. »To je povsem smiselno,« je ocenila državna sekretarka, »saj gre za isto tla, isto planoto, isto klimo in isto sorto«. V Sloveniji je sicer priznana sorta refošk, medtem ko v Italiji imata trta in vino isto ime, se pravi teran. A na včerajšnjem srečanju se je italijanska stran obvezala, da bo spremenila poimenovanje in ga poenotila s slovenskim, kar bo olajšalo postopek za čezmejno zaščito terana pri Evropski komisiji.

Na sestanku so se zato dogovorili, da bodo za zaščito terana pred-

Slovenska delegacija na tehničnem srečanju o čezmejni zaščiti terana

V Sloveniji je priznana sorta refošk, medtem ko v Italiji imata trta in vino isto ime, se pravi teran

lagali vključitev celotne kraške planote in da bodo čezmejno zaščito uredili po slovenskem pravilniku.

Kot je po srečanju za Slovensko tiskovno agencijo povedala državna sekretarka Strniša, so se strinjali, da bodo pri zaščiti mejo območja razši-

rili tako, da bo vključena celotna planota Krasa, tudi del v Italiji, in da je treba zagotoviti ekskluzivno uporabo imena teran le za vino, pridelano na tej planoti, ne morda širše v regiji.

S takšnim pristopom so po besedah slovenske vladne predstavnice soglašali so tudi pridelovalci z obeh strani meje, ki bodo pri svojih organih - slovenski v Sloveniji, italijanski pa v Italiji - sprožili postopke za zaščito tega vina. Strniša pričakuje, da bi se lahko postopki v obeh državah končali do konca leta, nato pa bi podali skupno vlogo pri Evropski komisiji.

V ponedeljek vpisovanje na izlete PD

Centene bralce obveščamo, da bo vpisovanje za izlete Primorskega dnevnika v ponedeljek, 11. januarja od 9. do 13. ure na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi 6 (4. nadstropje) in v Kulturnem domu v Gorici, ul. Brass 20.

Mejni prehod Sočerga od ponedeljka zaprt

KOPER - Hrvaški varnostni organi so slovensko policijo obvestili, da bo mejni prehod Sočerga zaradi obnove ceste na hrvaški strani zaprt od ponedeljka, 11. januarja, do 24. februarja. Mejni prehod in koprskem zaledju je sicer zlasti med poletno sezono priljubljena alternativa mnogo bolj obremenjenima mejnima prehodoma Sečovlje in Dragonja. Poleg obvoza preko mejnega prehoda Dragonja lahko vsi udeleženci v prometu v tem času za prehod državne meje med Slovenijo in Hrvaško uporabljajo tudi mednarodni mejni prehod Podgorje ter maloobmejna prehoda Rakitovec in Brezovica pri Gradinu. Ti mejni prehodi so odprti od 6. do 22. ure, in sicer za vsa osebna vozila in za kombinirana vozila, katerih skupna masa ne presega 3,5 tone.

Umrla zaradi vožnje v nasprotno smer

LJUBLJANA - Na dolenski avtocesti se je včeraj popoldne zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla ena oseba, dve pa sta poškodovani. Do nesreče je prišlo zaradi vožnje v nasprotno smer. Voznik osebnega avtomobila, ki je peljal v nasprotno smer, je trčil v vozilo in umrl na kraju nesreče v bližini Škofljice.

Možno povišano plimovanje morja

KOPER - Danes in jutri, v času dopoldanske plime med osmo in 10. uro, je možno povišano plimovanje morja na slovenski obali. Gladina morja na mareografski postaji v Kopru bo v tem času lahko dosegla 315 centimetrov in poplavlila nižje ležeče predele obale.

Fotografija Sežane

Avtor fotografije, ki smo jo včeraj objavili na prvi strani našega dnevnika, v zvezi s člankom o tujih državljanih v Sežani, je Sandi Poles (spletni portal primorski-utrip.si).

DOLINA AOSTA - Dvojezičnost v podalpski deželi s posebnim statutom

Brez funkcije zdravnica, ki ne zna francoščine

Union Valdotaïne brani deželno komisijo - Fundacija Chanoux: Takšna zaščita Francozov povzroča več škode, kot jo je povzročila fašistična diktatura

AOSTA - Zdravnica, ki ne obvlada francoščine, nima pravice do mesta direktorice krajevne zdravstvene ustanove. Zgodilo se je v Aosti, kjer se je Lavinia Mortoni dvakrat potegovala za vodilno mesto v zdravstveni ustanovi, dvakrat pa jo je pristojna deželna komisija zavrnila. Z utemeljitvijo, da ne

Bivši senator Fosson: Dvojezičnost ni nekaj abstraktnega, temveč pomeni tudi spoštovanje naše zgodovine in statuta

obvlada francoskega jezika, kot določa statut tamkajšnje avtonomne dežele. O tem je včeraj obširno poročal turinski dnevnik La Stampa, ki ocenjuje, »da obvezna dvojezičnost povzroča težave v deželi, kjer velika večina ljudi govori italijansko.«

Nekdanji senator stranke Union Valdotaïne Antonio Fosson pravi, da ne gre na nobeno diskriminacijo omenjene zdravnice, temveč za spoštovanje zgodovine in obenem posebnega statuta Doline Aoste. Statut je treba po Fossonovem mnenju dosledno izvajati v krajevnih upravah in v javnem sektorju, torej tudi v zdravstvu.

Reportaža v dnevniku La Stampa o izvajanju dvojezičnosti v Dolini Aosti

Fosson, ki je bil svoj čas deželni odbornik za zdravstvo, izpostavlja, da je zakonodajalec poskrbel tudi za t.i. doklado za dvojezičnost. Slednja se mesečno suče od 151 do 226 evrov (bruto znesek), odvisno od plačevanih nivojev. V Dolini Aoste ima pravico do takšne doklade 11 tisoč javnih uslužbencev,

šolnikov ter pripadnikov varnostnih in oboroženih sil. Za nekatera mesta (očito tudi na vodilni funkciji zdravstvene ustanove) je dvojezičnost obvezna.

Drugače razmišlja Etienne Andrione, generalni tajnik Fundacije Chanoux, ki je v raziskavi ugotovila, da le dva odstotka prebivalcev ima franco-

ščino za materni jezik. Francoski jezik pa vsekakor obvlada večina prebivalcev doline pod Mont Blancem.

Andrione, ki je po narodnosti Francoz, ocenjuje, da je tako zastavljena dvojezičnost popolnoma propadla in da bi jo bilo treba nujno posodobiti. »V javnem uradu govorim italijansko in če

se v francoščini obrnem do uradnika mi lahko odgovori v tem jeziku, ni pa dolžan tega narediti. To bi moralo biti obvezno,« pravi v Stampi Andrione. Težav po njegovem ni mogoče reševati niti z dokladami za dvojezičnost. »Dvojezičnost pomeni nekaj drugega. Pomeni svobodo in možnost, da tvoji otroci obi-

Fundacija Chanoux: Tako zastavljena dvojezičnost povzroča le zmedo in težave, še najbolj francoskemu jeziku

skujejo francoske šole in da lahko bereš v javnih občilih novice v francoskem jeziku,« ocenjuje še Andrione. Sedanji dvojezični sistem je po njegovem ena sama zmeda. »Tako kot je zastavljen je naredil več škode francoščini, kot jo je naredil fašizem,« je oster generalni sekretar Fundacije Chanoux.

Dolina Aosta ima 128 tisoč prebivalcev, ki so zaradi ugodnih gospodarskih razmer v stalnem vzponu. Le dva odstotka prebivalcev ima - kot rečeno - francoščino za svoj materni jezik, v deželi pa je najbolj razširjen priimek Mammoliti, pikro dodaja turinski dnevnik. (st)

FINANČNI ZAKON - Tisoč evrov za študente konservatorijev in priznanih ustanov

Prispevki za nakup glasbil, a ne za učence slovenskih šol

GM in SCGV Komel nimata javnega priznanja - Letošnjim 18-letnikom 500 evrov za kulturno ozaveščanje

Stroški za nakup glasbil bodo še naprej bremenili žepe učencev slovenskih glasbenih šol

ARHIV

Tisoč evrov za študente konservatorijev in glasbenih ustanov z javnim priznanjem, a ne za učence Glasbene matice in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Tako se lahko obnovi vsebina 984. poglavja italijanskega zakona za uravnoteženje javnih financ za leto 2016. Zakon, ki ga je italijanski parlament izglasoval proti koncu lanskega leta, namreč med drugim predvideva v letošnjem letu enkratni prispevek v višini tisoč evrov za nakup novih glasbil, ki ga lahko koristijo študentje konservatorijev ali drugih javno priznanih glasbenih ustanov, ki študirajo inštrument na podlagi stare ureditve ali pa so vpisani na tečaj za doseglo prvostopenjske univerzitetne diplome po novi ureditvi. Zakon namenja prispevkom skupno največ 15 milijonov evrov, študent, ki bo želel nov glasbeni inštrument, ki bo moral seveda odgovarjati izbranemu študiju, pa ga bo moral kupiti pri proizvajalcu oz. prodajalcu. Pri tem bo moral predložiti potrdilo o vpisu na konservatorij oz. na javno priznana glasbeno ustanovo ter osebne podatke (priimek, ime, davčno kodo) oz. podatke o tečaju, ki ga obiskuje in glasbilo, ki ga študira. Kupec bo prispevek koristil v obliki popusta na ceno nakupa, država pa bo prodajalcu vrnila enako vsoto v obliki davčne olajšave.

Kot že rečeno, pa teh ugodnosti ne bodo deležni učenci Glasbene matice ali SCGV Emil Komel, saj (še) nista javno priznani in kljub določilom zaščitnega zakona tudi avtonomne slovenske sekcije na

tržaškem konservatoriju še ni na obzoru.

Za mlade pa bosta lahko zanimivi drugi dve poglavji, in sicer 979 in 980, ki govorita o tem, da bodo vsi mladi, ki bodo v letošnjem letu dopolnili 18 let, prejeli elektronsko kartico, s katero bodo lahko porabili največ 500 evrov za lastno kulturno ozaveščanje. Tako bodo lahko obiskali muzeje, galerije, razstave, arheološka najdišča, spomenike in naravne parke, lahko se bodo udeležili gledaliških predstav, koncertov v živo oz. raznih kulturnih dogodkov. Kartice bodo deležni tako italijanski državljani kot državljani držav članic Evropske unije s stalnim bivališčem v Italiji, v ta namen pa bo na voljo skupno 290 milijonov evrov.

Ivan Žerjal

NAKUP GLASBIL - Ravnatelj GM Kralj

»Še ena krivica za slovensko manjšino«

»To je še ena krivica, ki se dogaja slovenski manjšini.« Tako je nezmožnost učencev slovenskih glasbenih šol, da bi koristili prispevek za nakup novega glasbila, označil ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj. S tem, da slovenska narodna skupnost nima javnega in niti javno priznanega zasebnega glasbenega šolstva, ne more biti deležna teh olajšav, kar pomeni, da učenci, ki obiskujejo slovenske glasbene šole, ne morejo imeti tega.

Kot poročamo na drugem mestu, italijanski zakon za uravnoteženje javnih financ med drugim predvideva enkratni prispevek v višini tisoč evrov za nakup novih glasbil, ki ga lahko koristijo študentje konservatorijev ali drugih javno priznanih glasbenih ustanov, kar pa ni primer Glasbene matice ali Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Šoli namreč nimata (še) javnega priznanja in zato njuni učenci ne morejo izkoristiti omenjene možnosti.

»Ne samo, da izgubljamo denar v okviru zaščitnega zakona,

BOGDAN KRALJ

FOTODAMI@N

kjer je predvidena sekcija, ampak izgubljamo tudi take možnosti,« je povedal Kralj, ki je ob tej priložnosti dodal, da so učenci slovenskih glasbenih šol prikrajšani tudi za možnost koriščenja davčnega odbitka: »Tisti, ki se vpišejo na konservatorij, na koncu leta lahko odbijejo tisto, kar so plačali za članarino, medtem ko je plačal Glasbeni matici, ne more odbiti ničesar. Tako smo kot slovenska manjšina zopet ostali odrezani. Če bi dobili neke vrste priznanje s strani Italije ali kaj takega, bi tudi to rešilo problem,« pravi Bogdan Kralj. (iž)

NABREŽINA - Za županstvom bodo kmalu uredili podvoz za pešce in kolesarje

Prehod pod železniško progo

Tako se ne bo več treba poslužiti peš-obvoza za pot od županstva do kamnolomov čez železnico - Vprašanje že za časa župana Caldija

Levo odprta vrata; desno mesto, kjer je v mreži »nastala« luknja, ki omogoča prehod čez železniško progo

FOTODAMI@N

Priti peš z nabrežinskega županstva do centra za mentalno zdravje in kamnolomov čez železnico ni lahko. Čeprav sta kraja v zračni liniji oddaljena le nekaj sto metrov, nista hitro dosegljiva. Treba je opraviti pravi peš-obvoz: po cesti od županstva mimo karabinjerske postaje do železniškega mosta in nato še dalje desno do cilja. Dober pešec potrebuje deset in še več minut.

Za tolikšno pot je »kriva« ... železnica. Ta onemogoča prehod pešcev. Ali bolje rečeno: varnostni predpisi prepovedujejo prehod čez železniško progo. Drugače ne more biti.

Že v preteklosti pa so se številni domačini pobirali na prepoved in brez pomisleka izbrali krajšo »pre-

povedano pot« čez železnico, da so prihranili na času. Uprava železnice je na tistem območju dala namestiti ograjo z mrežo, in tudi vrata, da bi zaustavila ta prepovedani pretok, a nič ni pomagalo. Kmalu je v mreži »nastala« luknja, pa tudi vrata niso ostala zaklenjena, kot bi morala. Tako se prehodi čez železniško progo na območju za županstvom v Nabrežini ponavljajo.

Kaj storiti? Kako rešiti problem, da bi ljudje hitro in predvsem varno prispeli od županstva do kamnolomov čez železnico?

Na to vprašanje je že uprava župana Vittorina Caldija v začetku devetdesetih let preteklega stoletja ponudila odgovor. Dovolj bi bilo tam, kjer se - na stra-

ni županstva - železniška proga dvigne nekaj metrov nad cesto, urediti podvoz pod železnico, in zadeva bi bila rešena.

Zamisel je bila dobra, a za več kot dve desetletji je ostala zamisel. Sedaj pa kaže, da bo kmalu vendarle postala realnost.

Devinsko-nabrežinska uprava župana Vladimira Kukanje je namreč dosegla dogovor z italijansko železnico za ureditev podvoza, in sicer za pešce in kolesarje. Delo bo opravila italijanska železnica, stalo pa naj bi kakih 250 tisoč evrov. Občina pa bo poskrbela za potrebne (minimalne) razlastitve tamkajšnjih zemljišč in vse upravne akte. (mk)

TRST - Energija Za Acegas certifikat ISO 50001

Družba AcegasApsAmga (skupina Hera) je prejela certifikat ISO 50001, ki potrjuje izdelavo posebnega sistema za stalno monitoražo energetske porabe oz. za izboljšanje učinkovitosti in zmanjšanje porabe. Certifikat je izdala neodvisna družba DNV-GL po enoletnem delu več kot 100 ljudi, razdeljenih v več delovnih skupin, ki so merile porabo vseh 476 obratov družbe Acegas. Temu so sledili ukrepi na območjih z največjo porabo, nazadnje pa Acegas z novim sistemom prihrani letno 1,6 milijona kWh, se pravi energije, ki jo letno porabi 600 družin.

TRST - Po županovi odredbi je Silos formalno nedostopen, včeraj sestanek na prefekturi

Silos: v ponedeljek čiščenje in varnostniki

Po napovedih so s Čarbole premestili 75 priseljencev - Famulari: Dobri obeti za sistemsko rešitev vprašanja

Čiščenje Silosa pri železniški postaji se bo začelo v ponedeljek. Družba AcegasApsAmga bo na osnovi četrtkovne odredbe župana Roberta Cosolinija in po nalogu lastnika Silosa odstranila zasilna zatočišča, barake, zaščitne mreže in odpadke, ki so v notranjosti. Družba Silos, ki so jo ustanovile potrošniške zadruge Coop Nordest in nepremičninska skupina iz Regio Emilie Unieco, pa bo v ponedeljek začela postavljati zaščitno ograjo, ki bo onemogočala vstop, in bo poskrbela tudi za primerno varnostno službo.

To je izšlo z delovnega sestanka, ki je bilo včeraj dopoldne na tržaški prefekturi z vodstvom družbe Silos, tržaško občinsko odborico za socialo Laura Famulari in drugimi predstavniki javnih institucij. Na srečanju, ki je potekalo ob udeležbi vladne komisarke Francesce Adelaide Garufi, so obravnavali stanje in glede na vsebino županove odredbe nazadnje dosegli dogovor. Družba Silos bo, kot rečeno, v ponedeljek namestila varnostnike, ki bodo zadolženi za nadzor območja in preprečevali dostop. Družba Acegas bo začela čistiti notranjost Silosa in odpravila vse, kar ne sodi vanj. Velja tu spomniti, da je družba Silos pred enim letom javno predstavila načrt o popolni obnovi poslopja, ki ga je pripravil arhitekt Aldo Pavoni. Projekt predvideva gradnjo parkirišča, trgovskega centra z daljšo galerijo, zunanje avtobusne postaje, hotela, prostorov za urade in druge gospodarske dejavnosti, predvsem pa nov kongresni center z veliko dvorano z več kot tisoč sedeži in tremi manjšimi dvoranami.

Dostop do Silosa bo torej od ponedeljka onemogočen, medtem ko je zdaj »prepovedan«. Še včeraj je bil namreč peš in tudi z avtomobilom možen vstop. Vhodna vrata so bila odprta, napisov o pre-

LAURA FAMULARI

povedi še ni bilo. Stvar zahteva svoj čas, je odgovorila popoldne prek telefona odbornica Famulari in zagotovila, da ni bilo včeraj v Silosu več nobenega proslilca za azil. Čeprav je bilo dopoldne videti še nekatero priseljence, so to bile osebe, ki so se nahajale v Silosu nezakonito. Prostovoljci tržaške sekcije Italijanskega konzorcija solidarnosti (ICS) so seznanili begunce z novim položajem in poskrbeli, da so zapustili območje. Za čiščenje prostorov pa bo treba počakati do ponedeljka, ker so bila nekatera podjetja v tem prazničnem obdobju težko dosegljiva. Občinska uprava je vsekakor že stopila v stik s petimi podjetji, ki bodo sodelovala z družbo Acegas.

Po napovedih je včeraj zapustilo našo deželo 75 proslilcev za azil, ki so bili od konca prejšnjega leta v športni palači na Čarboli. Glede vprašanja hitrejšega premeščanja beguncev, ki bi moralo postati sistemsko, je Famularijeva izrazila optimizem. O tem je bil ponovno govor na včerajšnjem sestanku na prefekturi. Odbornica Famulari je razložila, da je število priseljencev zaenkrat omejeno in pod kontrollo, a komaj se njihovo število poveča, postane stanje težko in je torej nujno, da Rim zagotovi sistemsko premeščanje beguncev. Vladna komisarka Francesca Adelaide Garufi je na srečanju ponovno poudarila, da je potrebno to vprašanje rešiti čim prej, in zagotovila podporo prefekture. (ag)

V Silosu so bila včeraj še zasilna zatočišča, proslilcev za azil pa ni bilo več

FOTODAMJ@N

PONTEROŠ - Občinska komisija za prozornost o obnovi trga

Izbrisana drevesa

Ponteroš na oktoberskem posnetku

FOTODAMJ@N

O obnovi Ponterosa je včeraj tekla beseda na seji tržaške občinske komisije za transparentnost. »Štartali smo namreč z nekim obnovitvenim načrtom, ki je predvideval posaditev dreves - sedmerice javorjev - na trgu in tlakovanje polovice le-tega z novimi ploščami iz laporja. Dejansko pa smo danes pričali nečemu povsem različnemu: tlak je iz trahita, o drevesih pa ni ne duha ne sluha.« Predsednik komisije za prozornost Paolo Rovis je sklical sejo, da bi razumel, zakaj je prišlo do sprememb v načrtu. Občinski odbornik Andrea Dapretto je pojasnil, da je zanje »krivo« spomeniško varstvo, ki je poseglo in zahtevalo nekaj popravkov. »Na Ponterosu ni bilo nikoli dreves, tako da jih po mnenju spomeniškega varstva tudi v prihodnje ne sme biti. Drevesa, ki bi med drugim trg razpolovila, so bila izbrisana z načrta.«

Rovis je opozoril tudi na vodomet Giovanina na Ponterosu, ki bi potreboval temeljitega restavriranja, sedanja obnovitvena dela trga pa tega ne predvidevajo. Dapretto je pojasnil, da bodo restavratorska dela na vodometu stekla spomladaj, trajala naj bi nekaj mesecev in zanje naj bi poskrbela družba AcegasAps. »Eno gradbišče se bo zaključilo in odprlo se bo novo...« je hudomušno dodal Rovis. (sas)

ROKOMETNA TEKMA - Pobuda gibanja Svobodno ozemlje

Navijali so za Avstrijo

Prireditelji so menda prepovedali simbole »avstrijskega Trsta«, ne pa avstrijskih zastav

Tudi šport je priložnost za izražanje političnih idej. Pristaši gibanja Svobodno ozemlje, ki se zavzemajo za oživitve Svobodnega tržaškega ozemlja, so na nedavni rokometni tekmi državnih reprezentanc Italije in Avstrije navijali za goste. Za to so se kar dobro organizirali, čeprav so organizatorji baje prepovedali zastave in simbole »avstrijskega Trsta«. Prepoved jim očitno ni uspela. Avstrijci so nekoliko začudeno sprejeli navijanje pristašev STO, začudeni so bili tudi domači gledalci, ki so v glavnem navijali za Italijo.

Svobodno ozemlje je na spletni strani pozvalo svoje pristaše, naj pridejo na tekmo (vstop je bil brezplačen) in naj v avstro-ogrskem duhu spoštljivo sprejmejo »goste iz tujine«. Tujina je seveda zanje Italija. (st)

»Navijači« avstrijskega Trsta na rokometni tekmi v športni palači

TRST - Občina »Prihranili bi lahko 300.000 evrov«

»Ko bi bil novembra 2011 odobren sklep, ki smo ga vložili, bi vsako leto lahko prihranili več kot 300 tisoč evrov.« Na visoko vstopo, ki pa je šla po vodi, sta opozorila včeraj zastopnika Gibanja petih zvezd v občinskem svetu Paolo Menis in Stefano Patuanelli. Spomnila sta namreč, da je na vprašanje stroškov tržaškega občinskega sveta Gibanje opozorilo že leta 2011, samo nekaj mesecev po izvolitvi. »Takrat smo

PAOLO MENIS

FOTODAMJ@N

predlagali, da bi se sejnino občinskih svetnikov razpolovilo od sedanjih 104 na 52 evrov. Naš predlog takrat ni prodrl, pač pa je bil sprejet tisti od Decarlija in drugih, ki je predvideval razpolovljeno sejnino samo za tiste, ki bi bili odsotni na dveh tretjinah sej komisije.«

Iz podatkov, ki jih je objavil včeraj dnevnik Il Piccolo je namreč razvidno, da je bilo med drugim za lanskoletno delovanje občinskega odbora in sveta odšteti milijon evrov. Če se nekoliko poglobimo v podatke, lahko zabeležimo, da so župan in njegovi odborniki »zahtevali« 400 tisoč evrov, medtem ko je predsednik občinskega sveta oziroma 39 občinskih svetnikov za delo prejelo 532.400 evrov. Omejili smo se le na ti dve postavki, ki najprej padeta v oko bralcu glede na visok znesek; ostalo so v primerjavi res malenkosti.

Zastopnika Gibanja petih zvezd sta tudi demantirala odbornika za bilance Mattea Montesana, ki je dejal, da gre za številke, ki navadno odgovarjajo učinkovitim stroškom. Opozorila sta ga, da je predsednik občinskega sveta novembra v sprejembo proračuna vključil dodatnih 20 tisoč evrov za kritje stroškov za prisotnost krajevnih upraviteljev.

ROJAN - V cerkvi sv. Mohorja in Fortunata

Jutri Čar božične noči zbor Bodeča Neža

Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža z dirigentko Mateje Černic

Jutri bo v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Rojanu ob 16.30 gostovala Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža s koncertom Čar božične noči.

Znana uveljavljena pevska skupina, ki je v zadnjih letih dosegla visoko kakovostno stopnjo, prejema na državnih in mednarodnih tekmovanjih najvišje nagrade. Pod vodstvom dirigenta

Mirka Ferlana, ki bo ob tej priložnosti prevzel taktirko dirigentke Mateje Černic, bo v rojanski cerkvi izvedla zahteven in zanimiv spored mednarodnih skladb, ki se navezujejo na advent in božič in ki bodo poslušalcem nudile poseben glasbeni užitek. Organizatorji koncerta pri rojanskem društvu zato vabijo vse ljubitelje zborovskega petja, da se ga udeležijo.

COL - Božični praznik OŠ Alojza Gradnika in VZS Mitja Čuk

Učenci in gojenci

Gojenci vzgojno zaposlitvenega središča Mitja Čuk z učenci osnovne šole Alojza Gradnika ob božični prireditvi

Vzgojno zaposlitveno središče Mitja Čuk že dolgo let plodno sodeluje z osnovno šolo Alojza Gradnika s Cola. Gojenci središča in učenci šole so se že večkrat družili in skupaj

preživeli nekaj lepih uric.

Božični čas je spet ponudil priložnost za srečanje. Na osnovni šoli so zadnji dan pouka pred počitnicami priredili božični praznik, na ka-

terem so se učenci in gojenci prisrčno zbrali na družabnosti, na kateri ni manjkalo daril, kot zgovorno pričča tudi skupinski fotografski posnetek.

UL. TOMINZ - Naravoslovni muzej

Jutri bo jasno, zakaj kiti pojejo

V naravoslovnem muzeju v Ulici Tominz 4 bo **jutri ob 15. uri** srečanje z morskimi velikani, ki ga prireja muzejsko didaktično združenje. Udeleženci bodo lahko spoznali, zakaj kiti pojejo, koliko osnovnih čutov ima morski pes, kako združuje dah, ko so pod vodo, in podobno. Prijava je obvezna na tel. 342/0071678.

Pravljice v Rojanu

V gledališču mladinskega središča v Rojanu (Ul. dei Morei 22) bo jutri ob 17.30 spet novo srečanje s pravljicami za najmlajše. Otroci bodo prisluhnili gospodu Cosimu, ki jim bo prebral pripoved Giannija Rodarija.

GRLJAN - Jutri

Znanstveni imaginarij vabi mlado in staro

Z igro spoznavanje tlaka, elektromagnetizma in še česa

Kako bi lahko poživali dolgočasen zimski nedeljski dan? Prav gotovo je obisk znanstvenega imaginarija v Grljanu dobra ideja. Tudi to **nedeljo**, bo odprt od 10. do 18. ure, ko bodo tako otroci kot odrasli lahko podrobno spoznali svojevrsten znanstveni muzej in se tudi sami skozi igro preizkusili z znanstvenimi triki in teorijami - o tlaku in elektromagnetizmu, o tem, kako se širi zvok in podobno. Obiskovalcem je na voljo tudi »kino« dvorana, kjer redno predvajajo dokumentarni film Big world bid science, ki ponuja vpogled v 13 velikih znanstvenih »idej«, ki so spremenile pogled na svet. Vsak lahko vstopi in na velikem platnu ogleda neverjetne posnetke zor, kozmoloških simulacij, atomov pod drobnogledom, molekul in še marsičesa.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 9. januarja 2016

JULIJAN

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.39
- Dolžina dneva 8.55 - Luna vzide ob 6.45 in zatone ob 16.30.

Jutri, NEDELJA, 10. januarja 2016

GREGOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,2 stopinje C, zračni tlak 1008 mb ustaljen, vlaga 96-odstotna, brezvetrje, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 12,2 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 4. do nedelje, 10. januarja 2016:
Običajni urnik lekarn: 8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Sv. Justa 1 - 040 308982.

Lekarne odprte v soboto (13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Ul. Piccardi 16 - 040 633050.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SEKCIJA ANPI-VZPI BOLJUNEC organizira izlet v sredo, 13. januarja, na Sv. Ano pri Starem Trgu, na tradicionalno komemoracijo padlim borcem v NOB, med katerimi je tudi naš domačin Josip Maver. Odhod ob 8.30 iz pred gledališča F. Prešeren. Vključeno kosilo. Info v KD Prešeren, na tel. št. 340-03452782 ali 347-1573307 (Walter Maver).

OMPZ F. BARAGA vabi v nedeljo, 17. januarja, na ogled jaslic v Košani, v Postojnski cerkvi in pri Poldetu Nagodetu. Njegove jaslice prikazujejo božično zgodbo s figuricami ob zvoku in svetlobi. Kosilo vključeno. Kraj in urnik odhodov bomo javili kasneje. Prijave čim prej na tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

Čestitke

Naš BRANKO ŽERJAL lepo okroglo obletnico slavi. Čeprav vedno blizu fizično mu nismo mi, res pristrčno vso srečo mu voščimo vsi. Društvo Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga.

Mirna, Zvezda in Mario voščijo BRANKOTU ŽERJALU, da bi srečo ujel, jo v pesti držal in kot le on to zna, svojim dragim daroval.

Poslovni oglasi

PRODAM ZAZIDLJIVO ZEM-LJIŠČE z odobrenim gradbenim načrtom v kraju Repen.

Tel. 328-2485769

ponedeljek - petek od 17.00 do 18.00.

Mali oglasi

4 ŽELEZNA PLATIŠČA z rabljenimi zimskimi gumami Goodyear 195/65R15, prodam za 40,00 evrov.

DIPLOMIRANA FIZIKARKA pomaga pri učenju matematike in fizike ter pri pisanju domačih nalog nižje in višješolcem. Tel. št. 388-4747909.

PRODAM nintendo DSi, malo uporabljen, bele barve, vključene tri igre. Cena 60,00 evrov. Tel. št.: 329-9841041.

V CENTRU SESLJANA damo v najem opremljeno stanovanje, 50 kv. m. (dnevna soba in kuhinjska niša, dve spalnici, kopalnica, shramba ter balkon). Cena po dogovoru. Tel. št.: 040-208907, 333-3217954.

ZANESLJIV MOŠKI s 4-letno izkušnjo kot skladiščnik išče delo. Tel. št. 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (kuhanje, likanje, čiščenje), kot negovalka starejših oseb ali varuška. Tel. št.: 00386-57530127.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RACMAN NA PESKU je odprt ob petkih zvečer, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. ure dalje.

Tel.: 339 5472388

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SI-DONJA v Medji vasi je odprt do 10. januarja vsak dan.

Tel. 040-208987

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci. Toplo vabljeni! Tel. 040-229349.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

V LONJERJU ima osmico Fabio Ruzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570, 334-3095019.

V PREČNIKU je odprl osmico Šemec. Tel. št.: 040-200613.

Primorski mobile

Spletne novice Primorskega dnevnika vedno s sabo

Snemi aplikacijo iz spletne trgovine

Available on the App Store

Google play

Župnijska skupnost in Slomškovo društvo iz Križa

vabita
na Nedeljo Jezusovega krsta
na koncert

BOŽIČ V SVETU

Med sveto mašo bosta pela
otroški in zbor odraslih
s solisti Mednarodne
Operne Akademije
Križ pri Trstu.

Po maši bo sledil
venček mednarodnih
božičnih pesmi.

V nedeljo, 10. januarja,
ob 10. uri v župnijski cerkvi.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50,
20.30, 22.15 »Quo vado?«.

ARISTON - 16.00, 21.00 »Little sister«;
18.30 »Perfect Day«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00
»Cinema Komunisto«; 18.00 »Bella e
perduta«; 21.45 »La Isla Minima«.

FELLINI - 15.50, 17.50, 20.00, 22.10
»Macbeth«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.10,
18.50, 22.15 »Irrational Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.40,
20.00, 22.10 »Il ponte delle spie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30, 17.50,
20.10, 22.20 »Carol«; 20.30 »Franco-
fonia - Il Louvre sotto occupazio-
ne«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.30, 16.00
»Božič pri Cooperjevih«; 18.10, 20.30
»Dansko deklet«; 14.00, 15.40 »Dobri
dinozaver«; 14.10 »Hotel Transilva-
nija 2 3D«; 16.10, 18.00, 21.10 »Pe-
klerski val«; 14.30, 17.40, 20.20 »Pod-
lih osem«; 18.30, 20.50 »Sestri«;
14.20, 16.20 »Snoopy in Charlie
Brown - film o Arašidkih«; 13.25,
15.25 »Snoopy in Charlie Brown -
film o Arašidkih 3D«; 18.20, 21.00
»Vojna zvezd: Sila se prebuja«; 17.20,
20.00, 22.40 »Vojna zvezd: Sila se pre-
buja 3D«.

NAZIONALE - 15.30, 17.30, 19.50,
21.50 »Il piccolo principe«; 20.20
»Franny«; 16.00, 21.45 »Star Wars: Il
risveglio della Forza«; 18.30 »Star
Wars: Il risveglio della Forza 3D«;
16.00, 18.15, 19.50, 22.10 »La grande
scommessa«; 15.15, 16.45 »Alvin Su-
perstar: nessuno ci può fermare«;
16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Assolo«;
18.20, 22.30 »The Vatican tapes«;
15.15 »Masha e Orso - Amici per
sempre«.

SUPER - 15.20 »Le ricette della signo-
ra Toki«; 17.20, 19.20, 21.30 »Dio esi-
ste e vive a Bruxelles«.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.45,
20.50, 21.30 »Star Wars: Il risveglio
della Forza«; 14.40, 15.00, 17.00 »Al-
vin Superstar: nessuno ci può fer-
mare«; 15.15, 16.40, 17.30, 19.45 »Il
piccolo principe«; 19.00, 21.50 »Il
ponte delle spie«; 15.10, 16.40 »Mas-
ha e Orso - Amici per sempre«;
20.15, 22.10 »Natale col boss«; 14.40,
15.30, 16.35, 17.30, 18.30, 19.00,
19.30, 20.25, 21.30, 22.00, 22.20
»Quo vado?«; 18.10 »Vacanze ai Ca-
raibi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.15,
17.00, 18.45, 20.20, 22.10 »Quo va-
do?«; Dvorana 2: 15.10, 17.15, 19.10
»Il piccolo principe«; 21.00 »Il pon-
te delle spie«; Dvorana 3: 15.50 »Al-
vin Superstar: nessuno ci può fer-
mare«; 17.30, 19.50, 22.10 »La gran-
de scommessa«; Dvorana 4: 16.00,
19.50 »Macbeth«; 18.10 »Quo va-
do?«; 22.00 »Star Wars: Il risveglio
della Forza«; Dvorana 5: 15.00 »Mas-
ha e Orso - Amici per sempre«;
16.10, 18.00, 19.50 »Assolo«; 21.30
»Quo vado?«.

Šolske vesti

DTZ ŽIGE ZOISA obveščata, da bo pred-
stavitev šole v sredo, 13. januarja, ob
18.00 v šolskih prostorih, Ul. Edoar-
do Weiss 15. Dan odprtih vrat pa bo
v soboto, 23. januarja, od 9.00 do
12.00.

DIZ J. STEFAN sporoča, da bo dan od-
prtih vrat v četrtek, 14. januarja, ob
18.30 za tehniški zavod, ob 19.15 za
poklicni tečaj grafice - GriD. Profes-
sorji posameznih oddelkov vam bo-
do na razpolago za katerokoli poja-
nilo in informacijo. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do
15. januarja možno predložiti proš-
nje za dodelitev denarnega prispev-
ka za povračilo stroškov v š.l.
2015/16: za nakup učbenikov, indi-
vidualnih učnih pripomočkov v ko-
rist učencev NSS in/ali za nakup vo-
zovnic za prevoz v tržaški pokrajini
v korist učencev NSS in prvih dveh
razredov višjih srednjih šol, s stalnim
bivališčem v občini Dolina. Obrazec
je treba izpolnjevati na www.sandorligo-dolina.it.

Obvestila

JUS - SRENJA KRIŽ prireja danes, 9. ja-
nuarja, čistilno akcijo Bošketa. Zbi-
rališče ob 8.45, začetek ob 9.00. Va-
bljeni vsi člani, ob delu bo tudi pri-
ložnost za načrtovanje nadaljnjih ak-
cij in sečenj.

JUS REPEN obveščata člane, da se vrši
akcija čiščenja poljskih poti in se bo
nadaljevala do izvršitve zastavljenih
ciljev. Za podrobnejše informacije
pokličite odbornike.

KOLEDOVANJE V KRIŽU: Združenje
staršev Križ in SKD Vesna obveščata,
da letos bodo kriški koledniki izje-
moma obiskali domove vaščanov v
nedeljo, 10. januarja. Zbirališče ob
11.00 pred cerkvijo sv. Roka.

LJUJSKI DOM PODLONJER vabi v
nedeljo, 10. januarja, ob 18. uri v Ul.
Masaccio 24, na tradicionalno soli-
darnostno tombolo za Emergency, Sa-
laam otroci oljke in Ne bomb ampak
bombone.

**OBČINA DOLINA IN DRUŠTVA IZ
BREGA,** v sklopu dogodkov »Božič v
Bregu«, organizirajo tradicionalno
srečanje starejših občanov s pogo-
stitvijo, kulturnim programom in
zdravico. V nedeljo, 10. januarja, v
centru Antona Ukmarja pri Domju z
začetkom ob 18. uri. Večer je name-
njen občanom, ki so dopolnili 65 let.

OBČINA ZGONIK prireja v sodelovanju
s krajevnimi društvi, tradicionalno
novoletno družabno srečanje v nede-
ljo, 10. januarja, ob 17. uri v domu v
Briščikih. Srečanja se lahko udeleži-
jo vsi občani nad 70. letom.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo
v nedeljo, 10. januarja, ob 7.15 odhod
avtobusov iz Padrič za nastop na pro-
slavi v Dražgošah.

**V ŽUPNIJSKI DVORANI V NABREŽI-
NI** je na ogled bogata tradicionalna
razstava jaslic iz vsega sveta do ne-
delje, 10. januarja, ob sobotah in
praznikih, od 16. do 20. ure.

V BARKOVVLJAH, v cerkvi sv. Jerneja,
bo v nedeljo, 10. januarja, ob 11. uri
maševal v našem jeziku novomašnik
- Barkovljan don Davide Chersicla. Pel
bo domači zbor. Med mašo tradicio-
nalni »ofer« za zbor in blagoslov
otrok.

**DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRA-
ŽENCEV** vabi na prvi večer v letu
2016: v Peterlinovi dvorani bo 11. ja-
nuarja srečanje s prof. Marijo Pirjavec.
Njeno knjigo esejev »Questa Trieste«,
ki je izšla pri založbi Mladika, bo
predstavila in se z avtorico pogovar-
jala prof. Magda Jevnikar. Začetek ob
20.30.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi
vse, ki bi se radi udeležili povork na
Opčinah in v Sovodnjah naj se prija-
vijo pri delavnici voza oz. na sestanku,
ki bo v ponedeljek, 11. januarja, ob
20.30 v Štalci v Šempolaju.

SPDT obveščata člane in prijatelje, da bo
do v naslednjih dneh odborniki na

razpolago za obnovev društvene
članarine za l. 2016. V ponedeljek, 11.
januarja, 19.00-20.30 v društveni po-
stojanki v Boljuncu št. 44; v sredo, 13.
januarja, 10.00-13.00 na društvenem
sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20; v četrtek,
14. januarja, 10.00-13.00 na društvenem
sedežu, Ul. Sv. Frančiška 20.

SLOV.I.K. - Drugo srečanje v sklopu cik-
lusa predavanj Islamska civilizacija,
arabska kultura in evropski razum: v
torek, 12. januarja, ob 18. uri v dvo-
rani ZKB na Opčinah. Politolog in so-
ciolog Primož Šterbenc bo predaval
na temo »Kako razumeti fenomen
Islamske države«.

JOGA pri SKD F. Prešeren v Boljuncu:
vadbba se bo spet pričela v sredo, 13.
januarja, po običajnem urniku.

SKD LIPA prireja sklop predavanj o
zdravi prehrani z izvedenko Marijo
Merljak. Prvo srečanje bo v sredo, 13.
januarja, ob 19. uri v Bazovskem do-
mu. Naslednja srečanja bodo 27. ja-
nuarja ter 3. in 17. februarja.

**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB
KOŠIR** sporoča svojim članom in pri-
jateljem, da bo prva seja v novem le-
tu v sredo, 13. januarja, ob 18.30 v
Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Fran-
čiška 20.

SPDT vabi v četrtek, 14. januarja, ob 19.
uri v foyer SSG, Ul. Petronio 4, na od-
prtje dokumentarne razstave Med
morjem in gorami. Razstavo je pri-
pravil Meddruštveni odbor primor-
sko-notranjskih planinskih društev, ki
združuje 10 planinskih in 5 športno
plezalnih društev z območja sloven-
ske Istre in Trsta, Krasa ter od Brki-
nov do Postojne.

AŠD SK BRDINA obveščata, da se bodo
tudi v letošnji zimski sezoni odvijali
tečajji smučanja. Mnogo je novosti! In-
fo in vpis na tel. št. 340-5814566 (Va-
lentina).

SZSO vabi vse svoje člane na deželni
občni zbor, ki se bo odvijal v nedeljo,
17. januarja, na Kontovelu. Sveta ma-
ša ob 9.15, sledijo občni zbor, kosilo
ter popoldansko srečanje in pogovor
z duhovnikom Mariom Vatto.

KRAŠKA OHCEV 2016: organizatorji
vabijo mlade pare, zainteresirane, da
se vzamejo »po starih običajih«, naj
pošljejo svoj CV in kontakte na Ob-
čino Repentabor, Col 37 - 34016
Trst, s pripisom Kraški par 2016, do
30. januarja.

PLAY & LEARN - želiš, da bi se tvoj
otrok učil angleščino na preprost in
zabaven način? Igre, pesmice, maske
in še marsikaj drugega čakajo otroke
od 3. do 6. leta. Urniki: sreda 17.00 -
17.45, začetek 10. februarja. Info in
prijave na www.melanieklein.org.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da
se vsako prvo nedeljo v mesecu do ne-
delje, 24. aprila, udeležijo čiščenja na
poljski poti od Zavodo do Župance. V
slučaju grdega vremena se rabuta pre-
makne na drugo nedeljo v mesecu.
Zbirališče pri Zavodih ob 8.30.

Prireditve

BOŽIČNI KONCERT v cerkvi v Boljun-
cu bo danes, 9. januarja, ob 20. uri.
Nastopata MePZ Lipa iz Bazovice (dir.
Tamara Ražem Locatelli) in PZ Ton-
čka Čok iz Lonjerja (dir. Manuel Pur-
ger).

BOŽIČNI SPEVI, koncert v sklopu de-
želne zborovske revije Nativitas v or-
ganizaciji MePZ F. Venturini bo da-
nes, 9. januarja, ob 20. uri v cerkvi sv.
Hieronima na Kontovelu. Nastopa
MePZ Fran Venturini od Domja (dir.
Cinzia Sancin).

ŽUPNIJA SV. ROKA NABREŽINA va-
bi v nedeljo, 10. januarja, ob 16.30 na
Božični koncert v cerkvi sv. Roka. Po-
jejo: MePZ Igo Gruđen - Nabrežina in
združeni zbor Zveze cerkvenih pev-
skih zborov - Trst.

**BOŽIČNI UTRINKI V KARNAJSKI DO-
LINI** - Jaslice in pesem, koncert v or-
ganizaciji MePZ Naše vasi - Tipana bo
v nedeljo, 10. januarja, ob 15. uri v cer-
kvi srca Jezusovega v Karnahiti (UD).
Nastopajo MePZ Naše vasi - Tipana
(dir. Davide Tomasetig), Barski oktet
(umetniški vodja Davide Clodig) in

MePZ Rdeča zvezda - Salež/Zgonik
(dir. Rado Milič).

DRUŠTO ROJANSKI MARIJIN DOM
vabi v nedeljo, 10. januarja, na boži-
čni koncert uveljavljene Dekliške vo-
kalne skupine Bodeča neža, ki jo vo-
di Mirko Ferlan, ob 16.30 v cerkvi sv.
Mohorja in Fortunata v Rojanu.

GLEDALIŠKI VRTILJAK se bo pono-
vno zavrtel v nedeljo, 10. januarja, s
predstavo Petelin se sestavi v izved-
bi LG Maribor. Predstavi bosta ob
16.00 in ob 17.30. Vabljeni otroci,
stareši in nonoti, abonenti in občasni
gledalci!

**KRIŽ - ŽUPNIJSKA SKUPNOST IN
SLOMŠKOVO DRUŠTVO** vabita na
nedeljo Jezusovega krsta, 10. ja-
nuarja, ob 10. uri k sv. maši med ka-
tero bosta pela mladinski in zbor
odraslih s solisti »Mednarodne ope-
rne akademije Križ pri Trstu«. Po ma-
ši se bodo predstavili v izborom me-
dnarodnih božičnih pesmi »Božič v
svetu«.

MTK IN VAŠKE ORGANIZACIJE vabi-
jo na otvoritev spomenika padlim v
1. svetovni vojni v nedeljo, 10. ja-
nuarja: ob 10.00 maša zadušnica v
farni cerkvi v Trebčah, ob 11.00 zbi-
ranje na vaškem trgu in shod do kra-
ja otvoritve, ob 11.30 svečana otvo-
ritev spomenika (na levi od pokopa-
lišča).

NATIVITAS MILJE - DSMO K. Ferlu-
ga vabi na koncert v sklopu revije Na-
tivity »S pesmijo vam želimo...«, ki
bo potekal v nedeljo, 10. januarja, ob
15.30 v miljski stolnici na Trgu Mar-
coni. Koncert bosta oblikovali DVS
Primorsko iz Mačkolj in ŽVS Barko-
vlje, ki ju vodi Aleksandra Pertot.

**PIHALNI ORKESTRER ARCOBALE-
NO** vabi na novoletni koncert »Big
Concert Band«, ki bo v nedeljo, 10. ja-
nuarja, v Kulturnem domu v Trstu, Ul.
Petronio 3. Dirigent Erik Žerjal, so-
listka na pikolu Sara Brumat. Pod
vodstvom Walterja Grisona bo zaigral
tudi novo nastali big band »The 1000
Streets Orchestra«, s pevko Alino
Oganjan.

S PESMIJO VAM ŽELIMO... koncert v
sklopu deželne zborovske revije Na-
tivity v organizaciji DSMO Kiljan
Ferluga bo v nedeljo, 10. januarja, ob
15.30 v stolnici v Miljah. Nastopata
ŽeVS Barkovlje in DeVS Primorsko iz
Mačkovelj (dir. Aleksandra Pertot).

SKGZ vabi na predstavitev biografije
Milana Kučana v sredo, 13. januarja,
ob 18. uri v foyerju balkona tržaške-
ga Kulturnega doma. Delo bosta
predstavila predsednik Kučan in av-
tor knjige Božo Repe.

TRŽAŠKA NOŠA: v društvenem baru
n'G'rici v Boljuncu je, v sodelovanju
s Skupino 35-55 SKD F. Prešeren, na
ogled razstava in koledar o folklorni
skupini, ki so ga pripravili pri TFS Stu-
leži.

BOŽIČ, OD VENETA DO ŠTAJERSKE,
koncert v sklopu deželne zborovske
revije Nativitas v organizaciji None-
ta Primorsko bo v soboto, 16. januarja,
ob 18. uri v cerkvi sv. Jožefa v Ri-
cmanjih. Nastopajo Nonet Primorsko
in DeVS Primorsko iz Mačkovelj (dir.
Aleksandra Pertot), Ensemble vocale
Emozioni Incanto iz Padove (dir.
Giuseppe Marchioro) in MoPZ Ivo
Štruc iz Slovenskih Konjic (dir. Ivo
Kacbek).

BOŽIČNI NAPEVI, koncert v sklopu de-
želne zborovske revije Nativitas v or-
ganizaciji MePZ Lipa bo v soboto, 16.
januarja, ob 20. uri v cerkvi sv. Jako-
ba v Trstu. Nastopata PZ Tončka Čok
iz Lonjerja (dir. Manuel Purger) in
MePZ Lipa iz Bazovice (dir. Tamara
Ražem Locatelli).

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine:
do 16. januarja razstava Vojka Ražma
»Kamnita suhozidna dediščina Kra-
sa«. Urnik: 16.00-19.00.

BOŽIČNI KONCERT PRI SV. JUSTU -
Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi
na tradicionalni koncert božičnih pe-
smi, ki bo v nedeljo, 17. januarja, ob
17. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Spo-
red bodo oblikovali: mezzosopranist-
ka Bernarda Fink, organist Tomaž
Simčič, godalni kvartet, MIPZ Igo
Gruđen pod vodstvom Mirka Ferla-

na ter Združeni Ave pod vodstvom
Andraža Hauptmana z organistom
Tilnom Bajcem. Božična misel Ja-
dranka Cergol.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled
razstave Barkolana Luke Vuge in Ra-
divoja Mosettija na Opčinah v pice-
riji pred cerkvijo in Nataše Peric in
Milosa Zideriča v gostilni v Zgoniku.

SEKCIJA VZPI - ANPI Prosek Kontovel
Anton Ukmar - Miro obveščata, da bo
komemoracija v spomin na umorje-
nega mladega partizana Marjana Što-
ko, v nedeljo, 17. januarja, ob 11.00 v
Štorjah.

Prispevki

V spomin na drago sosedo Metko da-
ruje Herman Svetlič z družino 50,00
evrov za nabrežinski cerkveni pevski
zbor.

V spomin na Walterja Puriča daruje Sil-
vana Blažina 20,00 evrov za Kd Kra-
ški dom. V spomin na Walterja Puri-
ča darujejo Božica in Milko 30,00
evrov ter Vesna in Igor 25,00 evrov za
MoPZ Kraški dom. V spomin na Wal-
terja Puriča darujejo Božica in Milko
30,00 evrov ter Vesna in Igor 25,00
evrov za dramsko skupino Kraški
dom.

Namesto cvetja na grob drage sestrične
Metke darujejo Vera, Antek in Mani-
ca z družinami 100,00 evrov za na-
brežinsko cerkev in 50,00 evrov za
cerkveni pevski zbor v Nabrežini.

V spomin na drago svakinjo Metko
Gruđen por. Peric darujejo Edi in Gi-
na z družino 50,00 evrov za nabre-
žinsko cerkev.

V spomin na Metko Gruđen por. Peric
daruje Renato Jazbec 30,00 evrov za
Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na dobrega prijatelja Tiberi-
ja Maurija daruje Meri Ota 100,00
evrov za AŠD Breg.

Ob smrti Bogomila Grudna darujemo
Martinčevi 100,00 evrov za vzdržev-
vanje spomenika padlim v Križu.

V spomin na Marijo Prašel daruje Mar-
ica 50,00 evrov za Cerkveni pevski
zbor sv. Trojice na Katinari.

V spomin na pokojne iz družine Štol-
fa, Salež 46, daruje Marica 25,00
evrov za cerkev sv. Mihaela v Zgoni-
ku.

Ob obletnici smrti Edija Glavine daru-
je žena z družino 25,00 evrov za PZ
Tončka Čok.

Namesto cvetja na grob Walterja Puri-
ča darujeta teta Marija in Daniela z
družino 100,00 evrov za Anvolt.

Namesto cvetja na grob Walterja Puri-
ča daruje stric Stano z družino 50,00
evrov za Anvolt.

V spomin na Marijinega moža Milana
darujejo klekljarice 40,00 evrov za
fundacijo revmatskih bolezni
A.MA.RE. iz Vidma.

V spomin na sosedo Milana darujeta
Majda in Janko 50,00 evrov za fun-
dacijo revmatskih bolezni A.MA.RE.
iz Vidma.

V spomin na bratranca Milana daruje
Bruna 20,00 evrov za fundacijo rev-
matskih bolezni A.MA.RE. iz Vidma.

9.1.2014

9.1.2016

Silvana Regent por. Peric

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

TRST - Od danes naprej sodobna umetnost v galeriji Studio Tommaseo

Festival stavi na aktualne teme

Slovaški fotograf Tomáš Rafa je v objektiv ujel postavljanje novih meja (levo). Sirske begunce na meji z Libanonon je s kamero posnel dokumentarcev Samir Mehanović (spodaj)

Polje sodobne umetnosti obsega različne prakse, se odvija na presečišču različnih medijev in je naravnano procesualno in eksperimentalno. Med številnimi akterji, ki pri nas delujejo na tem področju, je združenje Trieste Contemporanea, ki je pripravilo festival z aktualnim naslovom *À la frontière...! Old and new borders in Europe*. Festival bo potekal v petih različnih sklopih, ki bodo na programu med 9. januarjem in 11. marcem v razstavnem prostoru Studio Tommaseo v Ul. del Monte 2/1.

Multidisciplinarni festival, čigar kuratoriki sta Gabriella Cardazzo in Giuliana Carbi Jesurun, stavi na predstavitve knjig, umetniške razstave, debate, video projekcije in koncerte. Skupno se bo predstavilo 22 umetnikov iz osmih držav (BIH, Litva, Slovaška, Poljska, Ukrajina, Hrvaška, Srbija in Italija). Kot je na včerajšnji predstavitvi umetniškega dogodka povedala Giuliana Carbi, bo program festivala vztrajal na dveh linijah. Prva zadeva kritični pretres realnosti, ki vključuje begunsko krizo in postavljanje fizičnih in psiholoških meja. V tem segmentu lahko razumemo del današnjega programa, posvečenega dokumentarnemu filmu in fotografski razstavi, ki prinašata aktualne zgodbe iz Sirije in Libanona. Druga linija pa odpira prostor za koncerte in performanse, od bolj politično angažiranih do bolj ležernih.

Prvi del multidisciplinarnega festivala se bo začel danes ob 17. uri, osrednji gost Studia Tommaseo pa bo gledališki in filmski ustvarjalec Samir Mehanović, po rodu sicer Bošnjak, ki si je drugi dom ustvaril v škotskem Edinburgu. Z gostom se bo pogovarjal Corrado Premuda, ob 18. uri pa bodo zavrтели Mehanovićev dokumentarček z naslovom *Silent War in Beqaa Valley*. Pol ure kasneje bodo odprli fotografsko razstavo del Arturasa Valiauge iz Litve, ki bo v galerijskem prostoru na ogled do 19. januarja. Dva dni kasneje (med 18. in 21. uro) se bo začel drugi cikel, ki predvideva pogovor s tremi fotografi iz vzhodne Evrope. Med njimi bo tudi Slovak Tomáš Rafa, ki z eno od svojih fotografij zelo eksplicitno predstavlja postavljanje novodobnih fizičnih meja. V četrtek, 4. februarja (med 18. in 20. uro), bodo uradno odprli tretji cikel festivalskega programa, na katerem bodo predstavili poljske umetnike. Četrtri dogodek bo na programu 18. februarja, ko se bo kustosinja Gabriella Cardazzo pogovarjala s poljskim umetnikom Leonom Tarasiewiczem. Festivalski program bo sta 1. in 2. marca sklenila dva dogodka. Več pa na spletni strani www.trieste-contemporanea.it. (sč)

KAVARNA SAN MARCO - Konferenca žensk pri Demokrati stranki

Ženske in njihovo mesto v Trstu

Govorile so podžupanja Fabiana Martini in odbornici Laura Famulari in Elena Marchigiani - Projekti za vključevanje žensk

Ženske se v primerjavi z moškimi veliko manj pojavljajo v politično-družbenem življenju, vodilne položaje še vedno zasedajo pretežno moški. Za valorizacijo različnosti in žensko vključevanje si prizadeva Konferenca žensk pri Demokrati stranki. V kavarni San Marco so v četrtek na srečanju z naslovom Mesto z ženskami o svoji izkušnji v lokalni upravi spregovorile tržaška podžupanja Fabiana Martini ter občinski odbornici Elena Marchigiani in Laura Famulari (odbornica Antonella Grim je bila odsotna). Pogovor je povezovala pokrajinska koordinatorica Konference žensk v DS Luciana Boschin, ki je podala misel, da morajo biti ženske dinamičen element v vseh družbenih pogledih, od reševanja socialnih težav do okolja in teritorija. »Želimo si bolj demokratično družbo, tako, kjer bi bile ženske bolj dobrodošle.«

Podžupanja Fabiana Martini je spregovorila o Trstu, ki želi biti inovativno mesto, kjer bi imeli vsi enake možnosti. »Občinska uprava si je zadala cilj, da mora postati Trst varno in prijetno mesto, ki bi ga vsi prebivalci čutili za svojega, ne glede na spol ali njihov jezik.« Občinska uprava si je v tem mandatu prizadevala za sensibilizacijo in izobraževanje mladih o tematikah, kakor so strpnost ter boj proti homofobiji. Poleg tega je prišlo do vrste pobud, ki naj bi olajšale vsakdanje življenje preko tehnoloških pristopov. Čeprav je

Z leve: Marchigiani, Famulari, Martini

FOTODAMJ@N

Trst res mesto starejših, se je v letu 2015 znatno povečal odstotek odjemalcev spletnih storitev, kot so spletna potrdila in potrjena elektronska pošta, ki lahko marsikomu prihranijo dolge čakalne vrste. Trst je tudi prvo mesto v Italiji, ki je za uslužbenke lokalne policije organiziralo specifično izobraževanje za primere nasilja do žensk.

Odbornica za socialne politike Laura Famulari je podala pogled na problematiko, s katerimi se soočajo ljudje s posebnimi potrebami, ženske, ki so žrtve nasilja, mladi in družine, ki živijo na robu revščine ter brezdomci in omenila perečo težavo priseljencev iz bližnjega Vzhoda, ki jih je v Trstu vedno več. »Že neštetolet smo izpraznili Silos, kjer je bilo vsekakor pod 10 odstotkov pribežnikov, ki so se nahajali v Trstu. Potrebno bi bilo, da bi si tudi ostale občine v deželi prevzele odgovornost: Gorica se ni potrudila pri sprejemu pribežnikov, Trst pa je v primerjavi z njo dal svoj maksimum.« Specifika mesta je predvsem srednja starost prebivalcev, ki je ena najvišjih v državi. Temu se morata t.i. welfare ter socialne storitve prilagajati. Eden od ciljev občinske uprave je bil, da bi se starejšim ljudem čim daljša časa omogočilo, da lahko stanujejo doma, kar ima za posledico povečanje socialnih storitev in oskrbe na do-

INTERVJU - Filmar Samir Mehanović

Želim dati glas beguncem

Gost prvega festivalskega dne, ki je usmerjen k vprašanju meja, je gledališki in filmski ustvarjalec Samir Mehanović, ki je po rodu iz bosanske Tuzle, že več kot 20 let pa živi v škotskem Edinburgu. Za svoje dokumentarne filme je prejel številne nagrade, tudi nagrado bafta, ki je najvišje priznanje britanske filmske industrije. Zanimajo ga predvsem zgodbe in čustva zatiranih ljudi, o vojnah pa meni, da koristijo le politikom.

Kako ste prišli v stik s festivalom združenja Trieste Contemporanea?

S kustosinjo festivala Gabriello Cardazzo imava skupnega prijatelja Richarda Demarca, ki je že marsikateremu umetniku pomagal priti na Edinburgh Festival Fringe. Preko njega sem spoznal Gabriello in festival v Trstu.

Vi ste začeli kot gledališčnik, nato ste presedlali v filmske vode. Kaj je privedlo do tega preobrata?

Že od nekdaj sem želel študirati gledališko igro, a so me na začetku 90-ih let prejšnjega stoletja tako v Sarajevu kot Beogradu zavrnili. Med vojno v Bosni sem se v Tuzli intenzivno posvečal gledališki igri, z njo sem ubežal vojni norosti. V mojih igrah so nastopali mladi in otroci, tisti, ki niso bili vpoklicani v vojsko. Nekateri igralci iz mojih iger so celo ostali v gledališkem poslu. S pomočjo Richarda Demarca je leta 1995 moja gledališka skupina gostovala na festivalu v Edinburgu, kjer sem zaprosil za azil. V filmske vode pa sem zaplul leta 2002, ko sem prišel do ugotovitve, da je gledališče mrtvo.

Zakaj mrtvo?

Po mojem se je gledališče preveč skomercializiralo. Velike korporacije obvladujejo ne samo filmski, ampak tudi gledališki svet. Zato sem se začel posvečati zgodbam o ljudeh in njihovim tragičnim usodam. Za dokumentarček *The way we played* sem prejel bafto, to priznanje pa mi je dalo potreben elan za nove zgodbe. Ničesar ne počnem iz komercialnih ali ekonomskih razlogov, vizija mojega delovanja je, da

Samir Mehanović FOTODAMJ@N

posredujem resnične zgodbe.

In v dokumentarnem filmu *The fog of Srebrenica* ste lepo popisali usode srebreniških žena in otrok. In predvsem genocid.

Ko sem živel v Tuzli, sem bil pričča množičnemu prihodu žensk in otrok iz Srebrenice. Eksodus me je tako presunil, da sem že takrat sklenil, da bom to zgodbo nekoč ubesedel. Ta dokumentarni film sta pred kratkim odkupili televizijski hiši BBC in Al Jazeera.

Čemu se posvečate zdaj?

Ker je bilo minulo leto v znamenju begunske krize, ki so jo občutile tudi balkanske države, želim dati glas beguncem. Obiskal sem različne državne meje in zbral gradivo za dober dokumentarni film.

Danes bodo zavrтели vaš dokumentarček, ki obravnava sirske begunce in islam nasploh.

Silent War in Beqaa Valley sem posnel januarja 2014, in sicer na meji med Sirijo in Libanonom. V tem filmu sem zbral pričevanja žensk in otrok ter prišel do zaključka, da je sirska skupnost izredno odprta do drugih. Zahod žal ne poroča o teh rečeh, zanimivi so le islamski skrajneži, ki so koristno prodajno blago. In tako sem spet pri komercialnih interesih... Modernizacija islama v zmeri islam je sicer potrebna, a tega ni mogoče doseči z bombami.

Sanela Čoralić

movih. Pri teh storitvah za starejše je Trst zaradi svoje specifikke zelo napreden glede na italijanske standarde.

Odbornica za urbanistiko Elena Marchigiani je spregovorila o projektih za mesto, bolj prijazno okolju. S preureditvijo predela pri Rusem mostu in Ul. Trento, poteka revalorizacija celotne terezijanske četrti; poleg tega je v načrtu 4,5 km kolesarska steza po mestnem središču. Občinska uprava ima pred sabo vizijo zdravega življenja, ki bi dolgoročno vplivala na okolje. »Dva dni brez smoga še ne reši težave. Podnebje in vremenske razmere se spreminjajo, to moramo sprejeti in postopoma spremeniti naše navade, da bomo živeli v zdravem okolju.« Marchigianijeva je dodala, da se bo v naslednjih tednih občina še z enim korakom približala prijaznemu mestu: po mestnem središču bodo na voljo »baby« parkirišča, namenjena nosečnicam in osebam, ki spremljajo majhne otroke.

Mesto Trst se spreminja na vseh področjih, ki vplivajo na blaginjo in stabilnost občanov. Velike spremembe pa zahtevajo čas, sodelovanje in odgovornost. »Odgovornost pa pomeni, da lahko tudi z majhnimi sredstvi prideš do velikih rezultatov. Ni res, da so samo veliki projekti res velike spremembe; pomembni so tudi majhni koraki in odločitve«, je mnenja Marchigianijeva.

Barbara Ferluga

TRST - V Verdiju cikel predavanj od 17. januarja do 10. aprila

Umetnostna dela kot vir preteklosti

V gledališče Verdi se vrača cikel predavanj, ki so lani in predlani povzročila pravo evforijo med Tržičani. Ljudje so namreč v dolgih kolonah potrpežljivo stali in upali, da bodo v živo prisluhnili predavanjem o zgodovini Trsta (predlani) in prvi svetovni vojni (lani). Letošnji cikel devetih brezplačnih srečanj, v fokusu katerih bo pomen umetnostnega ustvarjanja na razumevanje naše preteklosti, je Občina Trst pripravila s pomočjo idejnega snovatelja, založniške hiše Laterza, in z gmotno podporo družbe AcegaApsAma in Fundacije CRTrieste.

Podrobnosti letošnje tretje edicije je na novinarski konferenci v Sinji dvorani tržaške Mestne hiše predstavil župan Roberto Cosolini, ki je napovedal pester in izredno zanimiv program ter obljubil pestro kulturno bero tudi v novem letu. Odziv občanov in občank nas je spodbudil, da ponovimo serijo srečanj, ki bodo tako kot običajno potekala ob nedeljah ob 11. uri, je povedal župan. Pomen in vlogo umetnostne zgodovine v tržaških meščanskih družinah ter dela znanih umetnikov bodo podrobno analizirali ugledni strokovnjaki oz. umetnostni zgodovinarji z vseh koncev Italije. Cikel predavanj bo v nedeljo, 17. januarja, uvedel Alberto Mario Banti, ki bo predaval na temo z naslovom Buržuazija na razstavi. 24. januarja bo o Adamu, Evi in ikonografski kači govorila Maria Giuseppina Muzzarelli. 7. februarja bo Giulio Mellinato pod drobnogled vzel gospodarsko rast Trsta, ki jo je na sliki Prosperità commerciale di Trieste, ki krasi dvorano občinskega sveta, upodobil Cesare Dell'Acqua. Zanimivo bo tudi predavanje o kopijah portretov, o katerih bo 14. februarja govoril Massimo Firpo. Teden dni kasneje bo Anna Foa predstavila umetniška dela Paola Uccella.

Nekoliko drugače bo zastavljeno predavanje 6. marca, ko bo Paolo Possamai predstavil neoklasične arhitekturne detajle tržaških stavb. Na zadnjih treh predavanjih (20. marca in 3. ter 10. aprila) pa bodo strokovnjaki pod drobnogled vzeli umetniška dela, iz katerih so svoje politične ideale črpali politični vodje, ki so tako ali drugače zapečatili usodo svojega naroda. (sč)

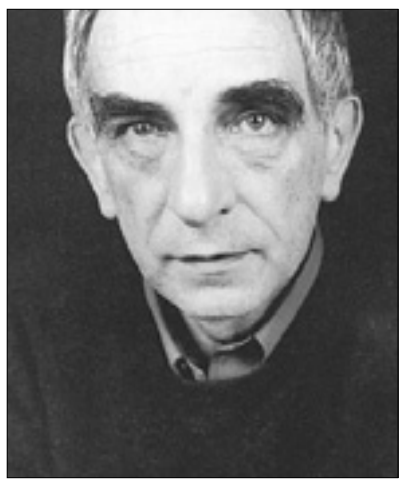

Na predstavitvi je župan Roberto Cosolini obljubil pester kulturni program v letu 2016

TRST - Na 23. Tržaškem filmskem festivalu

Poklon Kieslowskemu

Na festivalu, ki bo zaživel od 22. do 30. januarja, bodo predvajali njegove filme - Prisotna bo igralka Irene Jacob

Poljski režiser Krzysztof Kieslowski in utrinek iz njegove Trilogije barv

Letošnji, 27. Tržaški filmski festival - na sporedu od 22. do 30. januarja - se bo poklonil poljskemu režiserju in scenaristu Krzysztofu Kieslowskemu (1941 - 1996) ob 20-letnici smrti. Kieslowski si je z *Dekalogom*, *Dvojnimi Veronikinim življenjem* in trilogijo *Tri barve* prislužil sloves enega najboljših filmskih ustvarjalcev na svetu. Njegove tri največje filmske stvaritve bodo ob tej priložnosti zaživele tudi na tržaških platnih.

Tržaškega poklona Kieslowskemu se bo udeležila tudi igralka, protagonistka številnih njegovih filmov, Francozinja Irene Jacob: leta 1991 je za *Dvojno Veronikino življenje* prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo na Cannesem festivalu, na-

stopila pa je med drugim v zadnjem filmu trilogije barv *Rdeča*. S *Trilogijo barv* se je režiser poglobil v teme svobode, enakosti in bratstva (*Rdeča* mu je prinesla nominacijo za oskarja, *Modra zlatega leva* na beneškem festivalu, *Bela* pa srebrnega medveda v Berlinu). Režiserja se igralka spominja kot velikega umetnika in hkrati zelo prijaznega moškega. Njegova kinematografija ponuja osebno in hkrati pretresljivo potovanje skozi poljsko resničnost.

Seveda se bo filmski festival poklonil tudi svoji ustanoviteljici Annamarii Percavasi, ki je izgubila boj z zahrbtno boleznijo samo pred nekaj dnevi.

SKLADIŠČE IDEJ - Jutri voden ogled

Razstava o moderni umetnosti do 31. 1.

Razstavo *Il Mondo è là. Arte Moderna a Trieste 1910-1941 (Svet je tam. Moderna umetnost v Trstu 1910-1941)* v Skladišču idej na Korzu Cavour si bo mogoče ogledati do 31. januarja letos. Tako piše v sporočilu Pokrajine Trst, ki je tudi pobudnica in organizatorica razstave v sodelovanju z muzejskim polom FJK v okviru ministrstva za kulturne dejavnosti in Ljudsko univerzo v Trstu ob podpori Dežele FJK, Združenja pokrajin UPI za FJK, Fundacijo CRTrieste in zavarovalnico Generali. Na ogled je več kot sto umetniških del, ki so nastala v tukajšnjem prostoru v prvi polovici 20. stoletja. Jutri bo ob 11. uri brezplačen voden ogled, drugače si je razstavo mogoče ogledati ob torkih in sredo od 10. do 13. ure, ob četrtek od 10. do 13. ter od 14. do 17. ure, ob petkih, sobotah in nedeljah pa od 10. do 13. ter od 15. do 19. ure, vstop pa je prost. Ob ponedeljkih je razstava za-

Venio Pilon FOTODAMJ@N

prta. Vse informacije so na voljo na spletni strani Pokrajine Trst www.provincia.trieste.it.

Božični koncert v cerkvi sv. Roka

Župnija sv. Roka v Nabrežini vabi na božični koncert **jutri ob 16.30** v nabrežinsko cerkev sv. Roka. Nastopili bodo MePZ Igo Gruden in združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu.

Najdeni predmeti v decembru

Tržaška občina obvešča, da so decembra na mestnih ulicah našli mobilni telefon, zapestno uro, i-pad, moško torbico, inštalatersko orodje, očala za vid in več snopov ključev. Kdor bi jih morda pogrešal, naj obišče občinski urad za najdene predmete na Velikem trgu 4 (soba 37) vsak dan od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30. Kdor pa je kaj pozabil na avtobusu, mora na sedež podjetja Trieste Trasporti (Ul. dei Lavoratori 2).

Z ukradenim avtom v Slovenijo

V četrtek zvečer je policija pri nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih ustavila avtomobil z italijansko registrsko tablico. Upravljal ga je 27-letni romunski državljani I.M., ki je bil namenjen v Slovenijo. Med preverjanjem osebnih dokumentov voznika in dokumentov vozila, je prišlo na dan, da je bil avtomobil samo nekaj dni prej ukraden v okolici Ferrare. Moški, ki se je izkazalo, da je že imel opravka s pravico, ni znal pojasniti, zakaj sedi za volanom ukradenega avtomobila; prijavili so ga zaradi prikrievanja ukradenega blaga. Vozilo so mu seveda zasegli, njega pa odvedli v koronejski zapor, kjer ga bodo zaslišale sodne oblasti.

Zagodil se je v Ul. Baiardi

Tržaški gasilci so se včeraj okrog 15.50 odpeljali v Ulico Baiardi (v višini hišne številke 96), kjer je prišlo do manjše nesreče. Voznik nekega avtomobila, ki je peljal po tej res ozki in strmi ulici, se je s svojim vozilom zagodil: zapeljal je tako blizu zidu, da se sam nikakor ni mogel več premakniti. Poklical je gasilce, ki so ga s terenskim vozilom le premaknili in ga postavili spet na ulico. Medtem so mestni re-darji dobro uro preusmerjali promet, ki je k sreči na tej manjši in zakotni ulici dokaj redke. Voznik ni bil poškodovan, njegov avtomobil pa jo je veliko slabše skupil ...

TRST - Novo leto v gledališču Miela

V ponedeljek spet Pupkin Kabarett

Člana ansambla Pupkin Kabarett vabita na večer dobre volje

Po prazničnem premoru se na deske gledališča Miela v **ponedeljek ob 21.01** vrača hudomušna ekipa Pupkin Kabarett, ki bo ob glasbenem spremstvu zveste Niente Band postregla z napovedmi za novo leto, tako da se bomo vnaprej lahko pošteno nasmejali.

TRST - V gledališkem muzeju Schmidl

Glasovi mesta

V ponedeljek ob 17.30 poklon pokojni sopranistki Toinon Enenkel

V gledališkem muzeju Schmidl (Ul. Rossini 4) bo v ponedeljek ob 17.30 treste srečanje niza Glasovi Trsta (*Le voci di Trieste*). Posvečeno bo pokojni tržaški sopranistki Toinon Enenkel (1893 - 1955), o kateri bo spregovorila avtorica publikacije o njej Annalisa Sandri.

Pisatelj Miha Mazzini se je rodil na Jesenicah leta 1961

MLADINSKA KNJIGA

LJUBLJANA - Pisatelj Miha Mazzini je za mladinski roman *Zvezde vabijo* prejel nagrado modra ptica 2016. V delu je, brez moraliziranja in didaktičnih nasvetov, predstavil virtualne odnose med mladimi, ki niso takšni, kot se zdijo. Za Slovensko tiskovno agencijo je Mazzini spregovoril o romanu, ki pri Mladinski knjigi izide marca, o samohodstvu in srečnih slovenskih literarnih družinah.

Znani ste bolj kot pisatelj del za odrasle, manj pa kot avtor knjig za mladino. Po razglasitvi nagrade ste povedali, da vas je tema o virtualnih odnosih spremljala dolgo. Zakaj ste se na koncu odločili za mladinski roman?

Eden od razlogov je bil zagotovo razpis za letošnjo nagrado modra ptica.

Drugo je, da sem že imel napisan mladinski roman, ki sem ga nameraval popraviti. To dvojje, skupaj s temo o virtualnih svetovih, sem nekako združil, še vedno pa nisem vedel, kako in kaj. In to je najlepši del pisateljskega posla. V principu definiraš, kaj bi rad, potem pa se lotiš nečesa čisto drugega. Možgani vmes meljejo in meljejo. Charles Dickens je šel na 40-kilometrski sprehod. Recimo, da so šli moji možgani na več kot 40-kilometrski sprehod (*nasmeje*). Na neki točki sem prebral, da je nekdo nekoga ubil, ker so mu to naročili virtualni prijatelji na Facebooku. In nenadoma sem imel celo zgodbo. No, umora v njej ni. Gre za zgodbo o dekletu, ki se prijavi na tekmovanje pevskih talentov, nato pa jo začnejo virtualni prijatelji preko socialnih omrežij voditi v čudno smer. Na dnu vsega pa tiči skrivnost.

Za pisanje mladinskih del najbrž uporabite drugačne pisateljske prijeme kot za dela za odrasle. Kako ste pristopili k pisanju?

Ko sem razmišljal o tem, kako napisati mladinski roman, sem se sprva počutil nekoliko nego-

tovo. Res je, da v tem nimam veliko prakse. *Zvezde vabijo* je pri mojih letih moj drugi mladinski roman, kljub vsemu pa imam toliko kilometrine s pisanjem, da se rad lotim kakšnega izziva.

Največ pozornosti pri pisanju sem posvetil temu, da ne bi nastala neka moralka ali didaktičen roman, v smislu »Otroci pazite, v virtualnem svetu se pa to pa to dogaja!«, kar imamo sicer Slovenci kar radi. Zato sem največ razmišljal o osebah. Mladi danes tehnologijo pojmujejo ne zgolj kot del vsakdanjega sveta, temveč kot del njih samih. Ves čas brskajo po telefonih in nekaj preverjajo. To je zanje normalno. In tukaj sem moral biti pozoren.

»Ameriški pisatelj Jim Thompson je nekoč zapisal, bralcu morate dati vedeti samo to, da stvari niso takšne, kot so videti.«

Prav tako sem želel napisati zelo napeto zgodbo. Ameriški pisatelj Jim Thompson je nekoč zapisal, bralcu morate dati vedeti samo to, da stvari niso takšne, kot so videti. Tako se roman lepo začne, nato pa gredo stvari v svojo smer. To sovпада tudi z virtualnim svetom. Ljudje klikajo po socialnih omrežjih, imajo svoje virtualne prijatelje, hkrati pa niso prepričani, ali je vse tako, kot je videti.

V romanu nastopa dekle, ki je prepričano, da dobro poje, potem pa ji začnejo virtualni prijatelji govoriti popolnoma druge stvari in jo peljejo nekaj drugam. Ni jasno, na kateri točki se bo vse skupaj ustavilo, če se bo ustavilo, in kdo bo posegel vmes. Pri

KNJIŽEVNOST - Pogovor s pisateljem Miho Mazzinijem, prejemcem nagrade modra ptica 2016

»Mladi so pri tehnologiji tako uspešni, ker jo jemljejo kot samoumevno.«

romanov imam rad, da je v njih neka skrivnost, da je dogajanje zanimivo in napeto.

Ste pisatelj in računalniški strokovnjak. Vam je znanje s področja računalništva pomagalo pri pisanju knjige?

Poglejte. Mladi so pri tehnologiji tako uspešni, ker jo jemljejo kot samoumevno. Vzamejo stvar v roke in jo začnejo uporabljati. Zato nisem želel imeti tehnoloških pridrigov.

Kot človeka in pisatelja me bolj zanimajo druge stvari. Za doktorat sem preštudiral veliko literature o nevrologiji. V roman sem vtikal na primer prizor, ki sem ga opazil v realnem življenju. Dve prijateljici sta sedeli druga ob drugi in si pisali po chatu. Nista se obrnili druga k drugi, da bi se pogovorili. To je zanimivo. Če z nekom govorimo, smo proti njemu obrnjeni, naše nezavedno pa ob tem stalno spremlja neke mikro izraze na obrazu, prav tako absolutno deluje vonj. Med sogovornikoma teče blazno veliko informacij.

Pri virtualni komunikaciji pa te informacije ne tečejo. Te generacije so oropane za nekaj, kar smo mi imeli. Ko si z nekom osebno v stiku, lahko rečeš, da si mu instinktivno zaupal ali ne. To, kar imenujemo instinktivno, je mogoče tudi natrenirati.

V virtualnem svetu tega ni. Vse je odvisno od besed, ki tečejo levo in desno. To me je zanimalo. V socialna omrežja smo vključeni, da bi bili sprejeti, da bi pripadali neki skupini, da bi potrdili nas, naše sposobnosti, naše bivanje in naš ego.

Veljate za literarnega samohodca v luči tega, da slovenska literarna scena deluje precej klavnsko. Vam je lažje ali težje?

Določene stvari so seveda težje. Ljudje smo narajeni zato, da pripadamo. Dober način pripadanja je to, kar v psihologiji imenujejo srečne družine. Primer. Midva greva zdaj v en lokal in jaz vam rečem, da ste genialno napisala svoj roman in vi meni rečete, ne, vi ste genialno napisali svoj roman. Potem pa se začneva trepljati, v slogu midva sva genija, midva sva genija! Temu se reče srečna družina. Pazite! V slovenskem akademskem svetu velja sistem točkovanja objav. In midva zdaj začneva drug drugemu nabijati točke, objavljava drug drugemu, piševa recenzije in se hvaliva.

Trenutno pišem kolumno o tem, da je v slovenskih šolah povprečna ocena 4,4. Vsi so skoraj odli-

»Mladi danes tehnologijo pojmujejo ne zgolj kot del vsakdanjega sveta, temveč kot del njih samih. Ves čas brskajo po telefonih in nekaj preverjajo. To je zanje normalno. In tukaj sem moral biti pozoren.«

čni! Kar nam kviri sliko, je mednarodna primerjava, v kateri smo bolj na dnu. Zato se je treba izolirati. Podobno je tudi slovenska literarna scena v principu zelo izolirana. Da lahko ohranja srečne družine, ki se hvalijo med seboj.

Iskreno povedano, bi v to zelo rad vstopil. To bi bilo super, saj ni lepšega na svetu, kot biti del srečne družine. Zdaj sem prestar, da bi se vanjo vključeval, to je treba storiti že na faksu. Torej, v čem je bil moj problem? Zdaj vem, da je bil ta, da sem zrasel ob stari mami, ki je videla svetnike, angele, duše in hudiče. In moj boj je bil vselej boj za realnost. Tako nisem imel nobenih predispozicij za vstopanje v to srečno družino, kjer se recimo trije, ki napišejo blazno zanič romane, hvalijo med seboj. V

»Trenutno pišem kolumno o tem, da je v slovenskih šolah povprečna ocena 4,4. Vsi so skoraj odlični! Kar nam kviri sliko, je mednarodna primerjava, v kateri smo bolj na dnu. Zato se je treba izolirati. Podobno je tudi slovenska literarna scena v principu zelo izolirana. Da lahko ohranja srečne družine, ki se hvalijo med seboj.«

teh situacijah sem se počutil kot pri stari mami. Čakaj malo. Kako je lahko ta angel, če vidim, da ima oskubljen perje. In zato nisem mogel zraven, kar mi je seveda otežilo življenje. Če pa sedaj vse skupaj seštejem in potegnem črto, se trudim z vsako knjigo napredovati, nekaj premakniti in napraviti nekaj drugače.

V ZDA imate literarno agentko za tujino...

Tujina je na nek način nujno potrebna, ker je to edini način, da pobegneš slovenskim srečnim družinam. To je edini način, da nek urednik, s katerim nisi v nobenih odnosih, prebere tvojo knjigo in o njej poda mnenje. Res pa je, da je ameriško tržišče popolnoma komercialno. Tu ni hecov. Poezija, tudi poezija Nobelovcev izhaja v 500 izvodih, podobno kot v Sloveniji. V

ZDA so me in me še objavljajo določene, a zelo majhne založbe. Naklada je bila doslej od 1000 do morda 2000 izvodov.

Zakaj se sistem literarnih agentov pri nas ne uveljavi?

Ker zato ni denarja! Literarni agent živi od tega, kar proda založbi. Od prodaje pobere od 15 do 20 odstotkov, odvisno od pogodbe. V Sloveniji kup avtorjev sploh ni plačanih. Kaj prinese 15 odstotkov od nič? Nič. Edini večji denar v slovenskem založništvu je nagrada modra ptica, ki sem jo prejel. Znaša 12.000 evrov bruto. Lahko jo dobiš recimo enkrat

GLEDALIŠČE - Serrov s samoironijo prežet nagovor sina

Father and Son

TRST - Rossettijevo gledališče je v novo leto vstopilo s predstavo *Father and Son* (Oče in sin), ki je že na papirju uspešnica, saj je nastop televizijskega zvezdnika Claudia Bisia, ki je sicer eden najodličnejših italijanskih filmskih in gledaliških igralcev, jamstvo za množičen ogled. Poleg tega gre za odrsko priredbo knjižne uspešnice izpred dveh let Gli sdraiat, katere avtor je priljubljeni pisec kolumn za dnevnik *La Repubblica* Michele Serra. Kakorkoli že, predstava navdušuje kritike in gledalce in tudi v Trstu aplavzov ob odprti sceni ni manjkalo.

Serrov knjiga je s samoironijo prežet monolog - očetov nagovor sina v poznih najstniških letih, ki mu je v svoji navidezni odmaknjenosti in indolenci skoraj neznan tujec: očeta moti sinova neurejenost, nezanimanje za karkoli, razen za vse-mogoče tehnološke komunikacijske pripomočke. Sprašuje se, ali goji s sinom pravičen odnos, predvsem pa se na vse kriplje trudi, da bi z njim našel stik, zato mu neprestano predlaga skupno gor-

niško turo po vzpetini Colle della Nasca, kamor je tudi sam šel s svojim očetom, in ki je zanj nekakšna družinska iniciacijska tradicija. Sin slednjič ugodi očetovi želji in ga poln mladostniške energije med hojo veselo prehititi, kar očeta, ki je dvomil v sinove sposobnosti, napolni z melanholičnim zadovoljstvom.

Odrska priredba skoraj zvesto sledi besedilu Serrove knjige, ki se sicer odvija kot monolog; režiser Giorgio Gallione je izpustil le nekaj krajših odlomkov in vrnil delce iz knjige *Breviario comico* istega avtorja. Claudio Bisio daje liku očeta vizualne in glasovne nianse, ki besedilo bogatijo z dodatno obarvanostjo, v kateri se resda odraža igralčeva naravnost, a harmonično spojena s knjižnim izvirnikom. Bisia, ki je suveren gospodar velikega odra, na katerem sugestivna scenografija Guida Fiorata izpostavlja prostorskost, v živo spremljata violinistka Laura Masotto in kitarist Mauro Bianchi z glasbenimi utrinki, ki na koncu izzvenijo v melodijo znane *Father and Son*

V odrski postavitvi uspešnice Micheleja Serre nastopa odlični Claudio Bisio

Cata Stevensa; avtor izvornih skladb je Paolo Silvestri. Predstavo, katere producent je Teatro dell'Archivolto, je kot omenjeno režiral Gallione, italijanski mojster tovrstnih one man šovov.

Kakorkoli že, predstava gledalca zabava in po svoje razneži. V veliki dvorani tržaškega gledališča Rossetti bo na sporedu do nedelje, 10. januarja. (bov)

nikom nagrade modra ptica

ako uspešni,
mevno ...»

življenju. Če bi agent enkrat v življenju prejel 15
dstotkov tega zneska, ne bi preživel.

V minulih letih ste se večkrat uvrstili med fi-
naliste za večje slovenske literarne nagrade, a se na
poncu, kakorkoli že, ni izšlo. Vaše delo se je tokrat za
modro ptico potegovalo tretjič in prepričalo žirijo.
Kaj bi rekli o sistemu podeljevanja nagrad v Slove-
niji, je tudi to vezano na omenjene srečne družine?

Osrednja slovenska kritika je nedvomno veza-
na na srečne družine. Nagrade so pomemben de-
javnik pri točkovanju za statuse, tako da so tudi pri
tem važen faktor srečne družine. Ob podeljevanju
nagrad sem sam večkrat slišal: »Gospod Mazzini, vi
te vendarle v redni službi!« To naj bi pomenilo, da
sem preskrbljen in ne potrebujem denarja, prav ta-
ko pa se je vezalo na to, da ne potrebujem točk za
hranjanje statusa. To je seveda res. A vprašanje je,
ali so v Sloveniji nagrade namenjene ohranjanju sta-
tusa ali kakovostnim delom?

V Pragi sem si ogledal razstavo ob 100-letnici
nagrad, ki jih podeljuje njihova akademija znanosti
in umetnosti. Ko sem opazoval ta nabor nagradjenih
del, sem pomislil, da bi ga lahko računalniški pro-
gram napravil popolnoma naključno. V njem je bi-
lo veliko pofla ter pozabljenih in nepomembnih stva-
ri. V bistvu bo, gledano čez sto let, jasno, da so za-
metki za vse te nagrade slučajni.

Pogovarjala se je
Maja Čehovin Korsika (STA)

DRUŠTVO SLOVENSКИH PISATELJEV - Po poskusu sežiga Kučanove biografije

Ni izgovora za sežig knjig

LJUBLJANA - 19. decembra lani je kot znano okoli 15 protestnikov iz sku-
pine na Facebooku Zveza slovenskih do-
moljubov, ki šteje dobrih 800 članov, pred
hišo nekdanjega predsednika republike
Milana Kučana poskusila zažgati knjigo
o njem, pod katero se podpisuje zgo-
dovinar Božo Repe. Včeraj je pisateljska po-
buda »5 pred 12« na Društvu slovenskih
pisateljev (DSP) pripravila pogovor s
protestno noto proti sežiganju knjig. Ne-
kdanji in zdajšnji predsednik DSP Veno
Taufer in Ivo Svetina sta menila, da je bil
sežig Repetove knjige simbolno dejanje,
Aleš Debeljak pa je opozoril na njegovo
nevarnost. Po besedah pesnika Borisa A.
Novaka, ki skupaj s Svetlano Makarovič,
Drago Potočnjak in Dušanom Šarotarjem
pripravlja srečanja pisateljske pobude 5
pred 12, sodi požig knjig v »ropotarnico
preteklosti«. Tako izprijenih dejanj ne
predvideva noben zakon, prav tako se
snovalcem slovenske ustave še sanjajo ni,
da bi se lahko pojavila, je poudaril pesnik,
ki je sežig knjig označil za enega največ-
jih zločinov nad pisatelji in pisanjem.
Okrožnemu državnemu tožilstvu je po-
dal vprašanje, če v zvezi z dogodkom po-
tekajo kakšne preiskave, a sklepa, da se z
zadevo ne nameravajo ukvarjati.

Taufer je dejal, da ga je novica zelo
prizadela, saj ga je spomnila na naciste,
ki so požigali knjige, pa tudi na politične
igre in spletke, ki so se začele pojavljati ta-
koj po osamosvojitvi Slovenije. Ob tem je

spomnil na dosjeje, ki jih po njegovih be-
sedah ni uničeval le komunistični sistem,
pač pa pozneje tudi pripadniki drugih po-
litičnih struj. Kot je poudaril, je vsakršno
uničevanje dokumentov časa simbolično
in kruto dejanje, ki ga je treba obsoditi.
Svetina je spomnil na Cankarja, ki je v
Hlapcih o Slovencih zapisal, »da so tista
drhal, ki je na Slovenskem ostala po tem,
ko so pregnali protestante«. Dejanje t. i.
domoljubov je ocenil kot jasno obliko faš-
izma in sovražstva do samih sebe.

S predhodniki se je strinjal pesnik
in sociolog Debeljak, ki v simboličnem de-
janju vidi gesto sovražnega govora, le »da
so namesto besed spregovorili plameni«. Sovražni govor ocenjuje kot simptom bar-
barizacije slovenskega prostora, bolj pa ga
skrbi podlaga za stvarna dejanja, ki sledi
iz simbolnega. »Kjer zažigajo knjige, so
naslednji v vrsti ljudje,« je poudaril. Za-
to so v takih primerih po njegovem mne-
nju prej na vrsti solze, ki kličejo po spre-
membah, kot precej bolj običajna apatija.

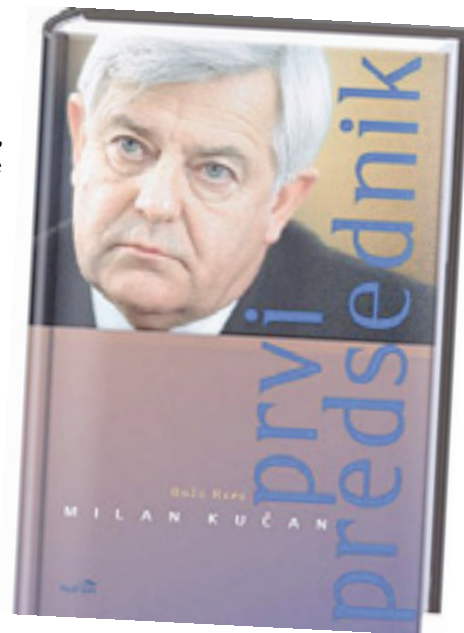
»Če smo lahko za žičnate ograje iz-
govor iskali v politiki EU, pa izgovora za
sežig knjig ni,« je bila kritična Draga Po-
točnjak. Slovenija je s tem »postala drža-
va, kjer sami sebi sežigajo knjige,« je de-
jala in dodala, da je akcija delo poziva ne-
kaj članov SDS. Šarotarja kot Slovenca ju-
dovskih korenin, ki živi v pretežno pro-
testantskem prekmurskem okolju, je ob
tovrstnih dogodkih strah. Boji se, da to »ni
le slika mešane sedanosti«. (sta)

Milan Kučan v sredo v Trstu

TRST - Milan Kučan, prvi predsednik Republike Slovenije, bo v sredo, 13. jan-
uarja, gost Slovenske kulturno-
gospodarske zveze. V foa-
jeju tržaškega Kulturnega do-
ma bo ob 18. uri sodeloval pri
predstavitvi knjige zgodovi-
narja Boža Repeta *Milan Kučan, prvi predsednik*. Gre za
biografijo enega najpomembnejših slovenskih poli-
tikov, ki jo je izdala založba
Modrijan.

Ob prisotnosti Milana Kučana in samega avtorja (večer bo povezoval novinar Dušan Udovič) bo tekla be-
seda o avtorizirani biografi-
ji, pa tudi o drugih aktualnih vpra-
šanjih, od obletnice osamosvojitve Slovenije vse do zdajšnjega vpraša-
nja beguncev in žic na mejah ter se-
žiganja knjig.

Na večeru se bodo dotaknili še drugih tem, na primer odnosa Slo-
venije do zamejstva in dobroses-
edskih odnosih, saj sodi predsed-
nik Milan Kučan med osrednje

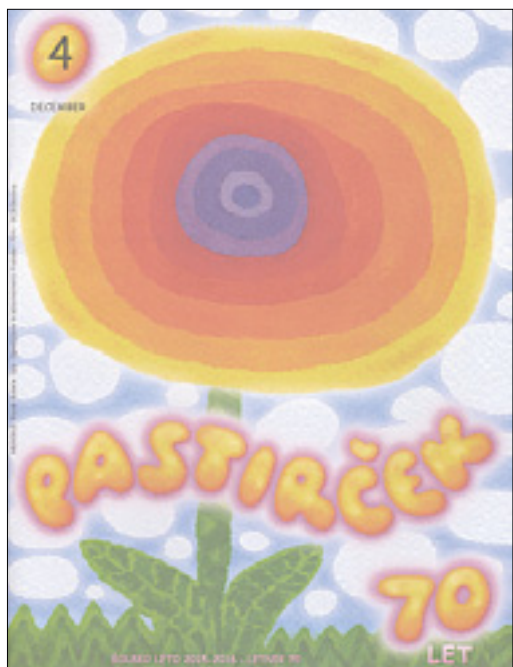
oseb-
nosti, ki so veliko storile tudi na tem
področju in dobro poznajo proble-
matiko naše narodne skupnosti.

Sredin večer z Milanom Kučanom nadaljuje niz javnih srečanj o aktualnih tematikah, ki jih je SKGZ začela z razpravo ob nedavnem referendumu o družinskem zakonu.

OTROŠKA REVIIJA - Praznična številka

Pastirček si je tokrat nadel tudi predpasnik

Kot se spo-
bi za veseli de-
ember, je bil tudi
adnji Pastirček v
etu 2015 prazni-
no obarvan. Sv.
Miklavž, posta-
ljanje jaslje, praz-
ovanje božiča in
očitnice so vsako
eto le nekateri od
azlogov za veselje
družinah. Zakaj
n od kdaj pravza-
rav postavljamo
aslje, otrokom v
astirčku razkrije
godba Prve jasli-
e izpod peresa
Marize Perat.
v. Frančiška po-
namo kot dobre-
a moža, ki je rad
omagal revežem
n bolnikom. Ta

obri mož pa je znan tudi zato, ker je v kra-
u Greccio v bližini mesta Rieti postavil prve
jaslice, z namenom, da bi v živi sliki pred-
stavil Jezusovo rojstvo. Greccio pa je izbral
ato, ker ga je kot mesto spominjalo na Bet-
lehem.

Mladi bralci Pastirčka so se tokrat na-
čili tudi pesem Ljubke Šorli Zimski dan, ki
o je spesnil Patrick Qaggiato.

Živali so ob vsaki priložnosti zabavna
družba za otroke: tudi v decembrskem Pa-
stirčku jih ne manjka. Basen o lisici in štor-
lji, ki jo je uredila in ilustrirala Danila Kom-
anc, nas uči, da moramo biti do prijateljev
ljudni in prijazni, drugače se nam bo hu-
obja povrnila z maščevanjem. Zgodba iz
vetega pisma Božja obljuba, ki jo je napisal
Walter Grudina, ilustrirala pa Paola Berto-
ni Grudina, razveseljuje najmlajše bralce Pa-
stirčka, ki odkrivajo zgodbo o Bogu, ki je ne-
oč obljubil, da ne svetu ne bo več nemirov
n vojn: takrat se bodo tudi vse živali imele
ade.

Spominski članek ob 70. obletnici Pa-
stirčka je tokrat posvečen duhovniku Jože-

tu Prešernu, ki je otroško revijo urejal od leta 1963 do leta 1976. Prešeren je bil po rodu iz Smolenje vasi pri Novem mestu, življenjska pot pa ga je vodila v Ljubljano in Trst, kjer se je zavzelo posvetil aktivizmu ter ustanovil četo Slovenskih tržaških skavtov.

Za najmlajše bralce je Barbara Rustja pripravila naravo-
slovni kotiček, ki tokrat obravnava naše gozdove. Kakšni so gozdo-
vi, ki jih srečamo

v bližnji okolici in katera drevesa lahko pre-
poznamo, če gremo na sprehod? Mali rado-
vedneži najdajo odgovor in straneh naravo-
slovnega kotička.

V mrzli zimi večkrat pečemo piškote ali
pecivo: v Pastirčku sta za iznajdljiv recept po-
skrbeli Graziella in Katerina: z njima se je Pa-
stirček odločil, da si bo nadel predpasnik, se-
grel pečico in otroke naučil pripraviti božič-
ne piškote. Če ste pogumni peki, kar odprite
Pastirčka na 19. strani. Malim radovednim
raziskovalcem, ki bi se poleg peke radi po-
globili tudi v sestavine, ki jih uporabljamo pri
peki, je namenjena rubrika Kje, kako in za-
kaj, ki tokrat obravnava sladkor, dobroto, ki
jo vsi poznamo. Od kod prihajajo tisti majhni
prozorni kristalčki, ki jim pravimo slad-
kor, kaj so sladkorna drevesa in kako pridobi-
vamo sladkor? Pastirček otrokom odgo-
varja v pisani besedi ter ilustracijah.

Na zadnjih straneh lahko kot običajno
preberamo pastirčkovo pošto, ki jo pišejo
učenci osnovnih šol, urednik Marjan Mar-
kežič pa tokrat vabi na potep po Nabrežin-
ski poti, vse do morja. (bf)

TOMIZZEVO DUH

Hej, Slovani, kje ste?

PIŠE MILAN RAKOVAC

Aj blažena ura kad smo mi Slavinci patili u latinsken i tudešken jarmu, čekajući kad će duoiti i raspliesati ruske kuonje na našu lokvu poli Baiderne sia el zar Nikolaj Romanov, sia deneral Trocki!

Kaj je ostalo od slovanstva? Mediteranska romanska meščanska idila se še nekaj šopiri po Lizboni, Madridu, Rimu in Parizu. Nordijska solidnost je jeklena, pardon, v zlatih palicah, seveda. In Slovani? Ocean ljudi in narodov, njihovih držav in državic, provincialno bolj odročen kot v času, ko se je car Peter Veliki odločil evropeizirati Rusijo. In v tem uspel. Potem smo dvesto, tristo let sanjali vseslovske sanje, prepričani, da stokamo v suženjstvu pod tujcem.

Heinrich Mann je v romanu Boginje v veliko literaturo vpisal vse naše slovanske travme in utopistične sanje v drugi polovici 19. stoletja. Skozi dvogovor romantičnega vstajnika Pavica (Paveseja) iz Zadra z vojvodinjo Assyško, dalmatinsko aristokratkinjo francoske, italijanske in vikiñske krvi:

»Mi Morlaki, opazujemo kako sta se dva tuja razbojnika zedinila o usodi naše države. Smo kot pes na verigi, ki ga napadata dva volkova, medtem ko pastir spi.

-Dva volkova? - Italijani, naši stari zatiralci in kralj Nikola s svojimi tujimi pandurji. O, Visočanstvo, ne razumite me napak! Za dinastijo Koburg srce nikoli ni bilo zvesteje kot tu pri nas. Ko so velesile na prestol postavile princa Nikolaja Koburškega, si je celoten slovanski svet oddahnil. Končno bodo maščevana stoletna ponižanja, so govorili od Arhangelska od Kotorja; kajti od Kotorja do Arhangelska, od ledenega

morja do sončnega juga slovanska srca bijejo v istem ritmu. Latinski razbojnik, ki skrunijo sveti slovanski narod, bodo naposled dobili kamen okoli vratu in potopilo jih bo morje. Tako smo vzklikali. Tako smo PREURANJENO vzklikali! Kajti, gospa vojvodinja, vse je ostalo natanko tako kot je že bilo: tujci vladajo.

Glej, glej, »tujci« gospodujejo tudi danes, kot pred stoletjem in pol, mar ne? Žica je namreč njihova zamisel. Je od vsega skupaj ostala torej le nedoločljiva slovanska otožnost? Ne povsem, saj se naše majhne, statistično zanemarljive entitete, zahodnoslovanski »Empireji« (kot nas je občudovanjem opisoval Vasilij Aksjonov) le – prebujajo. Zaradi bodeče žice, ki nas seka na pol, se je te dni predramil tisti mitični »Duh slovanski«, sosedski hrvaško-slovensko-plus italijanski duh. Aktivisti z dveh strani meje hodijo ob žici in jo režejo, metaforično in dejansko. Pesniki se ob žici srečujejo in eden drugemu vpijejo svojo poezijo. Kot Istranu mi ob tem zaveznitvstvu proti ideji in praksi bodeče žice, ki se je čez noč rodilo tu, ob meji, srce igra in igra ...

Najdlje je odšel koprski župnik Primož Krečič, božji pastir, od katerega bi kaj takega morda najmanj pričakovali: »V koprski župniji so se odločili, da bo letošnja postavitev jaslje v stolnici Marijinega vnebovzeta še posebej simbolična in sporočilna. Del jaslične uprizoritve Kristusovega rojstva so namreč obdali z miniaturno bodečo žico oziroma žičnato ograjo, kakršna zadnje tedne vznemirja prebivalce slovenskih obmejnih krajev. Kristusovo rojstvo je predstavljeno kot premagovanje strahu. Na takšen način smo želeli lju-

dem sporočiti, da ne pristajamo na strah, temveč na odprtost in svobodo. Vse, kar rodi strah, je slabo. Ne strinjamo se s postavljanjem tako fizičnih kot psiholoških ograj, ki zdaj žal razdvajajo ljudi v Evropi? ...« meni koprski duhovnik v Primorskih novicah.

Z globokim spoštovanjem pozdravljam pogumno dejanje gospoda (z gospodom smo v Istri nekoč naslavljali le duhovnike) in se nemudoma spomnim njegovih glagoljaskih predhodnikov, posvetljenih učencev Cirila in Metoda, pa tudi narodnjaškega klera Avstrijskega primorja, kasneje Julijske krajine v času fašističnega kulturocida. Takrat je tukajšnji kler brez pomislekov stopil s svojim narodom. Tudi med vojno. Koprskje jaslice so tako logična, tradicijska, neizogibna gesta v duhu »uporne, ljudske, glagoljasko vertikalne,« kot je zapisal veliki istrski književnik Zvane Črnja.

V današnjem naslovu seveda jasno parafraziram in ironiziram prvi verz jugoslovske himne, ki je izvorno slovsna pesem slovaških Sokolov, pa tudi himna Poljske. Torej: hej, Slovani? Je še kje kdo? Je, in še kako.

Kolektivni protesti proti žici so danes edinstveni v celi Evropski uniji in Evropi. Zato se globoko priklanam najprej Slovincem, ki so se pogumno uprli odločitvam svoje države in svoje EU. V teh dejanjih vidim novega Državljanu Evrope, ki zavrača pozicijo podložnika in v kritičnem trenutku zmora pokončno držo; negotovosti, strahu in kaosu navkljub.

Dober občutek je pripadati tem majhnim narodom: žica nas hoče razklati, pa nas je pravzaprav združila v agoro. V demos. Yesss!

GORICA - Defibrilator bo obvezen na vseh športnih dogodkih in treningih

Za mala športna društva predstavlja velik zalogaj

Defibrilator, s katerim razpolaga štandreaška Juventina

BUMBACA

Skrb za zdravstveno varnost v športnih društvih nalaga športnim delavcem nove odgovornosti. Tako imenovani odlok Balduzzi uvaja obvezno prisotnost defibrilatorja na vseh športnih dogodkih in treningih, kar predstavlja za majhna društva izdaten strošek. Defibrilator stane med 800 in 2000 evrov, k temu znesku je treba prišteti stroške za njegovo vzdrževanje in posodabljanje; relativno visoko nalozbo zahtevajo tudi tečaj za usposabljanje trenerjev in odbornikov za uporabo omenjenega aparata. Vsi se sicer zavedajo izrednega pomena, ki ga ima defibrilator, saj lahko z njim rešimo 80 odstotkov ljudi z motnjami srčnega utripa, po drugi strani pa vsebuje odlok Balduzzi kar nekaj nedorečenosti, ki so povzročile marsikateri dvom med športnimi delavci.

»Z defibrilatorjem smo se opremili že septembra 2014, saj je bil aparat obvezen za nastopanje v odbojkarški državni B2-ligi. Po poldrugem letu lahko zagotovim, da so stroški vzdrževanja in posodabljanja zelo visoki, saj znašajo približno 600 evrov letno, če pri tem upoštevamo tudi tečaje za usposabljanje trenerjev in odbornikov,« navaja

športni vodja Olympie Andrej Vogric.

Nekaterim društvom je pri nakupu defibrilatorja priskočila na pomoč Fundacija Goriške hranilnice - npr. Olympii in štandreaški Juventini -, aparate za telovadnice, ki so v lasti pokrajine oz. goriške občine, pa sta nabavili sami upravi. Za stavbe v zasebni lasti morajo poskrbeti lastniki, kot v primeru telovadnice goriškega Kulturnega doma. »Defibrilatorja nismo še kupili, v naslednjih mesecih pa ga bomo morali. Sicer že vemo, da nas čakajo visoki stroški. Začetna investicija ni prav nizka, nato pa je treba kupiti tudi posebno stekleno omaro za defibrilator, njegovo prisotnost pa je treba označiti s primerno signalizacijo. V glavnem kar nekaj odbornikov in vsi društveni trenerji so že opravili tečaj za usposabljanje,« razlaga športni vodja združenja Dom David Ambrožič.

Res se je večina naših društev že primerno pripravila, saj defibrilatorje imajo v glavnem v vseh telovadnicah in igriščih - Juventina je nekaj časa razpolagala kar z dvema, kot pojasnjuje odbornica Maja Peterin -, večina trenerjev slovenskih društev pa je

GORICA - Veliko je nedorečenega Športniki s pomisleki čakajo na navodila

Če je večina naših športnih društev, trenerjev in odbornikov nadpovprečno pripravljenih za izpolnitev pogojev, ki jih zahteva odlok Balduzzi, gre za uslugo za to tudi javnim upravam. Tako goriška občina kot pokrajina sta svoje telovadnice že opremile z defibrilatorji, številna društva pa računajo tudi na denarno pomoč Fundacije Goriške hranilnice. »Zakon sicer predvideva, da si morajo društva sama pomagati, mi pa smo jim priskočili na pomoč. V Gorici in naši deželi nasploh je stanje mnogo boljše kot v ostalih predelih Italije, tudi če primerjamo naše kraje z Venetom in Lombardijo,« pojasnjuje pokrajinska odbornica za šport Vesna Tomsič.

Po začetnih napovedih naj bi odlok Balduzzi za amaterska društva stopil v veljavo 20. januarja 2016, povsod po italijanskem polotoku pa beležijo velike zamude pri prilagajanju novim pogojem. Prav zaradi tega bo na prihodnjem zasedanju državne vlade ministrice za zdravstvo Beatrice Lorenzin zahtevala odložitve omenjenega roka na 31. oktober 2016. »Naša društva so v glavnem že pripravljena. Ravno v teh tednih prireja goriška pokrajina nov niz tečajev za usposabljanje trenerjev in odbornikov, na januarja in februarja srečanja se je že vpisalo 300 ljudi,« pojasnjuje Vesna Tomsič, ki opozarja na kampanjo *Grazie di cuore* (Prisrčna hvala), s katero želi po-

za njihovo uporabo že usposobljena. Stroški kljub temu še vedno naraščajo. »Tečaj za usposabljanje zapade po 18 mesecih, zatem ga je treba spet opraviti, predvsem pa ponovno plačati. Poleg tega moramo defibrilator vsako leto peljati na servisiranje v bolnišnico, zapadlost njegovih ploščic je dveletna. Morali smo že odvreci neuporabljene ploščice, teh pa je treba imeti različnih velikosti, saj se razlikujejo med ploščicami za odrasle in za otroke. Zgodilo se je že, da,

Pokrajinska odbornica Vesna Tomsič

krajina spodbuditi društva, naj upoštevajo smernice odloka Balduzzi.

Pokrajinska odbornica se sicer strinja s športnimi odborniki, ki se soočajo s številnimi nejasnostmi v besedilu odloka Balduzzi. »Veliko je še nedorečenega, prav zaradi tega je bilo težko pričakovati, da bi vse uredili do 20. januarja. Največje nejasnosti beležimo pri športnih panogah na prostem. Mnogo predstavnikov društev nam je izneslo več argumentiranih pomislekov. Ali morajo s seboj imeti defibrilator tudi pohodniki ali udeleženci kolesarskih izletov? Kaj pa za zasebnike, ki najamejo igrišče za igranje tenisa? Ali potrebujejo tudi oni usposabljanje? Tega odlok Balduzzi zaenkrat ne pojasnjuje. Verjamem, da bodo vse uredili do 31. oktobra,« zaključuje Vesna Tomsič. (av)

dokler nismo imeli obeh tipologij, nam v bolnišnici niso vrnili aparata,« pojasnjuje Andrej Vogric, ki ima zanimivo zamisel. »Odlok Balduzzi je za nekatere podjetnike izreden posel. Mar ne bi ustanovili v naših krogih podjetje, ki bi nudilo tovrstne storitve in material? Verjamem, da bi bilo dobičkonosno, del prihodkov bi lahko nato povrnili ZSSDI ali društvom v obliki sponzorstva,« zaključuje športni vodja Olympie.

Albert Voncina

GORICA-VILEŠ Deseterica preiskovanih zaradi kraje gramoza

Desetim preiskovanim so z goriškega sodišča sporočili, da se je zaključila preiskava, ki zadeva nepravilnosti med gradnjo avtoceste A34 med Gorico in Vilešem.

Preiskovani, med katerimi je osem fizičnih oseb in dve podjetji, naj bi kršili okoljsko in gradbeno zakonodajo s krajo gramoza, ki so ga zatem uporabili za gradnjo avtoceste. Kot v včerajšnji številki navaja videmski dnevnik *Il Gazzettino*, so med preiskovanimi 61-letni podjetnik iz Tolmeča Edi Tomat, 44-letni Michele Zodio iz videmskega podjetja Friulana Bitumi, 53-letni Videmčan Piero Petrucco iz podjetja Icop, 60-letni direktor podjetja Autovie venete Enrico Razzini, 50-letni vodja gradbišča Luca Vittori iz Gorice, 63-letni funkcionar podjetja Autovie venete Renzo Pavan, 57-letni Paolo Bassi iz podjetja FVG5 scarl in direktor gradbišča 40-letni Stefano Vitalini. Preiskovani podjetji sta Tomat in Friulana Bitumi.

Gradnja avtoceste

Goriška javna tožilka Valentina Bossi je med preiskavo ugotovila, da sta preiskovani podjetji med gradnjo avtoceste na dvanajstih mestih na območju občin Gorica, Sovodnje, Gradišče in Vileš nezakonito izkopali 330.000 kubičnih metrov gramoza. Nastale jame so zatem napolnili z izkopnim materialom z drugih gradbišč, s čimer so kršili okoljsko zakonodajo, saj so ustvarili več nezakonitih odlagalšč. Veliko več gramoza od načrtovanega so izkopali tudi med gradnjo 58 filtracijskih zadrževalnih bazenov, ki so razpršeni ob avtocesti od Vileša vse Gorice. Trije preiskovani - Tomat, Zodio in Petrucco - se bodo morali zagovarjati tudi pred obtožbo goljufije, saj naj bi po mnenju javne tožilke uporabljali za gradnjo avtoceste nezakonito izkopani gramoz, kar v načrtu seveda ni bilo predvideno.

Preiskava se je pričela leta 2012, zatem je bilo gradbišče avtoceste osem mesecev zaseženo. Gradbeni stroji so ponovno zabrnili junija leta 2013.

DOBERDOB Avtomobila trčila v traktor

Na državni cesti 55, v bližini Mikolijev, se je v četrtek ob 17.20 pripetila prometna nesreča, ki naj bi jo povzročil traktor. Upravljal ga je 46-letni domačin, ki naj bi s stranske poti privozil na glavno cesto brez prižganih luči. Prepozno sta ga opazila voznika avtomobilov, ki sta oba trčila vanj. Za volanom avta Opel corsa je sedel 51-letni F.R. iz Tržiča, Fiat pando pa je upravljala 20-letna G.M.; le mlada voznica je dobila lažje poškodbe, zaradi katerih se je sama obrnila na bolnišnico. Na kraj niso priklicali službe 118, okoliščine in morebitno odgovornost pa ugotavlja prometna policija.

RONKE - Danes bo odprtje Športna palača dobila nov vhod

Zgradili so tudi prizidek in v njem uredili kuhinjo

V Ronkah se je zaključila obnova športne palače, za kar je poskrbelo podjetje CBF Friulcostruzioni iz Červinjana. Danes ob 10.45 se bodo občinski upravitelji in predstavniki krajevnih športnih društev zbrali pred športno palačo, ob 11. uri se bo začela svečanost, med katero bo prisotne nagovoril občinski odbornik Livio Vecchiet. Gradbena dela so bila vredna 50.000 evrov: prenovili so vhod v športno palačo in njeno skladišče, zgradili so tudi prizidek, kjer so uredili kuhinjo.

Ronško športno palačo so zgradili leta 1979 in jo pomenovali po domačinu Armandu Filiputu, ki je med letoma 1942 in 1950 osvojil evropski naslov in več italijanskih naslovov v teku na 400 metrov z ovirami. V zadnjih letih je občinska uprava izpeljala več obnovitvenih del. Leta 2010 so zgradili novo streho, vredno 450.000 evrov, v zadnjih dveh letih pa so v obnovo slačilnic vložili 500.000 evrov.

GORICA - Neuspelo plačilo na Travniku

Z ukradeno kartico

Karabinjerji prijavili sodišču 22-letno Goričanko, sicer staro znanko varnostnih sil

Vstopila je v trgovino na goriškem Travniku in ob izhodu skušala poravnati račun, vreden le nekaj evrov, s kartico Postamat. Upraviteljica trgovine je posumila, da nekaj ni v redu, saj velika večina kupcev poravna v gotovini račune, ki so vredni le nekaj evrov. Poleg tega je bila mlada ženska izredno napeta.

Zaradi tega je trgovka zavrtela številko 112 in kmalu zatem je na Travniku prispela karabinjerska izvidnica. Karabinjerji so takoj prepoznali mlado obiskovalko trgovine, gre za 22-letno Goričanko A.M., ki je sicer stara znanka sil javnega reda. Mlado žensko so pospremili na karabinjersko poveljstvo na Korzu Verdi, kjer so ugotovili, da je imela pri sebi še nekaj ukradenih bančnih kartic in osebnih dokumentov; do njihove kraje je prišlo novembra v enem izmed goriških javnih lokalov. Plen novembrske kraje so karabinjerji zasegli, 22-letnico so prijavili goriškemu sodišču zaradi posedovanja ukradenega blaga.

GORICA - Ovrednotenje značilne zimske povrtine

Rdečeradičarski spor

V zadnjih letih se je povpraševanje po goriški roži - značilnem zimskem rdečem radiču - zelo povečalo. Po njej poleg vse številnejših oboževalcev sprašujejo restavracije in gostilne ne samo iz Gorice, temveč tudi iz Vidma in bolj oddaljenih krajev. Ker povpraševanje presega proizvodnjo, so v raznih krajih za-

čeli pridelovati radič, ki je po zunanji obliki podoben goriškemu, vendar po okusu precej drugačen. Nekateri pridelovalci so poštene in na zabojce napišejo, da gre za goriški radič, ki je pridelan drugje - na primer v Fossalonu, drugi se temu izognejo in ga skušajo prodajati kot pravo goriško rožo, čeprav je pridelan nekje sredi Veneta.

Da bi zaščitili svoj značilni proizvod, se je devet kmetovalcev iz severnega dela Gorice že leta 2010 povežalo v združenje La rosa di Gorizia. Kmetje so takrat za pridelovanje goriške rože pripravili pravilnik, v katerem so zapisali, da je rdeči radič mogoče gojiti le v goriški občini; združenje je sicer pripravljeno sprejeti med svoje člane tudi pridelovalce iz Solkana in Sovodenj. Solkansko polje je bilo po drugi svetovni vojni pač razdeljeno med goriško in novogoriško občino, sicer pa so v preteklosti značilni radiči gojili tudi Sovodenjci. Skoraj sočasno z ustanovitvijo združenja pridelovalcev La rosa di Gorizia je pred šestimi leti lastnik goriškega podjetja Biolab Massimo Santinelli za goriško rožo pridobil osebno blagovno znamko Rosa di Gorizia. Zatem je radič začel uporabljati za pripravo namazov, testenin, žganja... Vse izdelke je dal naprodaj na spletu, kjer je danes na voljo tudi sveža goriška roža - lepo obliko-

morski dnevnik pojasnil Santinelli, po katerem bi veljalo omogočiti pridelovanje rdečega radiča tudi izven goriške občine. »Goriško rožo bi lahko pridelovali tudi izven goriške občine; recimo v Fari in Gradišču, medtem ko južni del pokrajine ne bi bil primeren,« pravi Santinelli in priznava, da je širitev območja pridelave eden izmed razlogov, zaradi katerih še ni prišlo do zblizanja stališč z združenjem pridelovalcev. Zanje mora goriška roža ostati vezana izključno na kraje, kjer jo stoletja pridelujejo, saj po njihovem mnenju le-to zagotavlja visoko kakovost in tudi primerno ceno.

Danjel Radetič

GORICA V krožniku je še boljša

Dvanajst goriških gostincev si v okviru združenja Gorizia a tavola prizadeva za ovrednotenje goriške rože ... v kuhinji. Tudi letos so pripravili niz degustacijskih večerov, katerih glavni protagonist bo ravno goriški rdeči radič. »Gostinci si prizadevamo za ustanovitev omizja, ob katerem bi skupaj z upravitelji hotelov in bed & breakfastov, z vinarji in pridelovalci tipičnih proizvodov razmislili, kako pripraviti zanimive turistične pakete, s katerimi bi v naše mesto privabili nove obiskovalce. V zadnjih letih so zelo uspešni večeri z goriško rožo, tudi kakovost jedilnikov je vedno višja,« poudarja Michela Fabbro, predsednica združenja Gorizia a tavola. Letošnji niz se bo začel v četrtek, 14. januarja, ob 20. uri v restavraciji 101 na Korzu Italia; zatem bo goriško rožo mogoče okusiti v gostilni Turri v Štandrežu v petek, 15. januarja, ob 20. uri, v gostilni Ca' di Pieri v soboto, 16. januarja, ob 12.30, v gostilni Pri Luni v nedeljo, 17. januarja, ob 12.30, v gostilni Vecia Gorizia in v restavraciji You Sushi v sredo, 20. januarja, ob 20. uri, v Rosenbaru v četrtek, 21. januarja, ob 20. uri, v gostilni Primožič v petek, 22. januarja, ob 20. uri, v gostilni Pri Mirkotu v Grojni v soboto, 23. januarja, ob 20. uri, v gostilni Al Sabotino v nedeljo, 24. januarja, ob 12.30, v gostilni Ai tre amici v torek, 26. januarja, ob 20. uri in v restavraciji Hendrick's v sredo, 27. januarja, ob 20. uri. Jedil z goriško rožo bodo v posameznih restavracijah na voljo od začetka do konca niza. Med večeri bodo prebirali odlomke iz pripovedi *Verze e mais*, ki jo je novinar Roberto Covaz posvetil zgodbi o umoru jeremitskega meniha. (dr)

Leta 2010 je devet kmetov ustanovilo združenje, sočasno je podjetnik Massimo Santinelli pridobil osebno blagovno znamko

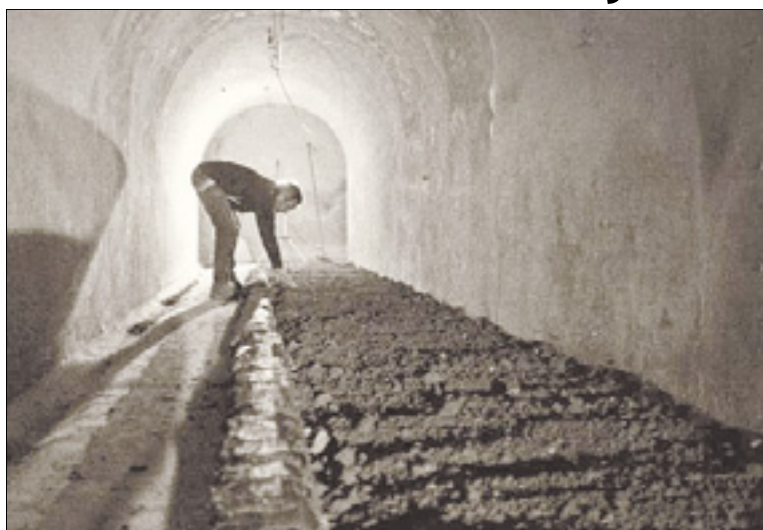
vana kartonasta škatla z enim kilogramom značilne povrtine stane 23 evrov.

Združenje pridelovalcev in Santinelli sta v zadnjih letih ločeno promovirala značilni rdeči radič. Združenje pridelovalcev je pridobilo skupinsko blagovno znamko La rosa di Gorizia, vzpostavilo je tudi sodelovanje s konzorcijem Slowfood, ki je ustanovilo prezidij za goriško rožo in s tem še povečalo njeno prepoznavnost.

V združenju si prizadevajo, da bi v svoje vrste vključili nekatere solkanske pridelovalce goriške rože, zatem bi radi v roku enega leta ustanovili prvi čezmejni prezidij konzorcija Slowfood. V kratkem naj bi pridobili tudi evropsko skupinsko blagovno znamko.

Santinelli razvija nove izdelke in cilja predvsem na povečanje proizvodnje. Na svojem posestvu v severnem delu Gorice letno pridelava od ene do poldruge tone goriške rože. »Povpraševanje odločno presega proizvodnjo; da bi zadostili povpraševanju, bi potrebovali od štiri do pet ton goriške rože,« je za Pri-

Goriška roža zori v bunkerju

Radič zori v nekdanjem bunkerju

FOTO BIOLAB

Goriški podjetnik Massimo Santinelli je pred leti v goriški roži uvidel velik razvojni potencial, zato je v Ulici Scogli na začetku Solkanskega polja prevzel veliko kmetijsko zemljišče, ki ga je posadil z značilnim rdečim radičem. Ob zemljišču se nahaja star bunker, ki ga je med drugo svetovno vojno zgradila nemška vojaška organizacija Todt. Santinelli ga uporablja za zorenje goriške rože, saj je v njem v zimskih mesecih temperatura ravno pravišnja. Seveda gre hkrati za pametno

marketinško potezo, ki še dodatno povečuje zanimanje za značilno zimsko povrtino.

»Goriško rožo uporabljamo tudi za pripravo namazov, testenin, žganja ... gre za proizvode, ki jih lahko prodajamo čez vse leto, kar je ravno tako pomembno za promocijo naše blagovne znamke,« pravi Santinelli in poudarja, da bi po zaslugi goriške rože lahko zagotovili zaposlitev tudi številnim mladim, zato si je treba vztrajno prizadevati za njeno ovrednotenje. (dr)

GORICA - Prazniki Osem tisoč se jih je drsalo sredi Travnika

Na goriškem županstvu so včeraj podali obračun decembrskih prazničnih prireditev. »Z letošnjim nizom smo zelo zadovoljni, saj smo uspeli poživiti mesto čez cele božično-novoletne praznike. Velik del zaslug za uspeh nedvomno nosi drsališče na Travniku, svoje je prispevalo tudi lepo vreme,« pravi župan Ettore Romoli.

Drsališče na Travniku je skupno obiskalo nekaj več kot osem tisoč ljudi. Šest tisoč je bilo drsalcev in drsalk, ki so plačali vstopnico, okrog 2500 je bilo otrok, ki so drsali zastoj. Goriška občina je pripravila prazničnega programa zaupala podjetju Flash, ki je poleg drsališča poskrbelo tudi za organizacijo silvestrovanja na prostem. »Drsališče je privabilo veliko ljudi iz bolj oddaljenih krajev; zelo smo zadovoljni, saj je bilo tudi več obiskovalcev iz Slovenije, čeprav so imeli tudi v Novi Gorici drsališče,« pravi lastnik podjetja Flash Vincenzo Rovinelli in pojasnjuje, da so brez večjih težav izpeljali tudi silvestrovanje na prostem. »Na Travniku so se ljudje držali prepovedi uporabe pirotehničnih sredstev; v okolici so ljudje vseeno pokali petarde, vendar manj kot v prejšnjih letih. Okrog polnoči so si nekateri res dali duška, podnevi in prvega januarja pa ni bilo večjih kršitev,« poudarja Romoli, medtem ko Rovinelli pojasnjuje, da so se morali med silvestrovanje nočjo nepričakovano odreči penastemu snegu. »Ker je bilo pokanje petard prepovedano, je nekaj ljudi spustilo v zrak kitajske leteče lampijone. Če bi nanje padla pena, bi prileteli na tla, kar bi ogrozilo udeležence praznovanja. Zaradi tega smo se morali odreči peni, varnostniki pa so nekaj lampijonov tudi zasegli,« pravi Rovinelli in poudarja, da so kitajski lampijoni nevarni, saj lahko povzročijo tudi požare, kar se je med silvestrovanje nočjo zgodilo na Piancavallu.

Z decembrskimi prireditvami so zadovoljni tudi v Raštelu. »Letos je bilo še posebej uspešno sodelovanje med upravitelji začasnih lokalov, gostinci in trgovci; vsi skupaj smo si prizadevali, da bi bil Raštel čim privlačnejši,« pojasnjuje Ascanio Cosma, upravitelj enega izmed začasnih lokalov, medtem ko Romoli napoveduje, da bo jutri ob 18. uri ob drsališču na Travniku zdravica s kuhanim vinom, s katero se bo zaključil niz prazničnih dogodkov.

Goriška občina bo na naslovu elektronske pošte ufficio.comatto@comune.gorizia.it in na svoji Facebook strani zbirala fotografije letošnjih decembrskih dogodkov in tudi pobeljenih mestnih ulic po zaslugi snega v ponedeljek, 4. januarja. Vsak lahko pošlje tri fotografije, ki bodo zatem objavljene na Facebook strani. Fotografije z največ zbranimi všečki bodo razvili in razstavili v izložbi občinske stavbe v Ulici Garibaldi. (dr)

Šantlov avtoportret in sestrični ekslibris

NOVA GORICA - V Bevkovi knjižnici

Celotni opus Šantlovih ekslibrisov prvič na ogled

Pionir moderne slovenske grafike je bil rojen v Gorici

V osrednjem razstavnem prostoru knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici je do 30. januarja na ogled spominska grafična razstava ob 70-letnici smrti slovenskega slikarja, grafika in skladatelja Saše Šantla (1883-1945). Gre za prvo predstavitev celotnega ustvarjalčevega opusa, pripravil pa jo je Igor Longyka.

Slikar, grafik in skladatelj Saša Šantel se je rodil v Gorici 15. marca 1883. Izhaja iz znane slikarske družine, v kateri je dobil prve spodbude in nauke o slikanju in glasbi. Po maturi je kot profesor risanja najprej učil na eni od dunajskih gimnazij, nato na učiteljski v Kopru, na hrvaški gimnaziji v Pazinu in na realki v Sušaku. Kot piše Longyka v zbiranki, ki je iz-

šla ob razstavi, je med letoma 1920 in 1945 živel na ljubljanskem Mirju, v krogu svoje družine. »Služboval je kot profesor risanja na Tehniški srednji šoli, ob tem pa ustvaril ogromen opus: slikal je v olju, akvarelih in pastelih, izdeloval grafike v vseh vrstah tehnik, risal portrete, karikature in ilustracije,« navaja Longyka in dodaja, da se je Šantel ukvarjal tudi z grafičnim oblikovanjem in dekorativno umetnostjo, obenem pa se je posvečal še raziskovanju izročila ljudskih noš in slovenske ornamentike ter veliko pisal za dnevne časopise in revije. Ob tem gre omeniti tudi njegovo skladateljsko pot: kot samouk je ustvaril okrog sto komornih orkestralnih in solističnih skladb.

Razstava v novogoriški knjižnici

FOTO K.M.

»Saša Šantel ima v naši umetnostni zgodovini posebno mesto kot pionir moderne slovenske grafike. Njegovi prvi lesorezi in litografije iz študijskih let v začetku dvajsetega stoletja, doslej neznani, so tudi prvi sodobni slovenski ekslibrisi,« poudarja Igor Longyka in med razstavljenimi deli posebej izpostavlja ekslibris, ki ga je Šan-

tel izdelal za sestro Avgusto, učiteljico risanja na meščanskih šolah. Na njem je z drobnimi detajli, kot so tube barv pod nogami, poudaril njeno slikarsko ustvarjalnost.

Celotni opus Šantlovih ekslibrisov je prvič na ogled, ob razstavi je izšel tudi katalog ekslibrisov in komplet razglednic ekslibrisov in znamke. (km)

GORICA - Poimenovanje ulic in značilnih točk v mestu

Zgodovinski preobrat

Nekaj pozitivno novega se je začelo prvič dogajati prejšnje pomlad, ko se je v okviru Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) oblikovalo zanimanje za poimenovanje tudi slovenskih krajev, ki jih združenje obravnava. Želja po seznamih poimenovanj je prispela na občinski urad za slovenski jezik v Gorici, kjer sta odgovorni začeli zbirati imena iz raznih publikacij in s pogovori. Enkrat smo se tudi neformalno z njima sestali Vili Prinčič, Marija Češut in podpisani.

V tem in ožjem okviru se je pripetilo - tako si razlagam -, da je nevidna stran Gorice pritegnila pozornost, kot je pred nekaj desetletji pritegnila radovednost skrivna stran Lune. Znanstveniki in tehniki so staknili skupaj glave in poslali satelit na ogled. Končno. Gorica ima na področju poimenovanj in glede marsičesa drugega vsaj dve, tri plati. Vidna večjezičnost z imeni ulic, trgov in koticov ali velikih območij je bila od nekdaj »off limits« za marsikatero pamet. Sedaj vse kaže, da prihaja opazovalni umetni satelit, ki bo razkril nepoznano ali bolje nepriznano.

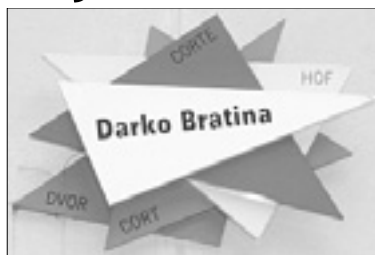
Zadnja dva meseca v letu 2015 so na goriškem županstvu napovedali dva projekta. Prvi predvideva namestitve - na osnovi zakona 482/1999 o zaščiti manjšin v Italiji - okrog štirideset (bo res?) turističnih (rjavo-rumenih) tabel s slovenskimi in prav toliko furlanskimi poimenovanji. Ne gre za uradne naslove, ki jih bomo pisali na poštnih ovojnicah, a namera pomeni zgodovinski preobrat! Konzulta za vprašanja mestne manjšinske skupnosti (tako se pač imenuje!) je vzela v pretres izbor, ki zaobjema območja Štandreža, Podgore, Pevme, Oslavja, Štmavra in samega mesta. Oblikovala bo predlog za občinsko upravo.

Drugi projekt je povsem turistično usmerjen v tiskanje mestnega zemljevida, na katerem bodo večjezično navedene uradne oznake ulic z dodatkom starih italijanskih, slovenskih in furlanskih, na primer: Piazza della Vittoria, Piazza Grande, Travnik, Traunig. Kakšna bo tehnična izvedba, je vprašanje stavcev in tiskarjev. Ne bo enostavno, kajti večkratno navajanje bo verjetno potrebno namestiti posebej na hrbtni strani zemljevida. Za slovenščino je izbira dokaj bogata. V nekaterih primerih slovenske inačice ni, za večino obstaja, za posebno skupino poimenovanj pa slovenska oznaka živi že kakšno stoletje, v drugih jezikih je ni.

V premislek in tudi zaradi priklica v spomin starejših ter poduk mlajšim navajam v sosednjem okvirju nametan seznam

»Nevidna« Gorica, ki jo tudi redki Slovenci poznajo

Koren'ca, Kornska ulica, Livada, Na Goriščku, Pri štrangi, Avditorij, Get - Židovska četrt, Placuta tudi Mali trg, Cingrof, Pristava, Na Blanči, Rafut, Kapela, Frata, Travnik, Kapela sv. Duha, Grajsko naselje, Raštel, Za gradom, Kočevje, Pri Zvezdi, Pri Zlatem pajku, Pri Maksu, Pri škofiji, Vrtojbn'ca, Pri Rdeči hiši, Kugyjev trg, Podturn, Sv. Ana, Pri Uršulinkah, Ljudski vrt, Spominski park, Glavna (Južna) Postaja, Pri Severni postaji, Sv. Ignacij, Sv. Ivan, Jeremitišče, Pilošče, Semeniška ulica, Ulica Treh kraljev, Bratinov dvor, Stražce, Gosposka ulica, Sve-toivanska ulica, porazdelitev mesta OF med NOB: Severni, Južni, Vzhodni in Zahodni kvart, Na Kormu, Sedejev trg, Staničevo parkirišče, Budalov park, Ulica Bratov Rusjan, Tumova ulica, Kocjanči-

čeva ulica, Fabianijeva ulica, Mirensko letališče, Na Majnicah, Pri mostu, Cesta novega mostu, Studenci, Pri Tržnici, Kočijaška ulica, Škabrijelova ulica, Križna ulica, Kratka ulica, Pred županstvom, Semenišče, Malo semenišče, Rojce, Roje ali Velike roje, Novi trg, Stolniški trg, Stari trg, Šempetrška cesta, Soška ulica, Gledališka ulica, Svetogorska ulica, Kraška

ulica, Dunajska cesta, Solska ulica, Vladna palača, Klanec, Grajski grič, Nunska ulica, Pevmski most, Kasarniška ulica, Svetniška ulica, Skalnica (hrib) - Sveta gora (naselje na vrhu), mejni prehod Rožna Dolina, Pot na Grad, Leopoldova vrata, Rabatišče, Seneni trg, Trg v Podturnu, Trg za Gradom, Telovadni trg, Potoška ulica, Pristava, Ločnik, Pri Rdeči hiši, Pred škofijo, Verdijev Korzo, Pokopališka ulica, Trg sv. Hilarija, Stražiška ulica, Vrtna ulica, Na njivah, Oberdankova ulica, Na Vialu, Pri Sv. Ani, Pokrita tržnica, Pri Zlatem jelenu, Attemsova palača, Neptunov vodomet, Kapucinska ulica, Na brodu, Ulica Bratov Rusjan, Pri vagi, Državna knjižnica, Podzemljuh, Na privezu, Na jezu, Na brzicah, Pod razstaviščem, Pri šintarju ...

Piazza della Vittoria, Piazza Grande, Travnik, Traunig

imen iz več virov, med katerimi ni primesnih ledinskih imen. Slednjih je nekaj deset in so navedena v *Krajnem leksikonu Slovencev v Italiji - Goriška pokrajina*, na zemljevidu Goriško ozemlje (nekaj izvodov je še na razpolago) ter v raziskavah, ki jih je objavil Vlado Klemše.

Aldo Rupel

AJDOVŠČINA-GORICA

Pipistrel išče nove kadre za širitev čez mejo

Za ajdovskim podjetjem Pipistrel je uspešno leto. Obe podjetji, v Sloveniji in v Italiji, sta imeli približno 15 milijonov evrov skupnih prihodkov, dobička bo približno sedem do osem odstotkov več kot lani. V letošnjem letu pričakujejo približno 20 milijonov skupnih prihodkov, v maju načrtujejo odprtje nove proizvodne hale v Gorici, kjer bodo letos do konca leta zaposlili 30 ljudi različnih strokovnih profilov.

Pipistrel je lani v Indiji sklenil največji »posamični« posel v 26-letni zgodovini podjetja: z indijsko vojsko je direktor podjetja Ivo Boscarol podpisal pogodbo o dobavi 194 letal. Slovenija je tako postala uradni dobavitelj indijske vojske, z največjim letalskim poslom po številu prodanih letal v novejši zgodovini. »To pomeni za Pipistrel predvsem veliko referenco. Delati za četrto največjo vojaško velesilo na svetu ni eno-

Ivo Boscarol v nastajajoči Pipistrelovi tovarni v Gorici

FOTO K.M.

stavno. Vsi to vedo, zlasti pa naši konkurenti. Da se je indijska vojska odločila za naša letala in da se bodo v naslednjih desetih letih vsi indijski piloti šolali na Pipistrelovih letalih, je največja referenca, ki si jo lahko v tem trenutku želimo,« pravi Ivo Boscarol. Četudi ta posel ni zelo velik, si v podjetju obetajo, da bo velik potencial za

vensko podjetje, ki je bilo odlikovano s strani predsednika države (Danila Türka leta 2011, op.n.) z najvišjim državnim odlikovanjem, že zaradi tega, si ne moremo privoščiti, da bi bilo z njim kaj narobe,« na pol v šali dodaja prvi mož Pipistrela.

Podjetje pa ne počiva na dosedanjih uspehih, saj že razvija nove modele letal. »In to kar precej,« pritrjuje sogovornik. »Zaradi tega tudi naše dodane vrednosti niso tako visoke, da bi živeli na lovorikah ali pa na obstoječih modelih. Ves denar, ves dobiček s hčerko puščava v podjetju, da lahko razvijamo nove modele in da bomo lahko jutri še vedno konkurenčni. Zlasti na področju letal na električni pogon si primarna nočemo pustiti vzeti, ker smo prepričani, da je letalstvo na električni pogon tisto, ki ima največjo bodočnost in največji potencial,« je prepričan Boscarol.

Pomemben premik za podjetje bo tudi skorajšnje odprtje nove proizvodne hale, ki jo gradi v Gorici. Prošnje za zaposlitev že dežujejo, iz Italije so jih na sedež podjetja prejeli 800, iz Slovenije 75. Boscarol na vprašanje, iz katerega prostora bo goriški Pipistrel iskal kadre, odgovarja: »Gledamo predvsem na strokovnost, ne na to, od kje kdo je. Zaposlovali bomo zagotovo iz Italije in Slovenije, pa tudi iz širšega območja. V Pipistrelu ne nazadnje še sedaj delajo Kanadčani, Italijani, Nemci ... podobno bo tudi v Italiji.« Ob odprtju hale bodo najprej zaposlili petnajst ljudi, ob koncu leta pa še dodatnih petnajst. Med profili, ki jih iščejo, so proizvodni pilot, končni montažerji letal, osebe za pripravo in odpremo letal ter osebe za pripravo dokumentacije in spremljanje dobav, skladiščnika, nabavnik rezervnih delov, osebe za pripravo in vgradnjo elekto sklopov, osebe za pripravo in servis motorjev ter osebe za oddelek kakovosti in vhodno kontrolo materiala.

Katja Munih

Semeniška ulica spet dvosmerna

Z včerajšnjim dnem je bila odstranjena delna zapora Semeniške ulice v Gorici. Po cesti, ki iz Ulice Brass oziroma s Placute in vzdolž Kulturnega doma vodi v mestno središče, je ponovno stekel promet v obe smeri. Enosmerno vožnjo so uvedli z odprtjem gradbišča na Travniku, kjer je morala občinska uprava pretlakovati luknjasto cestišče in nado-

mestiti robnike med križiščem z Oberdankovo ulico in Nadškofijsko ulico. Travniška cesta je sedaj pretlakovana, s četrtnikom pa je za promet zaprta Saurova ulica pred sodno palačo. Odprtje Semeniške ulice, kjer bodo ponovno zarisali ustrezno talno signalizacijo, je torej povezano tudi s potrebo po zagotavljanju dostopa vozil v mestno središče.

TRŽIČ - Promet Zaradi del zapore in prepovedi

V ponedeljek, 11. januarja, se bo začelo asfaltiranje Drevoreda S. Marco v Tržiču v vidiku preureditve prometa in ponovne vzpostavitve dvosmerne vožnje tudi v zaključnem delu, kjer se drevored nadaljuje v Ulico Toti. Na odseku med ulicama Matteotti in Toti bo zaradi del vožnja prepovedana (dovoljena bo le tam stanujočim ter vozilom reševalcev in policije) 11., 12., 14. in 15. januarja med 7. in 18. uro; veljala bo tudi prepoved parkiranja. V dneh 18., 19., 21. in 22. januarja bodo zarisovali talno signalizacijo, zato bo na obeh straneh ceste prepovedano parkiranje med 7. in 18. uro; parkirana vozila bodo oglobili in odpeljali. Ob slabem vremenu bodo dela odložena. Dokler ne bodo znova zarisali modrih črt, bo parkiranje brezplačno; obvestilo bodo prilepili na parkomate. Predvidoma 18. januarja se bodo začela dela tudi v ulicah Plinio in Oberdan, kjer bodo ravno tako uvedli novo prometno ureditev.

Do konca leta bodo za potrebe goriške tovarne zaposlili 30 ljudi - Prošnje za zaposlitev že dežujejo: iz Italije so jih prejeli 800, iz Slovenije 75

druge posle. »Referenca nam bo gotovo odprla vrata tudi pri drugih t.i. posebnih kupcih. Na žalost postaja ta svet zelo čuden. Vsak dan so namreč postavljene višje varnostne zahteve. Naša letala so izredno tiha, lahko poletijo na sto metrih, na naveden bencin, lahko se v desetih minutah razstavijo in spravijo v prikolico in so idealna za nadzor iz zraka. Z referenco, kot jo imamo v Indiji, se nam odpira popolnoma nov trg in prepričan sem, da bo v bodoče Pipistrel, ne samo tako kot v preteklosti, eden od glavnih igralcev na področju ultralahkih letal, zelo poznan tudi po tem, da bo eden vodilnih za izdelavo letal za nadzor iz zraka in za letala z električnim pogonom,« se nadeja Ivo Boscarol.

Informacija o oktobra podpisani pogodbi z indijsko vojsko je lani zaokrožila po vsem svetu in kmalu za tem se je zanimanje za podjetje v Ajdovščini zelo povečalo. »Toliko potencialnih kupcev, kot smo jih imeli v novembru in decembru v Pipistrelu, nismo imeli še nikdar. Vsaj za naslednjih deset let se ni bati za prihodnost Pipistrela. Gre ne nazadnje za edino malo slo-

GORICA - Jutri Iz stolnice preko spleta v Betlehem

Stolna cerkev v Gorici

V goriški stolni cerkvi bo jutri z začetkom ob 16. uri tradicionalno srečanje med frančiškanskimi redovniki iz obeh Goric in Kopra. Na pobudo goriškega nadškofa Carla Redaellija se bodo ob tej priložnosti preko spleta povezali z otroško bolnišnico Caritas Baby Hospital v Betlehemu, kjer jih bo virtualno pričakala redovnica Donatella Lessio, ki več let sodeluje s tamkajšnjim zavodom za pomoč obolelim otrokom.

Betlehemska bolnišnica deluje neprekinjeno od leta 1952 brez javnih prispevkov in zgolj po zaslugi prostovoljcev. Ravno zaradi tega bo na goriškem shodu slovenskih in italijanskih frančiškanov potekala nabirka denarja za združenje Aiuto Bambini Betlemme, ki skrbi za betlehemsko bolnišnico. Dogodka se bo jutri udeležilo tudi preko 200 italijanskih in slovenskih otrok, ki so sodelovali pri pobudi *Pošlji tudi ti voščilo betlehemskega otrokom (Manda anche tu gli auguri ai bambini di Betlemme)*. Mašo bosta darovala goriški nadškof Carlo Redaelli in koprski škof Jurij Bizjak, ob zaključku bodo otroci zapeli ob spremljavi kitar in baritona Eugenia Leggiadrija Gallanija. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.
DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.10 - 18.50 - 20.30 - 22.15 »Quo vado?«. Dvorana 2: 15.00 - 16.50 - 18.45 »Il piccolo principe«; 20.30 »Il ponte delle spie«. Dvorana 3: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »Carol«. **DANES V TRŽIČU**
KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 - 18.45 - 20.20 - 22.10 »Quo vado?«. Dvorana 2: 15.10 - 17.15 - 19.10 »Il piccolo principe«; 21.00 »Il ponte delle spie«. Dvorana 3: 15.50 »Alvin superstar - Nessuno ci può fermare«; 17.30 - 19.50 - 22.10 »La grande scommessa«. Dvorana 4: 16.00 - 19.50 »Macbeth«; 18.10 »Quo vado?«; 22.00 »Star Wars - Il risveglio della forza«. Dvorana 5: 15.00 »Masha e Orso«; 16.10 - 18.00 - 19.50 »Assolo«; 21.30 »Quo vado?«.

Gledališče

V ŽUPNIJSKI DVORANI V PODTURNU, Ul. Veniero 1, v Gorici bo v nedeljo, 10. januarja, ob 17.30 nastopila gledališka skupina Noi e Po' Bon z gledališko predstavo »Magari a caval de mia suocera«. Prireja središče za ovrednotenje ljudske tradicije v Podturnu; vstop prost.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 11. januarja ob 20. uri bo komedija »Moški so z Marsa, ženske so z Venere«, igra Denis Avdič; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 9. in 10. januarja »Nudi e crudi«, igrata Maria Amelia Monti in Paolo Calabresi. 14. januarja nastopata violinist Barnabas Kelemen in pianist Jose Gallardo; informacije pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatro-monfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 9. januarja, ob 20. uri »Lepa Vida«; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Razstave

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 bo danes, 9. januarja, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »La grande crisi dell'esistenza« Pina Giuffrida; do 21. januarja 7.30-22.00, zaprto ob ponedeljkih.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma v Ul. Brass 20 bo v torek, 12. januarja, ob 18. uri odprtje razstave slikarke Stanke Golob. Umetnico bosta predstavila Andrea Bellavite in Vili Prinčič. Razstava bo na ogled do 8. februarja od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ter med različnimi kulturnimi prireditvami. **»FRANCO DUGO - I COLORI DELL'ARIA«** je naslov razstave, ki je na ogled v galeriji studiofaganel na Drev. XXIV maggio 15/c v Gorici; še danes, 9. januarja, 9.30-13.00, 16.00-19.00. Več na www.studiofaganel.com.

V RONKAH: v palači Vicentini Miniussi na trgu Unità 24 je na ogled razstava, ki je posvečena umetniku Re Moreu; do 20. januarja od ponedeljka do petka od 9.30 do 12.00.

NA SV. GORI je na ogled razstava jaslic, ki so jo priredili Fračiškanski samostan na Sv. Gori, Krajevna skupnost in Turistično društvo iz Solkana ter Združenje Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje; na ogled bo do nedelje, 10. januarja, ob delavnikih 14.00-17.00, ob nedeljah in praznikih pa od 9.00-18.00.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati - Quando la storia si racconta con le caserme«. V sredo, 13. januarja, ob 18. uri bo srečanje z naslovom »Gorizia e le guerre del Novecento«, sodelovala bosta Georg Meyr in Giulia Caccamo; do 28. februarja ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00. Do 10. januarja je na ogled tudi razstava »Il Cioccolato nella Grande Guerra - Da peccato di gola a genere di conforto«; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo ob 17. uri vodeni ogledi.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava z naslovom »Natura e design. Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 6. marca od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it. V nedeljo, 10. januarja, ob 16. uri bo laboratorij na temo pletenja za otroke med 7. in 10. letom starosti; obvezna predhodna najava po tel. 0481-960816.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in

onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org. **V GALERIJU A. KOSIČ** v Raštelu 5-7 v Gorici je na ogled slikarska razstava umetnika in akademskega restavratorka Marina Beroviča iz Ljubljane; do 30. januarja ob odprtju trgovine.

V GALERIJU LEG ANTIQUA je na ogled razstava z naslovom »Una Gorizia lontana. Sergio Altieri. Tempere su tela 2010-2015«; do 30. januarja od torka do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.30; več na www.legantiqua.it.

V MUZEJU SV. KLARE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen vodeni ogled razstave. Danes, 9. januarja, ob 17. uri bosta Marina Bressan in Marino De Grassi govorila na temo »Maria Teresa sovrana europea e contessa di Gorizia«; do 31. januarja ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

V PALAČI ATTEMES PETZENSTEIN na Kornu v Gorici je na ogled razstava »Franco Dugo - Dipingere il silenzio. Opere 1997-2015«; do 31. januarja od srede do nedelje 10.00-17.00, ob četrtek 10.00-19.00, vstop prost.

ČLAN FOTOKLUBA SKUPINA 75 MARKO VOGRIČ razstavlja ciklus črno-belih fotografij »1915-2015« v prostorih Taverno Al Museo v goriškem grajskem naselju, pod palačo Pokrajinskih muzejev; ob urnikih lokalca (9.30-21.00, ponedeljek zaprto) do 29. februarja.

V GRADU KROMBERK je na ogled razstava grafik z naslovom »Avgust Černigoj 1898-1985«; do 29. februarja od ponedeljka do petka 9.00-17.00, ob sobotah samo za najavljene skupine (tel. 003865-3359811), ob nedeljah 13.00-17.00.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V BUKOVICI: v nedeljo, 10. januarja, ob 18. uri bo koncert Simfoničnega orkestra Cantabile; možen je vpis abonmaja za šest koncertov uro pred koncertom v avli Kulturnega doma Bukovica.

SKRD JADRO IN ŽPZ IZ RONK prirejata v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca tradicionalni koncert božičnih pesmi v nedeljo, 10. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopila bosta zbor MePZ Klasje in Otroški pevski zbor iz Bukovice-Volče Drage.

NOVOLETNO GLASBENO SREČANJE v organizaciji sovođenjske občine bo v nedeljo, 17. januarja, ob 17.30 v občinski telovadnici. Nastopajo domače skupine in solisti. Poleg vsakoletnih gostov Kraških muzikantov bo publiko tokrat razveselil tudi istrski kantavtor Rudi Bučar.

Šolske vesti

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrta, da prisluhnejo pouku v vrtilcih: Pika Nogavička v Štandrežu v četrtek, 14. januarja, od 10.45 do 11.45; Mavrica v Bračanu v sredo, 20. januarja, od 10.30 do 11.30; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v četrtek, 21. januarja, od 10.30 do 11.30; Kekec v Števerjanu v petek, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES SMO UČENCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Gradnik v Števerjanu v torek, 12. januarja, od 8.30 do 10. ure; Erja-

vec v Štandrežu v sredo, 13. januarja, od 8.30 do 10. ure; Abram v Pevmi v petek, 15. januarja, od 8.30 do 10. ure; Zorzut v Bračanu v torek, 19. januarja, od 8. ure do 9.30; Župančič, Ul. Brolo v Gorici v torek, 26. januarja, in v sredo, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna najava v vrtilcu Ringaraja).

DNEVI ODPRTIH VRAT - OTROŠKI VRTECI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrta: Pika Nogavička v Štandrežu v sredo, 13. januarja, ob 17. uri; Mavrica v Bračanu v torek, 19. januarja, ob 17. uri; Ringaraja v Ul. Brolo v Gorici v sredo, 20. januarja, ob 17. uri; Kekec v Števerjanu v četrtek, 21. januarja, ob 17. uri; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torek, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 11. januarja, ob 17. uri; Erjavac v Štandrežu v torek, 12. januarja, ob 17. uri; Abram v Pevmi v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri; Zorzut v Bračanu v ponedeljek, 18. januarja, ob 17. uri; Župančič, Ul. Brolo v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici, vabijo na Dan odprtih vrat licejskega (Humanistični in Znanstveni licej S. Gregorčič, Klasični licej P. Trubar) in tehniškega pola (Tehniško - ekonomski zavod za turizem I. Cankar, Tehniški zavod upravna smer, finance in marketing Ž. Zois, Tehniški zavod informatika in telekomunikacije J. Vega). Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolske prostore. Profesorji bodo nudili informacije o posameznih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore. Dan Odprtih vrat bo v šolskem centru v Ul. Puccini 14 v sredo, 13. januarja, od 17.30 do 19.30.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE obvešča občane, da je na voljo goriški zbirni center za odpadke, v Ul. Gregorčič 50, od ponedeljka do petka od 14.30-18.00, ob sobotah 9.30-12.20, 14.30-18.00, ob nedeljah 9.30-12.00; informacije nudijo v tehničnem uradu sovođenjske občine. **ODBOR SEKCIJE VZPI-ANPI DOLJAMLJE** vabi člane na volilni občni zbor, ki bo v večnamenskem centru v Jamljah v soboto, 16. januarja, ob 15.30 v prvem in ob 16. uri v drugem sklicu.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure. Informacije po tel. 0481-531733 ali gorica@knjiznica.it.

ONAV GORICA - Vsedržavna organizacija poskuševalcev vin organizira tečaj v pokušanju vin v Enoteki v Krminu od 18. januarja dalje; vpisovanje in informacije po tel. 0481-32283 (Daniela Markovic) ali markovicdaniela@yahoo.com.

Prireditve

V KROMBERKU: v Domu kulture bo danes, 9. januarja, ob 19. uri tradicionalni božično-novoletni koncert MoPZ Kromberški Vodopivci z gosti MePZ Lipa Šempas.

V GRADU KROMBERK bo v torek, 12. januarja, ob 20. uri predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču«. Z avtorjem knjige se bo pogovarjala Petra Svöljšak.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v Gorici vabi v četrtek, 14. januarja, ob 10. uri na srečanje ob skodelici kave z avtorjem Vilijem Prinčičem, ki bo govoril o svojem delu »V Brucku taborišču 1915-1918«.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita v četrtek, 14. januarja, ob 20. uri na »Srečanje pod lipami«. Gostja večera bo zastopnica pravic porabskih Slovencev v madžarskem parlamentu Erika Kiss Koleč, ki je bila na zadnjih volitvah kot prva kandidatka v zgodovini izvoljena v parlament v Budimpešti. Z gostjo se bo pogovarjal Dejan Valentinčič.

SLORI IN SLOVIK vabita na predstavitev znanstvene monografije »Jezik: sistem, sredstvo in simbol - Identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji« avtorice Matejke Grgič v četrtek, 14. januarja, ob 17. uri v Trgovskem domu na Korzu Verdi 52 v Gorici. O znanstvenemu delu se bodo z avtorico pogovarjale Maja Mezgec (SLORI), Tanja Petrovič (ZRC SAZU) in Kristina Knez (Dijaški dom Simon Gregorčič).

V NOVI GORICI: V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v sklopu niza »Literarni četrtki« 14. januarja ob 18. uri predstavitev knjige »Pot v neznanu med dobre ljudi« Karla Skrta. V petek, 15. januarja, ob 11. uri bo javna razprava z naslovom »Položaj in vloga medijev danes: Kako mediji zagotavljajo javni interes?«. Razprave se bo udeležila ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, vodila bo Sandra Bašič Hrvatina.

VZPI-ANPI DOBERDOB, sekcija J. Srebrnič, vabi v četrtek, 14. januarja, ob 18. uri na predstavitev knjige »La battaglia partigiana di Gorizia - La resistenza dei militari e la Brigata Proletaria (8-30 settembre 1943)«. Prisoten bo avtor Luciano Patat in tajnik Centra Gasperini Dario Mattiussi. Za glasbeno spremljavo bo poskrbel trio No-Bel.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Vilma Ressi vd. Callopoli iz bolnišnice Sv. Justa v cerkvi Sv. Roka v Podturnu ob 11.10 in na glavno pokopališče.

DANES V ŠTANDREŽU: 12.10, Boris Gomišček (iz goriške splošne bolnišnice ob 12. uri) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ZAGRAJU: 11.00, Guido Sabadini (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Maria Martincich por. Pinzan iz bolnišnice v cerkvi Sv. Odršenika in na pokopališče; 10.50, Annita Colautti vd. Vaglio iz bolnišnice v cerkvi Sv. Nikolaja in na pokopališče; 11.50, Agostino Bernardini iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev; 12.50, Giacomo Tardivo, blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 11.30, Candida Maria Fabrisin vd. Bearzot (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

† Zapustil nas je naš dragi

Boris Gomišček

star 82 let

Žalostno vest sporočajo

žena Cirila, sin Igor
in hči Aleksandra z družinama
ter ostali sorodniki.

Pogreb bo danes, 9. januarja, ob 12. uri v župnijski cerkvi v Štandrežu. Topla zahvala vsem, ki bodo počastili njegov spomin.

Štandrež, 9. januarja 2016
Priznana pogrebno podjetje Preschern

Ob smrti dragega nonota
Borisa Gomiščka
izrekamo vnukinji, zborovodkinji
Lucrezii Bogaro in ostalim
sorodnikom iskreno sožalje

Otroški zbor Ladjica
in MoPZ Fantje izpod Grmade

SLOVENIJA TA TEDEN

Ko skrb za zdravje ni nujen izziv

DARJA KOCBEK

Desnosredinska opozicija je v tem tednu z vložljivo interpelacije o delu ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca prehitela predsednika levosredinske vlade Mira Cerarja. Ta je namreč decembra lani napovedal, da v začetku letošnjega leta ministre čaka ocena dela. Do včeraj so mu morali oddati poročila o delu, ki jih bo ocenil v prihodnjih dneh. Od te ocene bo odvisno, ali se bo odločil za rekonstrukcijo vlade. Med ministri, ki so bili ob Cerarjevi napovedi ocene dela vlade najbolj na udaru, ni bilo Erjavca.

Takrat so odhod ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc zahtevali zdravniki. Zamenjavo ministrice za kulturo Julijane Bizjak Mlakar zahteva del kulturne srenje. Župani so predsedniku vlade poslali zahtevo za odsolovitev ministra za finance Dušana Mramorja. Zaradi težav pri pogajanjih s policisti, ki stavekajo že več kot mesec in pol, naj bi bila pod vprašajem ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Znidar.

Prvi odzivi predstavnikov strank levosredinske vladne koalicije na zahtevo za razrešitev Karla Erjavca nakazujejo, da bo minister, ki sedi v vseh levo- in desnosedinskih vladah od leta 2004, najverjetneje ostal. Vodja poslancev največje vladne stranke Stranke modernega centra (SMC) Simona Kustec Lipicer pravi, da Erjavec ni storil kakšne usodne napake. Vodja poslancev najmanjše koalicijske stranke socialnih demokratov (SD) Matjaž Han pa napoveduje, da bo Erjavec interpelacije preživel, če ne bo novih dejstev.

Opozicija Erjavcu očita »vodenje improvizirane, nedosledne, nejasne, nenačelne, neodločne, nerazumljive in statične, z eno besedo zgrešene zunanje politike«. Erjavca seveda podpira upokojenska stranka Desus, katere prvak je. Desus je druga največja stranka levosredinske vladne koalicije.

Miro Cerar je sicer že decembra dejal, da ga kritike in napadi na vlado čudijo. »To, da nas župani, gospodarstvo, sindikati in druge skupine nenadoma tako kritizirajo, je marsikje pretirano,« je ugotavljal. Po njegovih besedah njegova vlada zelo intenzivno dela, zato se sam nima časa ukvarjati z vsemi kritikami, sploh pa ne s tistimi, ki so neutemeljene. Sicer pa ima vlada veliko nujnih izzivov, s katerimi se sooča.

Predsednik vlade med nujne izzive očitno ne šteje skrbi za zdravje državljanov. Če bi, ne bi dopustil razsula v največji bolnišnici v državi v ljubljanskem kliničnem centru. Tudi javna zdravstvena blagajna, ki se uradno imenuje Zavod za zdravstveno zavarovanje, ne bi imela začasnega generalnega direktorja, ker

se koalicijske stranke in interesne skupine ne morejo dogovoriti, koga od svojih kadrov imenovati na ta položaj. Tak kader gotovo ne bo skrbel, kako skrajšati čakalne vrste, ampak v katere žepe kanalizirati zdravstvene milijone.

Med neutemeljene predsednik vlade očitno šteje kritike županov, ker jim je vlada odmerila preizek znesek za povprečino (znesek, ki ga občine za izvajanje predpisanih nalog dobijo na prebivalca). Te kritike ne morejo biti neutemeljene, saj vlada pri odmeri povprečne izgrava zakon. Cerar, ki je po izobrazbi pravnik, to mora vedeti.

Kritike dela ministrov tudi ne nadne niso. Da Julijana Bizjak Mlakar ni primerna za opravljanje dela ministrice za kulturo, so predsednika vlade znani kulturniki opozorili že takoj, ko jo je predlagal za kandidatko za to funkcijo. »Kultura nam razpada na vladni del, ki je zaščiten s kolektivnimi pogodbami, sindikati in še marsičem, in nevladni del, ki amortizira vsa varčevanja, vse ukrepe in kjer se zgodijo samo omejitve,« je ob odstopu z mesta člana Nacionalnega sveta za kulturo dejal režiser Metod Pevec. Cerar pa pravi, da se med kulturniki o ministrici pojavljajo različna stališča. Eni zahtevajo njen odstop, drugi zahtevajo, da ostane.

Takšno izmikanje Cerarja brez tehtnih argumentov ni presenečenje, saj vlada, ki jo vodi, že vse od začetka nima ne jasne vizije ne programa. Tako lahko imajo predsednik vlade, finančni minister, gospodarski minister in državni sekretar za privatizacijo glede na to, katera interesna skupina ima njihovo uho, različna mnenja o privatizaciji posameznih državnih podjetij, pa o reševanju državnih podjetij v težavah. Minister za javno upravo in predsednik vlade imata drugačna stališča glede plač policistov kot resorna ministrice.

Zaupanje javnosti Cerarjeva vlada vse bolj izgublja tudi zaradi nepremišljene postavitve zičnate ograje na meji s Hrvaško. Ta ne ogroža le vedno več živali, ki se zapletejo vanjo, ampak imajo vse več težav v vsakdanjem življenju tudi lokalni prebivalci. Očitno je za Mira Cerarja bolj kot to pomembna pohvala nemške kanclerke Angele Merkel.

Ta mu zagotovo ne bo svetovala, ali naj katerega od spornih ministrov zamenja. Odločitev o tem bo moral sprejeti kar sam. Glede na težave, ki jih je imel z dosedanjimi zamenjavami, ni pričakovati, da bo s to odločitvijo hitel. Za Mramorja so mu z imenovanjem za evropskega finančnega ministra leta že bankirji povedali, naj ga nikar ne zamenja. Brez Erjavca in njegove stranke Desus pa ne more ostati na oblasti.

LJUBLJANA - Narodna galerija 27. januarja spet odpira vrata

Stalna razstava odslej z novimi pridobitvami in za tretjino večja

LJUBLJANA - V Narodni galeriji po končani prenovi Narodnega doma postavljajo novo stalno zbirko. Ta bo, kot je za STA povedala direktorica galerije Barbara Jaki, povežala doslej ločeni slovensko in evropsko zbirko ter predstavila številne nove pridobitve.

Prenovljen Narodni dom in novo stalno zbirko bodo odprli 27. januarja. Nova stalna zbirka po besedah Jakijeve zaenkrat združuje 613 umetnin, ki bodo na ogled v pritličju in v prvem nadstropju Narodnega doma ter v Ravnikarjevem krilu galerije. Število umetnin v njej bo, glede na prejšnjo slovensko in evropsko zbirko, za tretjino večje.

Dela iz obeh zbirk so v galeriji poskusno povezali že v premostitveni zbirki, ki je bila na ogled med prenovo Narodnega doma in je združevala okoli 150 umetnin. K temu jih je po eni strani prisilila prostorska stiska, po drugi strani jim je tak eksperiment narekovala stroka. Slednja se je že več let zavzemala za povezavo obeh zbirk, saj je bilo njuno ločevanje v številnih primerih problematično. Tako so denimo imeli v obeh zbirkah dela Franca Kavčiča, pa Kremser Schmidta in Almanacha. Še težje pa je nacionalnost opredeljiva pri delih iz 14., 15. ali 16. stoletja.

Poleg tega je bil obstoj slovenske zbirke nujen, dokler je obstajala potreba po identifikiranju tudi skozi umetnost. Z evropskimi integracijami pa je ta delitev postala problematična. »In če govorimo o tem, da smo del skupne evropske države, da smo dediči evropske kulture, potem je povezava obeh zbirk logična,« meni Jakijeva.

Narodna galerija v Ljubljani

ARHIV

Slikarska in kiparska dela bodo v novi stalni zbirki predstavljena skupaj.

Nova stalna zbirka, ki bo zasnovana kronološko, bo ponudila pregled umetnosti od visokega srednjega veka do sredine 20. stoletja. V veliki dvorani bodo na ogled največje umetnine, primerne prostoru. V njej bo še vedno mogoče občudovati Povečanje sv. Frančiška Saleškega Valentina Metzingerja iz 18. stoletja, ki ga je umetnik ustvaril za škofijski dvorec v Goricanah. Novost bo slika Marije Terezije Martina van Meytensa ml., ki je bila pred prenovo v evropski zbirki.

Pomembna novost je tudi oltar iz kapele Ortnškega gradu, v katerem je ponovno svoje izvorno mesto dobila slika Sv. Jurij v boju z zmajem Hansa Georga Geigerja Geigerfelda, ki je bila že doslej del stalne zbirke galerije. Značilen zlati oltar

iz zgodnejše faze zlatih oltarjev, ki tako kot slika datira v sredino 17. stoletja, je skupaj s podstavkom visok skoraj sedem metrov in je največji razstavni eksponat v novi stalni zbirki.

Nova stalna zbirka bo vključevala tudi precej novih imen. Kot poudarja Jakijeva, želijo z njo čim bolj enakomerno pokriti celotno ozemlje današnje Slovenije, saj je bila prejšnja zbirka bolj ali manj omejena na Kranjsko.

Ob odprtju bo obiskovalcem na voljo zgibanka v slovenščini in angleščini, izšla pa bo tudi knjiga s stotimi najbolj priljubljenimi umetninami iz nove zbirke, prav tako v slovenščini in angleščini.

Prenova Narodnega doma je vredna 14 milijonov evrov, od tega je 85 odstotkov evropskih sredstev, 15 odstotkov prispeva ministrstvo za kulturo. (sta)

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

»Prestopili smo iz starega v novo leto. Danes je dan starodavne tradicije, da si ljudje – pozabivši morebitna navskrižja v minolem letu – prijateljski sežejo v roko, si voščijo »srečno in veselo novo leto« in si žele vse najboljše v nastopivšem novem letu. Seveda ostavlja vsako leto mnogo teh želja neizpoljenih. Nič ne dene! Stara tradicija se ohranja od leta do leta, od pradavnine v nedogledno bodočnost kot blag, ljudem vzljubljen običaj, ali, če hočemo, formalnost, ki blaži srca vsaj v tem psihološkem momentu, zblížajoč človeka k človeku.

Letos smo v zadregi, kako naj izrečemo rojakom svoje želje, kako naj formuliramo svojo čestitko za novo leto? Ali naj jim tudi letos voščimo »veselo in srečno novo leto«? Ne moremo! Prevelika teža usodnih dogodkov obremenja duše in srca in pritiska duha k tlom. Kdo naj se v času, ko furija silovite vojne z gigantskimi dimenzijami divja na tolikih bojiščih, ko pada v grob toliko bojevnikov, ko se milijoni ljudi tresejo v strahu za življenje dragih svojcev, ko morajo vsi narodi vojskujočih se držav nositi neizmerno breme te velike tragedije: kdo se, pravimo, more

v tem času čutiti srečnega, kdo bi mogel veselega srca slaviti letošnji prehod iz starega v novo leto?!

Voščilo »srečno in veselo« bi zvenelo letos kot krvava ironija, kot pojav brezčutnega cinizma. To tembolj, ker je obzorje nad nami slej ko prej temno, zastrto, ker se noče prikazati na njem ni ena svetla točka – nosilka blagovestja, da se bliža prihod božjega daru. po katerem hrepenje milijoni src – miru, trajnega, poštenega miru, ki zbližja zopet danes sovražne si kulturne narode k združenemu delu za blaginjo vsega človeštva, za njega kulturni napredek in gospodarsko procvitanje, za ustvarjanje novih dobrot in vrednost civilizacije!

Ne moremo zaželeli danes rojakom »srečno in veselo novo leto«. Kar jim moremo zaželeli, je edino to, da bi čim prej prišel čas, ko jim bomo mogli v soglasju z dogodki govoriti o prihajajočih boljših časih. In da ta trenutek, ki more edini biti danes cilj naših dobrih želja in nad, pride čim prej: to je, kar želimo rojakom, naši domovini, vsemu človeštvu.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Tržaška »prijazna starka« je tudi letos obdarila otroke in mestne redarje. »Gre za tradicionalno obdaritev v Italiji, ki je znana pod imenom Befana. Najbolj pisani so bili ravno prizori obdarovanja mestnih redarjev. Predstavnik oblasti in zasebnih ustanov ter zasebniki so obdarovali mestne redarje na raznih uličnih križiščih. Izredno zanimiv je bil prizor, ki so ga ponudili pripadniki »Veteran Car Cluba«, ki so se s svojimi avti pripeljali na razna mestna ulična križišča ter izročili svoje darove redarjem. Pri Portici di Chiozza je podpredsednik deželnega odbora izročil darove v imenu deželne uprave. Na istem mestu je pozneje izročil darove tudi dr. De Giorgi v imenu vladnega komisarjata. Darove so izročili tudi agentom prometne policije.

Velika slovesnost obdarovanja otrok agentov javne varnosti je potekala v dvorani telovadnega društva Ginastica triestina. Pri vходу v dvorano so pripadnice javne varnosti in gojenci šole javne varnosti razdeljevali med

otroke pisane balončke in slaščice. Prisotnim je spregovoril polkovnik Guerra. Nato so razdelili 1006 darilnih zavojev.

Darila so razdelili tudi med oroke pripadnikov tržaške gasilske službe na sedežu na Trgu Niccolini. Slovesne ceremonije so se udeležili podprefekt Miceli, župan Franzi in poveljnik Casablanc.

Pokrajinska uprava je poskrbela za obdaritev oseb in otrok, katerim nudi zdravniško pomoč v ustanovah Ralli, Sergio Laghi in Sartorio. Vsega skupaj so razdelili nekaj čez 1000 zavojev. Podobne slavnosti so bile tudi druge. Otroke karabinerjev so zbrali ter jih obdarili v oratoriju salezijancev pri Sv. Jakobu. Druge svečanosti so bile po raznih kinodvoranah. V kinu Excelsior so obdarovali otroke osebja Jadranskih ladjedelnic, Italsider, Tržaškega arzenala in ladjedelnice Felszegy. V pomorski postaji pa so poskrbeli za razdelitev zavojev, ki jih je ministrstvo za trgovsko mornarico namenilo otrokom pristaniških delavcev.«

PISMO UREDNIŠTVU

Spiridon

Te dni so pravoslavni Srbi slavili božič. Opažam, da tako v našem dnevniku, kot na slovenskem radiu TSA dosledno imenujete pravoslavno cerkev v Trstu »cerkev sv. SPIRIDIONA«, kar je napačno. Ker sem sam hodil v srbsko osnovno šolo Jovana Miletića v Trstu, dobro vem, da gre za cerkev sv. SPIRIDONA, se pravi brez odvečnega ija. O tem se

lahko prepričamo, če gremo na YouTube in vtipkamo »Srpska pravoslavna crkva sv. Spiridona u Trstu«.

Ivan Fischer

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Fifa izbrala 2Cellos

ZÜRICH - V ponedeljek bodo v Zürichu razglasili najboljšega nogometaša leta 2015, Mednarodna nogometna zveza pa je sporočila, kdo bo zabaval zbrane goste. To bodo britanska pevka Leona Lewis in slovensko-hrvaški duet 2Cellos, ki ga sestavljata čelista Luka Šulić in Stjepan Hauser. 2Cellos je postal svetovno znan s priredbo hita Michaela Jacksona Smooth Criminal. Posnetek je na YouTube postal viralen in jima prinesel rekordno pogodbo s Sony Music Masterworks, na svetovno turnejo ju je povabil Elton John.

Nov album Panini

RIM - Letošnji album lepljivih sličic nogometašev »Calciatori 2015/16«, ki nastopajo v italijanskih profesionalnih prvenstvih je dočkal 55. ponatis. Album zaobjema na 128 straneh 893 sličic, med temi je vsakemu moštvu A-lige posvečenih 22 portretov. Lepljive sličice bodo dopolnjeni s podatki posameznik nogometašev, med temi tudi twitter profil. Platnica pa ostaja klasična: stilizirana figura Carla Parole iz petdesetih let s srebrnim ozadjem.

RELI DAKAR Zdaj vodi veteran Peterhansel

LA PAZ - Šesta etapa vzdržljivostnega relija Dakar je prinesla spremembo v skupnem vodstvu. Nekdanjega svetovnega prvaka v reliju Sebastiana Loeba, ki je odlično začel svoj prvi Dakar in dobil tri etape, je na vrhu zamenjal zmagovalček včerajšnje 723 kilometrov dolge etape s ciljem v bolivijskem Uyuniju, njegov rojak Stephane Peterhansel. Oba upravljata peugeot. Peterhansel je prvič zmagal na motorju leta 1991, doslej zadnji, 11. zmago pa je z avtomobilom dosegel leta 2013.

AMERIŠKI NOGOMET - Plače, odmevnost, jubilejni finale v Golden state

Liga NFL, vse je zlato!

V povprečju 67.591 navijačev na stadionu in vsakem srečanju. 30 milijonov gledalcev televizijskih prenosov vsake posamezne tekme. 265 milijonov objav uporabnikov na Facebooku med lanskim finalom. Najnižja letna plača, ki jo je izborilo sindikalno združenje igralcev, znaša 225.000 dolarjev letno. Te so samo nekatere izmed rekordnih števil, s katerim se lahko ponaša poklicna liga ameriškega nogometa NFL. Ta je prejšnjo nedeljo zaključila 17 krogov trajajoči regularni del sezone, že ta konec tedna pa bo na sporedu končnica prvenstva, ki bo z neposrednimi dvoboji na izpadanje določila ekipi, ki se bosta 7. februarja spopadli na jubilejnem, 50. Super Bowlu, najbolj gledanem športnem dogodku v svetovnem merilu. Football je namreč šport, ki je že zdavnaj presegal ameriške meje – v Italiji so Super Bowl (XV), prvič predvajali leta 1981, televizijsko oddajo pa je napovedoval sam Mike Bongiorno – in ima tudi v naših krajih vse večje število navdušencev.

Med temi je tudi več Goričanov, sicer športnikov pri najrazličnejših naših društvih, ki se skorajda vsak teden srečujejo za ogled tekem, skupaj pa sodelujejo tudi na spletni ameriški »Fantasy-Football« igri v hudi konkurenci ameriških strokovnjakov. Med pravimi izvedenci in navdušenci spada tudi 26-letni **Matevž Čotar**, Domov košarkar in odbornik pri SPDG, ki je ligo NFL v zadnjih letih dobesedno vzljubil. »Ameriški nogomet spremljam že 7 let. Navijam za ekipo Saints iz New Orleansa, katere tekmo sem si tudi v živo ogledal na stadionu v New Orleansu med poletjem leta 2014, ko je bilo na sporedu pripravljano srečanje proti Titansom. Bilo je res enkratno,« se spominja Matevž Čotar.

26-letni Goričan si je letos po televiziji – večkrat tudi v nočnem neposrednem prenosu - ogledal tudi vseh sedemnajst krogov rednega dela sezone. V boju za naslov je sedaj ostalo dvanajst moštev, med katerimi so štiri že uvrščena v konferenčni polfinale. V konferenci AFC sta si polfinale že zagotovila Denver Broncos in branilec naslova New England Patriots, v konferenci NFC pa Carolina Panthers in Arizona Cardinals. Za mesto v konferenčnem polfinalu se bodo v soboto in nedeljo v konferenci AFC potegovali Houston Texans, Kansas City Chiefs, Cincinnati Bengals in Pittsburgh Steelers, v konferenci NFC pa Minnesota Vikings, lanski finalisti Seattle Seahawks, Washington Redskins in Green Bay Packers. »V konferenci AFC ni bilo večjih presenečenj, saj sta Denver in New England najmočnejši ekipi, nekoliko pa preseneča odlična uvrstitev Texanov, medtem ko so za pravo razočaranje poskrbeli Indianapolis Colts. Ti so drago plačali odsotnost Lucka, ki velja za enega izmed najboljših quarterbackov (QB oz. podajalec op.av.) v ligi. Bolj razburljiva je bila konferenca NFC, v kateri sta se ekipi Seattle Seahawks in Green Bay Packers uvrstili v končnico skozi šivankino uho. Za pravi podvig so poskrbeli Carolina Panthers, ki so dosegli najboljši rezultat v klubski zgodovini, in sicer 15 zmag in en sam poraz. Odlična

Matevž Čotar na tribunah med pripravljano tekmo v New Orleansu

je bila tudi tvegana poteza trenerja Washington Redskinsov, ki se je po uvodnih težavah odločil, da bo na klopi pustil Griffina, zmagovalca nagrade Heisman Trophy leta 2011, njega pa je zamenjal s Cousinsom, ki je v vlogi quarterbacka odlično vodil ekipo,« ocenjuje redni del sezone Matevž Čotar, ki že razmišlja o favoritu za končno zmago.

»Za uspeh se bo najverjetneje do konca potegovalo moštvo New England Patriots. Njegov QB Tom Brady želi namreč postati prvi podajalec v zgodovini s petimi šampijonskimi prstani. Štiri naslove so osvojili le on, Terry Bradshaw in legendarni Joe Montana. Letos pa je že padel pomemben rekord, saj se lahko Payton Manning ponaša z največjim številom yard podaj v zgodovini lige NFL,« navaja izvedenec.

Čotar si vsako leto ogleda veliki finale – Super Bowl – v družbi prijateljev. »Postala je prava tradicija. Letos pa bo dogodek še mnogo bolj odmeven, saj nas čaka jubilejni, 50. Super Bowl. Tega so prvič zapisali z arabskimi številkami, medtem ko so do lanskega leta uporabljali rimske. Imenujejo ga tudi zlati Super Bowl, saj ga bodo odigrali v Kaliforniji, ki jo poznamo tudi z nazivom Golden State, srečanje pa bo potekalo na novem stadionu ekipe San Francisco 49ers, ki so jo poimenovali po rudarjih v rudnikih zlata. Nazadnje bo zlato absolutna vezna niz dogodka, saj se 50-letnici poroke pravi »zlata poroka,« razlaga Matevž Čotar, ki misli, da bo koncert skupine Coldplay med glavnim odmorom uspešen, številnim kritikam navkljub.

Prave izvedence za »Football«, kot je naš sogovornik, pa je težko najti v naših sredinah. Zakaj pa bi Matevž Čotar svetoval gledanje tekem lige NFL? »V tem športu pride na površje čisto vse: telesna pripravljenost, moč, hitrost, natančnost, športna inteligenca, ekipna igra, neskončne taktične variante. Skratka, spremljanje te športne panoge je pravi užitek,« zaključuje Matevž Čotar.

Albert Vancina

ROKOMET - Dejan Bombač pred evropskim prvenstvom

Na Poljsko po kolajno

Z odbojkarjem Mitjo Gasparinijem in jadralcem Vasilijem Žbogarjem na prvih dveh mestih, si je tretje mesto v moški konkurenci nagrade Naš športnik 2015 v moški konkurenci delil tudi koprski rokometar Dean Bombač.

Rokometu je zapisan od mladih let. Po odraščanju in članskem krstu v propadlem koprskem Cimosu, je leta 2013 odšel v Minsk. Sicer je tudi beloruski klub kmalu potegnil krajši finančni konec, Bombač pa je začasno rokometno zatočišče našel v Franciji, naposled se je v evropskem vrhu uveljavil pri madžarskem Pick Szegedu.

Kraj je ob rokometnem moštvu znan tudi za prestolnico ogrske salame, moštvo pa je v zadnji sezoni zaslovelo tudi s pomočjo koprškega organizatorja igre, ki je s 73 zadetki na desetih tekmah letošnje evropske lige prvakov drugi strelec najprestižnejšega celinskega prvenstva. Mladi koprski rokometar pa sanja o vse vidnejših dosežkih, zato je pred novim letom tudi razkril selitev k poljskemu klubu Kielce v sezoni 2016/2017.

Bombač je v par letih zamenjal kar precej dresov, enemu pa bo le ostal vedno zvest. Reprezentančna majica že čaka. Te dni se mudi na pripravah v Zrečah za končni del evropskega prvenstva, ki bo prav tako na Poljskem.

Slovenija-Hrvaška na Bonifiki

Po dveh pripravljanih tekmah moške rokometne reprezentance Slovenije za EP na Poljskem v Krškem in Celju proti Makedoniji (obe srečanja sta se zaključili neodločeno 28:28 in 23:23), so se slovenski rokometarji sinoči v Ivanič-Gradu pri Zagrebu pomerili z reprezentanco Hrvaške in izgubili z golom zaostanka 31:30.

Slovenija in Hrvaška se bosta zopet pomerili danes v Koprju. Začetek tekme ob 16.15.

Dejan Bombač v reprezentančnem dresu

Dean Bombač, prijatelji mu pravijo Deki, se je že kot najstnik odločil, da ne bo nadaljeval šolanja in se bo raje preizkusil kot profesionalni rokometar. Novico je bilo treba sporočiti mami, zato ji je pripravil zgoščenko z razlago svoje odločitve in fotografijami najljubšega rokometnega idola Ivana Balića. V članskem klubu je debitiral pri 15 letih: »Takrat sem to čutil. Vedel sem, da je prava izbira. Ob koncu sezone se bom preselil na Poljsko. Za to sem se sam odločil. Cilji v poljskem klubu, ki

spada med pet najbolj kakovostnih ekip na svetovni rokometni sceni, so jasni: osvojitve evropske lige prvakov. To je sicer tudi moja velika želja, ki je podkrepila odločitev za selitev v novo okolje.«

Kakšni so občutki pred nastopom s slovensko reprezentanco na bližajočem evropskem prvenstvu?

Na pripravah nam je trenutno super. Prepričan sem, da lahko ciljamo na najvišja mesta. Razmišljati moramo ambiciozno, drugače bomo težko kaj dosegli, nočemo zapustiti tekmovalja po petih dneh.

Ste kdaj spremljali rokometno dogajanje na Tržaškem?

Takrat smo kot mulci veliko igrali proti Tržčanom. Še do pred kratkim sem spremljal dogajanje v Trstu, zdaj pa imam žal manj časa za to. Takrat sta igrala Ivančič in Scocco, ki je bil moj soigralec v Koprju, Fredi Radojkovič pa je bil trener. To je bilo do sezone 2008-2009.

Lahko razkrijete našim bralcem, zakaj ste si pustili dolgo pričesko ...

To je zaradi stave s prijateljem rokometarjem Vasjo Furlanom, ki mi je obljubil plačan dopust, če se za eno leto ne bom ostrigel. Plačanega dopusta pa nisem dočkal. Lasje so kljub temu vse daljši.

Po propadu koprškega Cimosaja rokomet v Koprju ponovno zaživel z novim klubom. Kako ocenjujete ta preporod?

Nanj sem močno navezan. Pred kratkim sem opravil tudi dva treninga z njimi. Kar pa je najbolj važno je, da delovanje kluba poteka nemoteno, vodstvo kluba pa je zelo resno. Vse je na pravem tiru, da se vrhunski rokomet poživijo v Koprju. (mar)

NOGOMET - Kras danes doma proti Sanvitesej

Drugi del prvenstva želijo začeti z zmago

Vesna bo jutri v Križu gostila drugo uvrščeni Cordenons

Po novoletnem premoru se z drugim delom prvenstva vrača tudi elitna liga. Na vrhu lestvice je v decembru Lumignacco izgubil večji del prednosti, saj mu zdaj za ovrtnik že diha Cordenons s točkama zaostanka. Drugo uvrščena ekipa bo v nedeljo gostovala v Križu, kjer se že obeta zanimivo srečanje, medtem ko bo danes Kras igral na domači zelenici v Repnu.

Gostil bo Sanviteše, ki je v zadnjih štirih krogih doseglo le eno točko konec novembra doma proti Chionsu, v decembru pa je furlansko moštvo vknjižilo same poraze in zdrknulo na spodnji del skupnega seštevka.

V Repnu so med prazniki dobro trenirali. V soboto, 2. januarja, so Žlogarjevi nogometaši na prijateljski tekmi v Žavljah proti Zaulam tesno zmagali s 3:4. Zadel so Smrtnik (2), Tomizza in Stančič.

Na Žlogarjevem spisku odsotnih so še Petracci, Tawgui in diskvalificirani Pahor, vrača pa se vezist Milan Gruić. Težave bi lahko ekipama povzročilo tudi razmočeno igrišče, ki je pred dnevi že vpilo precej padavin, tudi danes pa je napovedan dež.

V prvem krogu prvenstva je Sanviteše z 1:0 že premagal Kras, ki si novo leto in povratni krog želi začeti s prvim pristopom in po možnosti z novimi tremi točkami.

Repenski Kras kot zadnji izmed

Dino Stančič FOTODAMJ@N

vodilne šesterice še vedno spada v ožji krog favoritov, ki bi se lahko zavihteli na prva mesta. Prvi cilj je trenutno v Repnu še vedno miren obstanek in možnost nabiranja izkušenj pomlajenega moštva.

V boj za vrh pa sta vpletena Vesna in Cordenons. Zaradi sredinega pokalnega finala v Manzanu so tekmo v Križu prenesli na jutrišnji dan. Lani sta moštvi postregli z dvema razburljivima nastopoma, ki sta se razpletla v zadnjih minutah. Prvo srečanje v letošnji sezoni je na domačem igrišču osvojil Cordenons z 2:1. Jutrišnji obračun pa bi lahko še dodatno popestril bitko na vrhu. Srečanje v Križu se bo začelo ob 15. uri. (mar)

ODBOJKA - Moška B2 liga

Zadnji klic za Olympio Sloga Tabor okrnjena

Deveti krog moške B2-lige bo ključnega pomena predvsem za odbojkarje goriške združene ekipe, ki bo danes ob 20.30 v Gorici merila moči z neposrednim tekmeccem iz Trevisa. Zmaga bi nedvomno zdramila Marchesinijeve odbojkarje, ki se zasedajo dno lestvice, čeprav so pred premorom na gostovanju v Padovi dosegli dragoceno točko. V nadaljevanju prvenstva bodo morali na igrišču pokazati veliko več, saj se obstanek iz tekme v tekmo oddaljuje.

Treviso je na dometu. Današnji gostje so na osmih srečanjih le enkrat slavili polno zmago. V vrstah Olympie bo odsoten poškodovani Matija Komijanc. Na njegovo mesto bo Marchesini vpoklical brata Simona, medtem ko bo Peter Vogrič zaradi lažje poškodbe igral kot rezervni libero.

Sloga Tabor Televita bo novo odbojgarsko leto prav tako začela na domačem igrišču, kjer bo jutri ob 18. uri gostila Bibione. Ambulanta Sloge Tabor se žal med prvenstvenim premorom ni izpraznila, kar nasprotno. Na zadnjem treningu pred novim letom si je gleženj zvil Vasilij Kante, ki jutri gotovo ne bo igral. Zaradi bolečin v hrbtu bo prav tako dogajanje na igrišču samo spremljal trener in bloker Gregor Jerončič. V dvomu je še Francesco Biribanti, saj še občuti bolečine v stegnu.

Jerončič je tako primoran na drastične spremembe v postavi. Na mestu korektorja naj bi zaigral Iaccarino, v vlogi libera Nicholas Privileggi, medtem ko bo zelo gotovo kot krilo prvič letos igral Ambrož Peterlin, ki je doslej nosil dres prvega libera. Na klopi bosta letos prvič sedela tudi perspektivna odbojkarja Peter Jerič in Luis Vatovac.

Naloga slogašev bo tokrat vse prej kot enostavna, saj je tretji uvrščeni Bibione doslej upravičil položaj med favoriti prvenstva. (mar)

MARCO PERTOT
Downhill
je vzljubil
med prvimi

Downhill sodi med najbolj ekstremne kolesarske športe. Angleški naziv te discipline v dobesednem prevodu pomeni kar dol po griču. Barkovljan Marco Pertot, se s svojim posebnim gorskim kolesom po različnih pobočjih spušča že do brih 13 let. Bil je med prvimi, ki je na Tržaškem vozil downhill, s časom pa je navdušil tudi mlajšo generacijo kolesarjev. Pred leti je odprl lastno vodoinstalacijsko firmo, zato manj časa drvi v dolino. Downhillu se zdaj posveča izključno rekreacijsko.

»Vedno sem bil nekako zaljubljen v kolo, treniral sem tudi gorsko kolesarstvo, naposled sem si pri 23. letih privoščil nakup amortiziranega kolesa za downhill. Stalo me je 3.000 evrov, kasneje sem za kolo odštél še večjo vsoto.« je dejal 36-letni Pertot, ki je kar takoj pojasnil, da je ta posebna kolesarska strast dokaj draga.

Vsak pravi »downhiller« je izkušnje drago plačal na lastni koži, saj je vsaj enkrat obiskal najbližjo urgenco. v Pertotovem primeru kar štirikrat. Poškodbe so namreč zaradi padcev zelo pogoste.

Na domu hrani več koles, časa za priljubljeni adrenalinski šport je zdaj vse manj: »Nekoč sem tekmoval na deželni in mednarodni ravni, zdaj pa se kolesu posvečam enkrat do dvakrat mesečno, v zimskem času ne vozim,« pravi Pertot, ki je pred leti redno tekmoval tudi na slovenskih prvenstvih in na Pokalu Triveneto, kjer je bil tudi drugi v kategoriji master do 30. leta. Za največji uspeh si šteje zmago na slovenskem pokalu na blatni progi v Avčah.

Ob veliki meri norosti mora kolesar v spustu, ki doseže lahko hitrosti do 80 km/h, imeti predvsem dve dobri lastnosti: »Pred startom moraš biti čim bolj sproščen in zbran, vsaka malenkost šteje. Ne samo zbranost šteje predvsem dober spomin.«

Pertot najraje kolesari na slovenskih in istrskih progah. Med najbolj priljubljenimi sodijo Rogla in Kranjska gora.

V zimskem času, ko je kolo na klinu, se posveča deskanju na snegu. Tudi v tem primeru bolj adrenalinsko, saj se z desko najraje spusti po sveže zapadlem in nedotaknjemem snegu. (mar)

1. AMATERSKA LIGA

Goriško obarvan krog

Prvi povratni krog 1. amaterske lige bo minil v znamenju dvobojev med tržaškimi in goriškimi moštvi. Breg bo poskusil presenetiti vodilno Pro Gorizijo. Morebitni uspeh bi lahko izkoristila Zarja, ki bo v Bazovici igrala proti trdoživi Isoncini. Popolnoma goriški derbi čaka Sovodnje in Mladost. Prvo bo gostilo Isonzo, druga pa bo igrala v Mariano. Obe srečanja sta pomembni v boju za obstanek, saj je rep lestvice zelo kratek.

JUVENTINA - VALNATISONE: »Težave imamo v napadu. Bardini je saniral poškodbo, Dragosavljevič je 40 odstoten, Sant je še v ambulanti. Vedno ciljamo na zmago, žal pa je San Luigi skoraj neulovljiv - Nicola Sepulcri, trener Juventine.

Primorec bo v gosteh lovil nove točke in čimprejšnji obstanek v promocijski ligi proti nižje uvrščeni Ronkam.

SINOČI

KOŠARKA

D-liga: Cus Trieste - Kontovel 60:74 (Škerl 23, Gantar 18)

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 9. januarja 2016

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Sanviteše

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD - 21.00 v Montebelluni: Montebelluna - Jadran

DEŽELNA C-LIGA SILVER - 18.30 v Trstu, Stadion 1. maja: Bor Radenska - Latte Carso Ubc

D-LIGA - 18.30 v Gorici, tel. Brumatti: Goriziana - Sokol

UNDER 16 ŽENSKO - 16.00 v Cussignanccu: Libertas Cussignancco - Polet

UNDER 14 ELITE - 17.30 v Čedadu: Centro Sedia - Bor

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympio - Volley Treviso

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet Sloga - Staranzano

MOŠKA C-LIGA - 17.00 v Prati: Prata - Sloga Tabor

ŽENSKA D-LIGA - 20.45 v Roveredu in Piano: Roveredo - Zalet Kontovel

MOŠKA D-LIGA - 20.00 v Štandrezu: Val - Volley Club TS; 20.30 v Fiume Venetu: Fiume Veneto - Soča

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.30 v Repnu: Zalet Sloga - Triestina Volley

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.45 v Dolini: Zalet Breg - Virtus Olympio Volley B

UNDER 14 ŽENSKO - 15.30 na Opčinah: Poggivolley - Sokol

JUTRI

Nedelja, 10. januarja 2016

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Cordenons

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrezu: Juventina - Valnatisone; 14.30 v Ronkah: Ronchi - Primorec

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo; 14.30 v Bazovici: Zarja - Isoncina; 14.30 v Mošu: Pro Gorizia - Breg; 14.30 v Mariano: Mariano - Mladost

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah: Alabarda - Gaja; 14.30 v Gorici: Audax - Primorje

NAJMLAJŠI - 10.30 v Podgori: Juventina - Isonzo; 10.30 v Koprivnem: Isoncina - Sovodnje

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA SILVER - 18.00 v Pordenonu: Pordenone - Breg

UNDER 20 MOŠKI - 16.00 v Gorici, Kulturni dom: dom - Pallacanestro DGM

UNDER 18 MOŠKI - 11.30 v Trstu, Ul. Locchi: Basketrieste - Breg

UNDER 15 MOŠKI ELITE - 15.30 v Codroipiu: Codroipese - Bor

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Muzzani: Basket School Team - Jadran

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Bibione

MOŠKA D-LIGA - 17.30 v Gorici, Špacapan: Olympio - Altura

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrezu: Val - Fincantieri

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.00 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet Sokol

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympio - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympio Volley

ORIENTACIJSKI TEK

9. BREZ MEJA - 10.00 (start) v športnem centru Gaje na Padričah (organizator SZ Gaja)

POJUTRIŠNJEM

Ponedeljek, 11. januarja 2016

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 20.30 na Proseku, Rouna: Vesna - S. Andrea; 19.00 v Ronkah: Ronchi - Kras Repen

ODBOJKA

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrezu: Val - Fincantieri

KOŠARKA

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympio - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympio Volley

ORIENTACIJSKI TEK

9. BREZ MEJA - 10.00 (start) v športnem centru Gaje na Padričah (organizator SZ Gaja)

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympio - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympio Volley

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrezu: Val - Fincantieri

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympio - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympio Volley

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrezu: Val - Fincantieri

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympio - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympio Volley

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrezu: Val - Fincantieri

Sokol bo danes na gostovanju v Gorici proti Goriziani branil prvo mesto v D-ligi. Na fotografiji FotoDamj@n Ivo Ušaj.

13

je število porazov Gaje in Alabarde v 2. AL, ki kljub vse-

mu lahko še upata v boljše izhodišče v končnici za obstanek. Če bo ena od dveh zmagala, bo lahko le zadihala in prehitela prav tako Sagrado na 14. mestu. Alabarda letos še ni dosegla zmage.

primorski_sport
facebook

ŽENSKA C-LIGA - ZALET SLOGA

Gridellijeva nared konec meseca

Blokerka Zaleta Sloge Fulvia Gridelli bo za povratek na igrišče morala počakati konec meseca. Poškodba gležnja, ki jo je staknila konec oktobra med prvenstveno tekmo, se med prazniki ni popolnoma sanirala. Ob odsotnosti Anje Grgič bosta danes v vlogi centra zaigrali Giulia Spaniò in Maja Kojanec. Trener Jasmin Čturić imam še drugo preglavico. Libero Giorgia Barut je med prazniki doživela lažjo prometno nesrečo, zaradi katere jo pestijo bolečine v hrbtu. Dvom o njenem nastopu bo Čturić rešil zadnji trenutek pred današnjim srečanjem proti Staranzanu. Gostujoča ekipa zaseda zgornji del lestvice.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip
 evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
 vreme in šport **7.05** UnoMattina in famiglia
10.30 Buongiorno benessere **11.00** Line
 Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco
14.00 Linea Blu **15.00** Sabato In **16.15** Nad:
 Legami **17.15** A Sua immagine **17.45** Pas-
 saggio a Nord-Ovest **18.45** Kviz: L'Eredità
20.35 Igra: Affari tuoi

21.30 Film: *Il principe abusivo* (kom., It., '13)

RAI2

7.50 Serija: Heartland **9.15** Sulla Via di Da-
 masco **9.50** Frigo **10.15** Serija: Il nostro amico
 Charly **11.00** Mezzogiorno in famiglia
13.00 18.35, 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25**
 Dribbling **14.00** Serija: Last Cop - L'ultimo
 sbirro **15.40** Serija: Squadra Speciale Lipsia
16.25 Serija: Squadra Speciale Stoccarda
17.10 Sereno variabile **18.05** Signori del vi-
 no **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Serija: Castle **21.50** Serija: Blue Blo-
 ods **22.55** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

RAI3

7.10 Serija: Zorro **7.35** Film: Zanna Bian-
 ca - Un piccolo grande lupo (pust., '91) **9.15**
 Film: La leggenda di Zanna Bianca (pust.,
 '94) **11.00** 12.25, 14.45, 16.30 Rubrike
12.00 14.00, 18.55, 23.45 Dnevnik, vreme
 in šport **14.55** TV Talk **16.35** I dieci co-
 mandamenti **18.30** Rivediamoli **20.00** Blob
20.10 Che fuori tempo che fa **21.45** Nad:
 Non uccidere **0.05** Un giorno in pretura

RAI4

11.10 Xena **14.05** 19.05 Rai Player **14.15**
 Film: 48 ore (akc.) **15.55** Once Upon a Ti-
 me **16.40** 19.10 Doctor Who **17.30** Novi-
 ce **17.35** Film: Viaggio al centro della Ter-
 ra (pust.) **19.35** Marvel's Agents of
 S.H.I.E.L.D. **21.10** Boardwalk Empire **23.15**
 L'attacco dei Giganti

RAIS

14.05 Capolavori della natura **15.05** Tree
 Stories **16.05** Gledališče: Lulu **18.15** Novi-
 ce **18.20** Le lezioni dei maestri **18.45** Mo-
 ney Art **19.50** Memo - L'agenda culturale
20.35 Rai Player **20.45** Grattacieli d'autore
21.15 Gledališče: Totem, letture, suoni, le-
 zioni **23.35** C'è musica e musica **0.45** Led
 Zeppelin: Celebration Days

RAI MOVIE

13.45 17.45 Rai Player **13.50** Film: Il gior-
 no in più (kom., It., '11, i. F. Volo) **15.45**
 Film: La bussola d'oro (fant., '07, i. N. Kid-
 man) **17.40** 0.35 Novice **17.50** Film: Le ti-
 gri di Mompracem (pust., '70) **19.30** Film:
 Totò diabolicus (kom., It., '62)

21.15 Film: *Diplomacy - Una notte per
 salvare Parigi* (zgod.) **22.40** Film: *Sole ros-
 so* (vestern, '71)

RAI PREMIUM

12.55 I Love You 2 **13.30** Film: Biglietto di
 sola andata (triler) **15.05** Attualno: Anica
 - Appuntamento al cinema **15.10** Nan.: Im-
 pazienti **15.20** Nad.: Raccontami una sto-

ria **17.30** Novice **17.35** Nad.: Un'altra vita
19.20 Rai Player **19.25** Nad.: Le cose che re-
 stano **21.20** Nad.: Maria di Nazaret **23.15**
 Nad.: Tutto può succedere

RETE4

7.05 Media Shopping **7.55** Nad.: Due per
 tre **8.25** Film: I miei più cari amici (kom.)
10.45 Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnev-
 nik in vreme **12.00** Serija: Detective in cor-
 sia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00**
 Lo sportello di Forum **15.30** Nad.: Monk
16.40 Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Men-
 talist **21.30** Film: Accerchiato (akc.) **23.25**
 Film: Action Jackson (akc.)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme
7.55 Prometne informacije **8.45** In forma
 con Starbene **10.50** Supercinema **11.00** For-
 um **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Amici di
 Maria **16.00** Nad.: Il segreto **16.30** Verissi-
 mo **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la
 notizia - La voce dell'invadenza **21.10** C'è
 posta per te

ITALIA1

6.40 Risanke in otroške oddaje **9.35** Film:
 Finn - Un amico al guinzaglio (kom.) **11.25**
 Live a casa tua **12.25** 18.30 Dnevnik in vre-
 me **13.05** Sport **13.45** Film: Land of the Lost
 (pust., '09, i. W. Ferrell) **15.45** Film: Come
 cani e gatti (pust.) **17.35** Nan.: La vita se-
 condo Jim **18.20** Nan.: Camera Café **19.00**
 Film: Immagina che (kom., '09, i. E. Murph-
 y) **21.10** Film: L'asilo dei papà (kom., '03,
 i. E. Murphy) **23.00** Film: Ho vinto la lot-
 teria di capodanno (kom., It., '89)

IRIS

14.30 Film: L'uomo dei sogni (dram., '89, i.
 K. Costner) **16.30** Adesso cinema! **16.55**
 Film: S.Y.N.A.P.S.E. - Pericolo in rete (triler)
18.55 Film: Rona da ricchi (kom., It., '87,
 i. P. Villaggio) **20.55** Scuola di cult **21.05**
 Film: Asso (kom., It., '81, i. A. Celentano)
22.50 Film: Sabato, domenica e venerdì
 (kom., It., '79, i. L. Banfi)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.15 Dnevnik **7.50** Vre-
 me **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00**
 L'aria che tira - Il diario **12.45** Il pollice ver-
 de sono io **14.00** Kronika **14.10** Film: I quat-
 tro dell'oca selvaggia (pust.) **16.30** Serija:
 Jack Frost **18.15** Serija: L'ispettore Barna-
 by **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: Jo-
 sephine, ange gardien

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.10 I
 menù di Benedetta **13.05** 19.00 Chef per un
 giorno **15.10** Non ditelo alla sposa **18.55**
 Dnevnik

21.10 Film: *Un giorno di gloria per Miss
 Pettigrew* (kom.) **22.50** Film: *Will* (dram.)

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trie-
 ste! **10.30** Ring **13.00** Rotocalco Adnkronos
13.15 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30,
 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in
 piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio
19.05 Qua la zampa **19.10** Tg Confartigia-
 nato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trie-
 ste in diretta

LAEFFE

11.10 Jamie: Comfort Food **13.05** 18.05
 Viaggi nudi e crudi **14.05** Posso dormire da
 voi? **16.15** Film: Ricky - Una storia d'amore
 e libertà (fant.) **19.05** Bourdain: Cucine
 segrete **20.00** Big History **22.00** Dok. seri-
 ja: Come il sesso ha cambiato il mondo

CIELO

14.00 15.15 Junior MasterChef Italia **15.00**
 Novice **16.15** Masterpasticciere di Francia
17.30 Cucine da incubo **19.45** Affari al buio

20.15 Affari di famiglia **21.10** Film: Scan-
 dalosa Gilda (dram., It., '85)

DMAX

12.30 15.55 Affari a quattro ruote **13.20** Te
 l'avevo detto **15.05** Incidenti di percorso
17.45 Il cacciatore di tifosi **18.35** Affari in
 valigia **19.30** Storage Wars Canada **20.20**
 Banco dei pugni **21.10** Ingegneria estrema
22.00 ...Fuoco! **22.55** Come è fatto

SLOVENIJA 1

6.05 Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške
 serije **9.25** Kviz: Male sive celice **10.10** Krat-
 ki film: Praktična matematika **10.25** Inf-
 odrom **10.35** Dok.: V svojem ritmu **11.20**
 TV arhiv **13.00** 17.00, 18.55, 23.00 Poročila,
 šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh
13.50 Na vrtu **14.30** Dok. serija: Zdravje
 Slovencev **15.00** Dok. film: Resnica o te-
 sni vadbi **16.00** Zaljubljeni v življenje **17.20**
 Posebna ponudba **18.05** Sladkanje z Rachel
 Allen **18.35** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Pesmi
 naše mladosti **22.00** Nad.: Zapuščina

23.30 Film: *Koruzni otok* (dram.)

SLOVENIJA 2

7.00 Najboljše jutro **9.25** Alpsko smučanje:
 SP, smuk (ž), 1. vožnja **10.25** Alpsko smu-
 čanje: SP, veleslalom (m), 1. vožnja **11.25**
 Alpsko smučanje: SP, smuk (ž), 2. vožnja
12.40 Biatlon: SP, zasledovalna tekma (m)
13.25 Alpsko smučanje: SP, veleslalom (m),
 2. vožnja **14.25** Smučarski teki: novoletna
 tekaška turneja (ž), skupinski start **15.10**
 Biatlon: SP, zasledovalna tekma (ž) **16.05**
 Rokomet (m): Slovenija - Hrvaška **17.50**
 Smučarski skoki (m): ekipna tekma **19.45**
 Smučarski teki: novoletna tekaška turneja
 (m), skupinski start **20.30** Drsanje na sne-
 gu: paralelni slalom **21.05** Dok.: Glasovi
 strahu - 60 sosesk samo za Molučane **21.35**
 Dok.: Sestra v ogledalu - Portret Lenče Fe-
 renčak **22.25** Zvezdana **23.05** Presenečenja
23.55 Aritmični koncert

KOPER

14.00 Čezmejna TV - Deželne vesti **14.20**
 Evronovice **14.25** 23.30 Vsedanes - Ak-
 tualnost **14.55** Arhivski posnetki **15.40** We-
 bolution **16.10** Rokomet (m): Slovenija -
 Hrvaška **18.00** Primorska v krogu dvanaj-
 stih **18.35** Vreme **18.40** Primorska kroni-
 ka **19.00** 22.00 Vsedanes - Dnevnik **19.25**
 Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomob-
 ilizem **20.00** Tednik **20.30** Film: Pot do
 zlata (pust.) **22.15** Dok.: Šport brez meja
22.45 Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **11.15** 13.00
 Tv prodaja **11.30** Film: Daleč od doma
 (druž.) **13.15** Zdravo hujšanje **14.05** Film:
 Rjavi sladkorček (kom.) **16.10** Film: Vihar-
 na noč (rom., '08, i. R. Gere, D. Lane) **17.55**
 Nad.: Usodno vino **18.55** Vreme in novice
20.00 Film: Zakon molka (triler, '12, r. in i.
 R. Redford) **22.10** Film: Hudičev odvetnik
 (triler, '97, i. K. Reeves, A. Pacino)

KANAL A

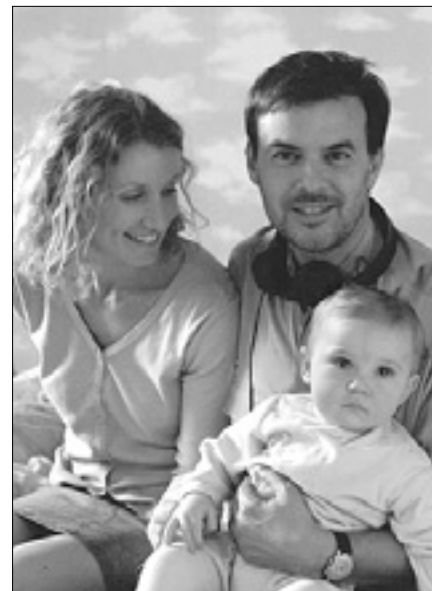
7.00 Risanke **7.45** 18.20 Pozor, priden pes!
8.15 13.45 Nan.: Novo dekle **8.40** 19.35 Se-
 rija: Kako sem spoznal vajino mamo **9.10** Se-
 rija: Veliki pokovci **10.05** ŠKL - Šport mla-
 dih **10.35** Tv prodaja **10.50** Top Gear **11.55**
 Hitri tečaj Richarda Hammonda **12.50** Se-
 rija: Nezmotljivi čut **14.15** Film: Mars na-
 pada (zf, '96, r. T. Burton, i. J. Nicholson)
16.15 Film: Moja nepravna žena (kom., '11,

VREDNO OGLEDA

◀ Sobota, 9. januarja
 Laeffe, ob 16.15

Ricky, una storia
d'amore e libertà

Francija, Italija 2009
 Režija: François Ozon
 Igrajo: Alexandra Lamy, Ser-
 gi López, Mélusine Mayance in
 Arthur Peyret

Katie je zaposlena v tovarni
 kjer sreča Paca, sodelavca, s
 katerim se spusti v pomembno
 ljubezensko zgodbo. Iz njune
 ljubezni se rodi poseben otrok:
 Ricky. Vse to je seveda samo
 začetek presenetljive in odbi-
 te mešanice komedije in dra-
 me, prepojene z elementi ma-
 gičnega realizma. Ricky ima
 namreč to posebnost, da na
 hrbtu nosi peruti.

Poetični film, ki ga je Ozon premierno predstavil v glavnem tekmovalnem
 programu Berlina 2009, je povzet po kratki zgodbi Rose Tremain.

i. A. Sandler, J. Aniston) **18.50** Pazi, kame-
 ra! **20.00** Film: Brata (pust., '04, i. G. Pear-
 ce) **21.50** Film: Zaupno o seksu (kom.)

PLANET TV

12.30 Nan.: Vojaške žene **13.15** Hiša vaših
 sanj **14.25** Stroga ljubezen **15.25** Film: Po-
 šasti z univerze (anim.) **17.25** Kmetija: Nov
 začetek **19.00** 22.05 Danes **19.25** Planet ku-
 ha **19.50** Vreme in šport **20.00** Film: Prin-
 ceskin dnevnik 2 (kom., '04, i. A. Hathaway)
22.15 Film: Društvo mrtvih pesnikov
 (dram., '89, i. R. Williams)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
 7.25 Dobro jutro: napovednik; 8.00, 10.00,
 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki;
 9.00 Medpraznična prva izmena; 9.50,
 14.40, 18.30 Music box; 10.10 Prva izmena:
 Komorno popotovanje, sledi Music box;
 11.15 Studio D - Pogled skozi čas, sledi Mu-
 sic box; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 30
 minut country glasbe; 13.20 Glasba po že-
 ljah; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val;
 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena; 19.20
 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba;
 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika;
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00
 Pregled tiska, vreme; 8.40, 10.40, 15.00,
 18.55 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10
 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 11.00 Oseb-
 nost leta 2015; 12.30 Opoldnevnik; 13.00
 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in
 pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra
 selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kroni-
 ka; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva;
 22.30 Elektronika mix; 23.00 Za železno za-
 vesno; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
 vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-
 nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05
 Horoskop; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00
 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15,
 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in ra-
 dijski programi; 10.35, 13.00, 14.35, 19.00,
 20.00, 20.30, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare;
 12.30 Dogodki dneva; 13.35 Ora musica;
 14.00 Slot Parade/Anteprema classifica;
 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dne-
 va; 16.00 Pomeriggio ore quattro - Hot
 Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni
 dnevnik - Rosso di sera; 20.00 La radio a
 modo nostro (enkrat na mesec); 22.30 So-
 noricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V oddaji **30 minut country glasbe** ob 12.30 bo v ospredju zgoščenka »Before
 the sun goes down«, ki sta jo posnela legendarni rezofonični kitarist Rob Ic-
 kes ter perspektivni kitarist in pevec Trey Hensley. **Jazz odtenki** ob 17.10 pa
 ponujajo nekatere boljše diskografske stvaritve iz prejšnjega leta na področ-
 ju tako imenovanega novega jazzu. Na televiziji bo Tv dnevniku, v sklopu iz-
 menjav s TV Koper-Capodistria, sledila oddaja **Izostritev** o obračunu preteklega
 leta znotraj slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki je bila na sporedu minu-
 lega 17. decembra.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
 Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329
 Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
 št. 03179-1009112643

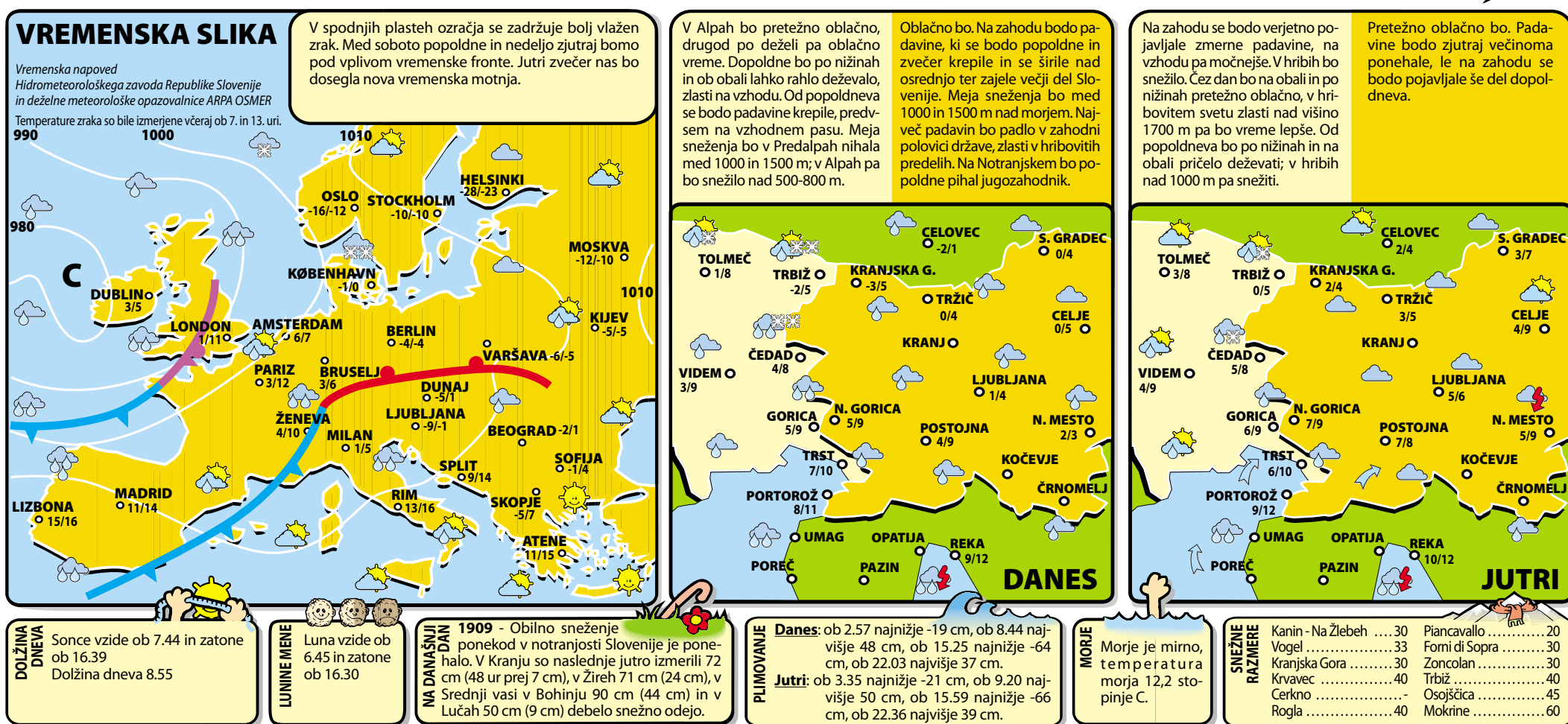
Primorski dnevnik prejema neposredne državne
 prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
 www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
 TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0

Geološka doba antropocen

LONDON - Vpliv človeštva na Zemljo je že sprožil novo geološko dobo, poimenovano antropocen, posledice pa bodo vidne še več milijonov let. V 50. letih 20. stoletja se je začelo obdobje "velike pospešitve", ko sta se začeli močno spreminjati svetovna populacija in njene potrošniške navade. S tem sovpadajo tudi preizkusi jedrskega orožja (na sliki eksplozija v Hirošimi), ki so v okolju pustili radioaktivne delce. Povečala pa se je tudi uporaba aluminija, betona in plastike. Ali zadostujejo za bistvene spremembe v značilnostih usedlin, ki se kopičijo danes, in za razlikovanje od trenutnega obdobja holocena, ki se je začelo po koncu zadnje ledene dobe? Zadostujejo, pravi britanski znanstvenik Colin Waters.

Katastrofalen požar v Avstraliji

PERTH - Uničujoč požar je pustošil po zgodovinskem kraju na zahodu Avstralije in uničil 95 zgradb, tri ljudi pa še pogrešajo. Območje požara okoli 110 kilometrov južno od Perth se je v 24 urah povečalo za več kot dvakrat, pogorelo je 53.000 hektarjev zemljišč, požar pa je uničil tretjino mesta Yarloop, tudi nekaj zgodovinskih poslopij. V Yarloopu sicer v okoli 250 gospodinjstvih živi med 500 in 600 prebivalcev. Gasili sumijo, da je požar v bližini Yarloopa zanetil udar strele, zaradi vetra in suše pa se je hitro razširil.

NEMČIJA - Zapadle avtorske pravice, konec prepovedi objave Ponatis Hitlerjevega Mein Kampfa s 3.500 kritičnimi pripombami

MÜNCHEN - V knjigarnah v Nemčiji je včeraj prvič po letu 1945 znova na voljo razpito delo nacističnega vodje Adolfa Hitlerja Moj boj (Mein Kampf). Gre za novo izdajo, ki je pospremljena s kritičnimi opombami, za objavo dela pa so se kljub zadržkom odločili v pedagoške namene. Knjiga stane 59 evrov.

Ponatise so v Nemčiji dali naprodaj, potem ko so s 1. januarjem potekle avtorske pravice za Moj boj, ki ga je Hitler spisal med prestajanjem zaporne kazni v letih 1923 in 1924. Prvič je izšel leta 1925.

2000 strani dolga nova izdaja fanatičnega antisemitskega manifesta je opremljena s 3500 opombami in razlagami, ki kritizirajo in izpodbijajo ideologijo nacističnega vodje.

»Gre za razbijanje mite,« je v začetku decembra poudaril direktor Instituta za sodobno zgodovino v Münchnu Andreas Wirsching. Njegova ekipa se je leta 2009 lotila ogromnega, pa tudi spornega dela, ki je prineslo omenjenih 3500 opomb.

»Nujno je za vedno razdelati Hitlerja in njegovo propagando ter s tem odstraniti simbolično moč te knjige,« piše na spletni strani omenjenega instituta. A kljub več tisoč opombam se kritiki vnovične izdaje Mojega boja bojijo, da bi lahko širil skrajno desno ideologijo.

Predsednik Svetovnega judovskega kongresa, Američan Ronald Lauder je sicer spomnil, da je bil Moj boj že doslej v veliki meri na voljo, med drugim na internetu. Iztek avtorskih pravic naj zato ne bi bistveno spremenil situacije.

Avtorske pravice za Moj boj je leta 1945 dobila nemška južna zvezna de-

Adolf Hitler med kongresom nacistične stranke

ARHIV ANSA

žela Bavarska, ki je v skladu z odločitvijo zavezniških sil prevzela nadzor nad največjo nacistično založniško hišo.

Kar 70 let nato bavarske oblasti ponatisa Mojega boja niso dovolile, in sicer iz spoštovanja do žrtev nacističnega nasilja ter z argumentom preprečevanja podpihovanja sovraštva. A s 1. januarjem Bavarska ponatisov te knjige in njenih prevodov ni več mogla ustaviti, saj so te pravice prešle v roke javnosti.

V Nemčiji še vedno v veljavi ostaja prepoved golega besedila, za kar je

zagrožen tudi kazenski pregon zaradi spodbujanja rasnega sovraštva. Moj boj poleg tega v nekaterih državah, ki so bile pod nacistično okupacijo, npr. v Avstriji in na Nizozemskem, še naprej ostaja prepovedan, tako da ga tam tudi v prihodnje ne bo. So pa prevod že napovedali v Franciji.

Med drugim je do Mojega boja brez težav priti v Indiji in Braziliji, v Turčiji so od leta 2004 prodali 30.000 kopij, tudi v ZDA knjiga ni prepovedana, na Japonskem je na voljo celo v obliki stripa. (sta)

VELIKA BRITANIJA - Nove smernice Redno pitje alkohola povečuje tveganje za raka

LONDON - Britanske zdravstvene oblasti so v novih smernicah priporočeno zgornjo mejo popitih količin alkoholnih pijač za moške znižale kar za tretjino. Velika Britanija ima sicer po podatkih Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) nadpovprečno porabo alkohola.

Britanskim moškim tako zdravstvene oblasti svetujejo, naj na teden spijejo le do 14 meric alkohola, kar je za tretjino manj od prejšnjega priporočila 21 meric. Priporočilo za ženske je ostalo pri 14 mericah. Ena merica je sicer enakovredna manjšemu kozarcu vina. Priporočila, ki so prva posodobitev na področju pitja alkohola na Otoku po 20 letih, vsebujejo tudi nasvet, naj se ljudje vsak teden za nekaj dni odpovejo alkoholnim pijačam. Nosečnicam sedaj svetujejo, naj popolnoma opustijo alkohol. Pred tem so jim svetovali, naj uživanje alkoholnih pijač omejijo na eno ali dve merici enkrat ali dvakrat na teden.

Zdravstveni svetovalci britanske vlade so še opozorili, da redno pitje alkohola povečuje tveganje za raka. Povezanosti alkohola in raka po njihovih navedbah leta 1995, ko so bile nazadnje izdane smernice za pitje alkohola, še niso popolnoma razumeli.

Po nekaterih ocenah več kot devet od 54 milijonov ljudi v Angliji pije več alkohola, kot ga priporočajo smernice, leta 2012 pa naj bi samo v Angliji zabeležili skoraj 6500 smrti, ki so bile povezane neposredno z alkoholom.

V ZDA nekoliko spremenili smernice za zdravo prehrano glede sladkorja, kave in holesterola

WASHINGTON - Ministrstvo za kmetijstvo in zdravstvo ZDA sta prvič po petih letih spremenili smernice za zdravo prehrano glede uživanja sladkorja, kave in holesterola, čeprav velikih sprememb ni. Vse je namreč zdravo v zmernih količinah. Že doslej je ameriška vlada priporočala, naj ljudje zmanjšajo dnevno uživanje dodanega sladkorja, to je sladkorja, ki je hrani dodan in ni že sam po sebi njena sestavina. Zdaj navodila pravijo, da mora dnevno uživanje sladkorja ostati pod desetimi odstotki vseh dnevno zaužitih kalorij. Pivci kave se lahko pomirijo, saj nova navodila, ki se sicer s kavo ukvarjajo sploh prvič, pravijo, da je zmerno uživanje kave del zdrave prehrane. Ministrstvo pa odsvetujeta uživanje kave z alkoholom, saj menda pitje kave povečuje željo po alkoholu.

Glede holesterola je ameriška vlada ubrala obratno pot kot pri sladkorju. Doslej je trdila, da se lahko na dan zaužije največ 300 miligramov holesterola, zdaj pa so dnevno omejitev umaknili in pravijo le, naj ljudje uživajo čim manj s holesterolom bogate hrane. Pri soli sprememb ni in še vedno velja, da je zdrava zgornja dnevna meja 2300 miligramov za vse osebe, starejše od 14 let. Glede mesa ostaja v veljavi navodilo, da je nemastno meso v zmernih količinah povsem v redu.